

Restaurationen i "Den gamle By".

Iflg. Dem. 8/5 og 9/5 1926 indviet på sidstnævnte dato, dog kun som konditori. 1930 som egentlig restaurant ("Gæstgivergaard"). A. St. 22/8 s. å. (B. 398. 1988-1144, 21/8 1931). A. St. 3/6 1933: "Den gamle Bys nye Konditori og Restaurant aabner Pinsemorgen". Bestyrere var Mary og P. Søiberg (Th. Adamsen II, 1938, s. 387). Yderligere oplysninger er ikke indsamlet. Nu hedder restauranten "Prins Ferdinand" (Chr. 8.'s bror)

.....

Havnekvarteret og omegn.

Om det topografisk-kulturelle se det tidligere afleverede og min artikel i Arhus Stifts Årbøger 1994, s. 93-102, "Spredte glimt fra "det mørke" Århus ca. 1910-35".

Skolegyde.

Nr. 6, navn uoplyst. *(Josephine)*
 Afholdscafé. *dødt i A. St. 15/4 1911. Emnen fortsatte til 1914.*
 1902 N. Frølund, ses ikke efter 1914.

Nr. 8, Café "Havndal".

1899 J. Th. Sørensen, der også er kendt som bevillingshaver andre steder fra. 1922 Anton Marius Severin Sørensen.^{x)} Han var dog kun bestyrer indtil 1936 (B. 398. 1988-1143. Th. Adamsen II, 1938, s. 387, Oluf Arndal, 1931, s. 39).

Der er ingen annoncer udtaget fra den "første" tid, kun Å. St. 25/9 1913 dødsannonce for Nielsine Kathrine Sørensen, f. Nielsen underskrevet J. Th. Sørensen, Café "Havndal".

Men med den senere Sørensens tiltræden blev det anderledes. Sst. 11/12 1922: "Husk Café "Havndal", Skolegyde. Jazz-jazz Orkester. Sst. 10/2 1924: "Gættekonkurrence paa Café "Havndal", Skolegyde 8. Gæt hvor mange Roser, der er ophængt i Lokalet. Præmie Andesteg, Kaffe og Cognac til 2 Personer". Det vil erindres, at Café "Trocadero", Mejlgade 14, havde en samtidig lignende gættekonkurrence, jfr. ovf.

Sst. 19/5 s. å.: "En god Pianist, Dame eller Herre, søges til Café "Havndal", Skolegyde 8". Sst. 17/12 1925: "En sprogkyndig Serveringsjomfru, der er vant til Servering, antages straks. Café "Havndal", Skolegyde 8". Denne færdighed blev pointeret igen sst. 21/7 1927: "En pæn og dygtig Serveringsjomfru antages straks. En, der kan tale Engelsk eller Tysk, vil blive foretrukket. Café "Havndal", Skolegyde 8." Det må dog betvivles, at caféen havde et så "internationalt" klientel, som disse annoncer antyder!

Også musikken skulle tilgodeses. Sst. 31/3 1928: "En dygtig og respektabel Violinist antages. Sørensen, Café "Havndal", Skolegyde 8.

^{x)} Der er lidt "råk" i kejserens husregister. 1921 ses ingen betalt. 1922 en restaurant C. Jensen som ejer. Først 1923 - men ejerskabet er jo bagefter - A. Sørensen som ejer og restauratør.

Der kunne dog komme en klausul på. Sst. 13/10 1929: "En dygtig Pianist antages straks. Ingen fra Forening. Café "Havndal", Skolegyde 8." Fagforeninger var ikke Sagen.

Som alle andre restauratører i slutningen af 1920'erne var A. M. Sørensen plaget af den såkaldte restaurationsskat, en skat der kun hvilede på det erhverv, se tidl. afleverede, og som blev opkrævet gennem toldvæsenet. I 1927 blev der rejst sag mod ham for svig, og han blev dømt ved kriminalretten i Århus. Efter anke til Vestre Landsret blev han imidlertid frifundet. Sst. 6/3 og 7/3 1928.

Der er ingen interessante oplysninger herfra i de følgende år. Efter egne erindringer fra 1940'erne syntes det dog, at standarden langsomt sankedes. I hvert fald forsvandt violinisten og blev erstattet af en harmonikaspiller. ~~Nogle uheldige optrin medførte begrænsning i åbningstiden, og til sidst satte en virkelig kedelig begivenhed en stopper for det hele. En servitricers tyveri af et ikke helt lille beløb fra en beruset gæst 1955 medførte bevillingens ophør. (B. 398. 1988-1143. Ophævede bevillinger 28/10 1956).~~

Der var herefter cafeteria i et par år, så kom der "rigtig" restauration igen under navnet "Toldbod Vinhus"; en slags fortsættelse af den nedrevne café af samme navn Havnegade 42, jfr. ndf. Den ophørte ca. 1970 og blev efterfulgt af "Nystrups Bodega", 1985 "Bror Fusel", 1990 "Baktus Dinér" o.s.v. de sidstnævnte hovedsageligt beregnet til "ungdommen".

Der er kun ét billede af caféen i lokalsamlingen set fra Skolebakken-Havnegade, altså noget "på skrås". Det er helt tilbage fra 1900. J. Th. Sørensens navn og "Havndal" er malet over vinduerne. Siden skiftede facaden udseende, men det kan altså ikke gengives.

Det vides ikke, hvor stort indtryk artiklerne gjorde, men 7/4 1904 forled Skolegade.

Om gadenavnets oprindelse se tidligere afleverede. Se i øvrigt Anders Errboe og Erik Strange Petersen: "Kig ind Elna Pind", 1995.

Nr. 5, Café "Bispehus", senere "Handels-og Industricaféen, efterhånden kun "Industricaféen".

Dette sted har været omtalt en del af såvel lokalhistorikere som dagspressen i tiden indtil 1908, hvorefter det mistede næsten enhver interesse. Årsagen hertil var, at det blev regnet for et meget berygtet sted, en "lastens hule" med prostitution, alfonseri og slagsmål. Og det blev altid fremhævet, at det engang i 1800-tallets midte og fremefter havde været et pænt "borgerligt" mødested, der da hed "Bæhrs Conditori". Men det var altså gået tilbage for det og havde fået øgenavnet "Devil's Kitchen", Djævlekøkkenet. Ejendommen "Bispehus" forfaldt også p. g. a. manglende vedligeholdelse, hvilket tydeligt fremgår af billeder i lokalsamlingen.

Om værtshuset var værre end så mange andre, får stå hen. Ingen af historikerne har vel kendt det personligt. Det lå nu engang i havne kvarteret, der må bedømmes med lidt andre målestokke end den øvrige by, hvor der dog, som vist ovf., også kunne være "brådne kar" eller rettere bevillingsforholdet,

Ejerforholdet, er, som så ofte, meget uklart. Husejer og restauratør år 1900 var imidlertid A. P. Sørensen, hvem der i øvrigt hyppigt blev langet ud efter i pressen.

Han gjorde dog flere forsøg på at blive af med det hele. Å. St. 5/7 1900: "Min Restauration kan faas tilleje straks paa favorable Vilkaar. A. P. Sørensen, Konditor Bøhrs Efterflg.". Annoncen gentages sst. 7/2 1901, samtidig sættes ejendommen til salg. Og 22/11 s. å. sst. følger en ny annonce om udlejning af caféen.

Efter folketælling oktober 1901 er restauratøren her nu Laurits Marinus Jørgensen (f. 5/11 1871). Han må altså have lejet restauranten, altså være en slags bestyrer. 1902 er han efterfulgt af M. Petersen, mens A. P. Sørensen if. Å. St. 16/5 s. å. stadig søgte at få solgt ejendommen.

Men den var der åbenbart ingen, der "hoppede på". Det fremgår derimod af husreg., at Sørensen er fraflyttet uvist hvorhen.

1903 blev restaurationen inddraget i en længere artikelserie i AaP. om prostitution, rufferi og andet uvæsen i havneområdet. Denne serie er blevet benyttet af flere lokalhistorikere, og der vendes tilbage til den her senere i beretningen. 15/3 s. å. kom skildringen af Café "Bispehus" og dens "Mädchens". Den var særlig søgt af tyske søfolk. Undersøgelsen blev så vidt ses foretaget ved aften- og nattetide af et par journalister under dæknavne. De giver dog ikke restauratørens navn her.

Det vides ikke, hvor stort indtryk artiklerne gjorde, men 7/4 1904 forlød det i Å. St.: "Indehaveren (unavngiven) af beværtningen "Bispehus" samt hans Kelner er hver idømt Fængsel paa Vand og Brød for Rufferi. Indehaveren tillige fradømt sit Borgerskab som Gæstgiver". Muligvis M. Petersen. Artiklen slutter med et håb om, at denne berygtede beværtning må blive lukket for bestandig.

Det er nu, som det vil blive bemærket ndf. under Mindegade, ikke så nemt. 8/4 sst. s. å.: "Café "Bispehus" er tilleje. Nærmere Oplysninger faas i Forretningen". En ny restauratør måtte frem. Han kom også og hed Emil Hansen. I modsætning til de tidligere reklamerede han meget.

Sst. 17/11 s. å.: "80-130 Mennesker morer sig godt hver Aften i Café "Bispehus". Aaben til Kl. 12 Aften". Det er egentlig ufatteligt, men der ses intet herom i ÅBF.

Sst. 3/2 1905: "Værtshusholderen og hans Kellner i Café "Bispehus" blev anholdt for en for kraftig Udsmidning af en beruset Cigarmager. Han blev

kørt paa Hospitalet". Sagen ses ikke fulgt op.

Sst. 16/8 s. å.: "Café "Bispehus", Hjørnet af Skolegade og Skolegyde er stærkt besøgt hver Aften. Aabent til Kl. 12 Aften". Ingen underskrift. Så gik der 2 år på "fuldt tryk".

Sst. 30/8 1907: "Undertegnede tillader sig høfligst at anmode det højtærede Publikum om ikke at trænge for stærkt paa i de sildige Aftentimer i Café "Bispehus" begrundet paa, at der er brølende fuldt hus hver Aften.

Ærbødigt Emil Hansen.

NB. Husk Beværtningen lukkes bestemt Kl. 12".

Det får stå hen, om forretningen gik så godt som her antydet.

Men nu var det snart forbi.

Dem. 14/8 1908: "Kafé "Bispehus's" ^{Dage} ver talte. Huset vil nu synke i Grus for Arbejdernes Brækjern og Hammerslag. Ejeren (Sørensen?) har nemlig mageskiftet "Bispehus" med en nybygget Hjørneejendom paa Tietgens Plads tilhørende Brødrene Sivertsen (Skal være A. og M. B. Severinsen), og de nye Ejere vil straks paabegynde Nedbrydningen af den gamle Kasse for derefter lade en moderne 4-5 Etagers Stedfortræder opføre i Palæstil".

Det skete så, og den "nye" ejendom, der også kom til at hedde "Bispehus", står den dag i dag (1997). Der blev imidlertid ^{Ligeledes} ~~også~~ indrettet restauration i den i stueetagen, men den var naturligvis destineret til et helt andet publikum og kom til at hedde "Handels- og Industricaféen". Sigtet var nok, at den skulle blive et samlingssted for højsmeriske katedrale ^{højsmeriske katedrale} ~~forretningsfolk~~, der kom i hvert fald ingen musik, jazz eller anden. Efter vejviserens husregister forblev dens navn i hele perioden det ovennævnte, men i "folkemunde" kom den hyppigt til at hedde bare "Industricaféen". Der er ingen billeder af den i lokalsamlingen.

Der blev imidlertid lidt kludder med bevillingen. Den kunne ikke gives til brødrene Severinsen. Så var der spørgsmål om bevillingen ikke kunne tildeles selve ejendommen som sådan, hvad der skete i visse sjældne tilfælde. Bevillingshaver blev dog tidl. portier H. Dahmcke. ÅBF 1909/10 A, 6/5 og 1/7 1909, s. 81, 167. Samme B, s. 30. Bekræftelsen kom dog først fra Im. 22/6 1911. ÅBF 1911/12 A, s. 175, da Dahmcke var på vej ud.

Å. St. 21/1 1910: "Handels- og Industricaféen", Bispetorget (den sædvanlige fejl). Frokostretter Kl. 10-1. Diner á 1,50 Kr. 1-7. Souper og á la Carte hele Dagen. H. Dahmcke".

Sst. 4/11 1911: "Industricaféen", Bispetorget. Limfjords-Osters serveres for 2 Kr. pr. Dusin og 1 Kr. for 6 Stk. Selskabslokalerne paa 1. Sal anbefales."

Sst. 17/11 s. å.: "Industricaféen", Whiskysjus fra Fad".

1912 "forsvinder" H. Dahmcke, og Ludvig Thürmann fra "Salonen", Riis Skov,

træder ind.

Sst. 9/10 1912: "Hvor befinder man sig godt? Hvor spiser man godt? I "Industrikaféens" hyggelige Lokaler! Frokostretter fra 65 Øre. God Middag med Kaffe Kl. 1-3 for 1 Kr."

Det var en væsentlig forandring i forhold til tidligere. Borte er de "opulente" Retter og de tilsvarende høje priser. Det er åbenbart et andet publikum, der nu satses på. Meget kunne tyde på, at restaurationen ikke kørte så godt.

Sst. 24/3 1915: "'Handels- og Industri-Caféen", Bispetorvet, kan straks faas til Leje".

Sst. 6/5 s. å.: "'Handels- og Industri-Caféen" (kun Stueétagen), Hjørnet af Skolegade og Skolegyde, er straks til leje. Brdr. Severinsen anviser".

Sst. 1/7 s. å.: "En Pige kan faa Plads i "Industri-caféen", Skolegade 5. En som kan Madlavning foretrækkes. Løn 25 Kr. Thürmann."

Så var også Thürmanns tid forbi dér. 5/7 s. å. gentages annoncen, hvori lønnen dog er nedsat til 20-25 Kr., nu underskrevet Justa Nielsen, bestyrerinde. Hun kom senere til Café "Jomsborg", Dynkarken 2, jfr. ndf.

1920 blev restaurationen overtaget af den tidligere hotelejer Søren Jørgensen fra det eksproprierede Hotel "Danmark", Ryesgade 41, jfr. ovf. ABF 1920/21 B 14/10 1920. Han renoverede dog først, og den "nye" café annonceredes i Å. St. 12/4 1921 og 2/5 sst. s. å.: "Efter grundig Restaurering af Lokalerne genaabnes "Industri-caféen" Tirsdag den 3. Maj. S. Jørgensen, tidl. Hotel "Danmark".

Der kom imidlertid igen lidt "kludder" med bevillingen. 20/6 1924 andrøg han om natbevilling, men fik efter lang diskussion i byrådet afslag. ABF 1924/25 B, s. 63. Derefter lejede han bevillingen ud til Jens Rasmussen fra "Pressejernet", Skolegade 34, jfr. ndf., sen. "Brammers Café", jfr. ovf., og han fik til gengæld bevilget natbevilling. Sst. 13/11 s. å., s. 203. Dem. 10/2 s. å.^{x)}

Skønt caféen som sagt måtte henføres til de "pæne", kan dog følgende lille beretning fra Dem. 16/4 1924 genfortælles. Om den har noget at gøre med ovennævnte afslag får stå hen.

3 lettere berusede norske søfolk kom ved aftenstide ind på "Industri-caféen". Det oplyses ikke, hvad og hvor meget de fik serveret. På et givet tidspunkt, som det altid hedder, savnede de en spytbakke (!) og gav sig til at lede efter en sådan under en sofa. De fandt imidlertid ingen spytbakke dér men derimod en pengekasse, som de lukkede op. Der var penge i den, og en af sømændene kunne ikke stå for fristelsen, men tog 15 Kr. Servitricen havde "desværre" lagt mærke til hans forehavende og tilkaldte politiet, der hurtigt indfandt sig og anholdte synderen. Han blev holdt tilbage, mens hans

x) ~~S. J.~~ S. J. forsøgte 1926 at få bevillingen tilbage efter genoptagelse men det mislykkedes ABF 1926/27 B, 19/2 1926, s. 107. Han døde 15/10 1941, 80 år gl. Nekrolog A. 26. 16/10 s. an

2 kammerater fik lov til at løbe tilbage til skibet, der vistnok skulle sejle samme aften.

Det fortælles videre, at pengekasen med pengene, hvis antal der heller ikke forlyder noget om, tilhørte bilselskabet Aarhus-Riisskov, der dengang drev en kendt og meget benyttet rutebilrute (v/ H. C. Bathum). Men det forekommer at være et mærkeligt sted at gemme sin kontantbeholdning.

Hermed standser reportagen, og vi får intet at vide om, hvilket udfald sagen fik for den uheldige lejlighedstyv. "Kulturhistorisk" kunne man spørge om: "Hvornår ophørte spytbakker at være et gangbart inventar på restaurationer?"

Jens Rasmussen fratrådte 1929/30 og blev afløst af værtsparret Dagmar og Johannes Ransby, der tidl. havde drevet Hotel "Dania", Frederiksgade 80, jfr. ovf. ^{xx)} De (eller han) fortsatte til 31/1 1956, hvorefter cafeen blev ophævet (B. 398. 1988-1143. Bevillinger 1913-61). Derefter rykkede helt andre erhverv ind i de lokaler, bl. a. FDM og rejsebureauer. Omkring 1980 kom der restauration igen med det sære blandingsnavn "A Hereford Beefstouw". *Inkjet billedet af "Bispehus" i Lokalsaml. Nord. HR III. 1923, s. 59.*

Nr. 7, før 1901 "Kellers Café", senere "Torvecafeen".

Til beskrivelsen af denne café bliver det nødvendigt at gå lidt længere tilbage i tiden. I 1885, da huset var langt mere beskedent, havde en gæstgiver eller restauratør Niels Christian Keller (N. C. K. hyppigt benævnt C. alene) indrettet en café, der meget originalt hed "Kellers Cafe" dér.

N. C. Keller, der hørte til en dengang kendt gæstgiverfamilie, var født 2/9 1844 og havde tidligere drevet andre værtshuse i Århus, i hvert fald "British Crown", Mindegade 18-20, Dynkarken 2, 1879-85, jfr. ndf.

Han var ejer af nr. 7, men solgte ¹⁸⁹² 1899 til en murermester N. Nielsen, der ønskede helt at ombygge huset, hvilket han også gjorde. Det blev til den 4-etager høje "Emilienborg". N. C. Keller flyttede derefter sin café først til nr. 17 og kort efter til nr. 11, jfr. ndf. ^{x)}

I årene 1901-07/08 ses der intet, der tyder på restauration i "Emilienborg", men sidstnævnte år dukker en skikkelse op, der senere skulle blive ret så kendt, nemlig Emmery, der indrettede konditori i stueetagen. Han sad her til ¹⁹¹¹ 1912, da han flyttede til sit senere "paulun", Guldsmedgade 24.

Igen kan der ikke spores nogen restauration fra vejviseren, men i A. St. 29/5 1912 synes der at fremgå noget andet: "Køkkenpige søges til ny Restaurant, Skolegade 7". Annoncen er uunderskrevet.

Noget havde altså været planlagt, men at der også virkelig var foregået noget fremgår sst. 24/10 1913: "I en tidligere Sag blev Kellner S. Jensen, Skolegade 7, dømt for at drive Beværtning uden Bevilling. Han paastod sig

DÅrstallene for flytningen foreb til nr. 17 og derefter til nr. 11 er ikke helt klare, jfr. ndf.
xx) I de første år som ledende for ombygnen P. Madsen, jfr. oaf.

frifundet under påberaabelse af, at han kun var Bestyrer for en vis Hr. Larsen (der ikke ses), der havde Konditorbevilling med Ret til stærke Drikke. Dømt ved Kriminalretten ankede han til Overretten, der frifandt ham, men Anklagemyndigheden gik til Højesteret, der dømte ham igen, med den Begrundelse, at han rent faktisk stod som Medejers." Straffens størrelse ses ikke. Den kendte James Thompson blev dømt i en lignende sag fra Sønderallé 32. I en senere sag om et analogt tilfælde fra Vestergade 48 blev bestyreren frifundet, jfr. ovf.

Men det fremgik altså ikke af de regulære kilder, og der var nu "restaurationsfrit indtil 1916/17, da restauratør H. Jørgensen Bloch trådte til. Han fortsatte til 1932, da han overtog hotellet ("Kronborg"), Frederiksgade 86, og omdøbte det til "Blochs Hotel", jfr. ovf.

Hans Jørgensen Bloch var imidlertid "kun" bestyrer. Den egentlige bevillingshaver var en ukendt Joseph Marinus Christensen. Da Bloch stod for at skulle rejse, søgte han ^(j.m.c.) i oktober 1931 om at få H. C. Bathum (jfr. ndf.) til bestyrer. Det blev bevilget. (B. 398. 1988-1144. 1928-31).

Fra 1917/18 blev murermestrene brdr. Severinsen ejere af "Emiliøborg", men fra 1924 vekslede ejerne hyppigt. 1931 erhvervede den evige "omstrejfer" H. C. Bathum den, hvem det er næsten håbløst at sted- og tidsfæste. I et relativt kort tidsrum overtog han også caféen, jfr. ovf., der for øvrigt først herfra navngives "Torvecaféen" i vejviseren. Det er meget muligt, den har heddet sådan tidligere. (Th. Adamsen II, 1938, 338).^{x)}

H. C. B. glider tidligt ud af såvel restaurationen som ejendommen. Førstnævnte overtages 1932/33 af A. Christensen. Han blev året efter afløst af restauratør J. P. Petersen, mens ejendommen kom ind i hyppig ejerskifte. J. P. P.'s enke Elfrieda Petersen købte i øvrigt 1938 det tvangsauktionsramte "Elmers Hotel", jfr. ovf. (Th. Adamsen II, 1938, s. 345). Den sidste i vor periode hed restauratør ^{sgter} A. Jensen. ^{Død 23/12 1943. Opr. bankassistent, ser. 45 år gl.}

Der er kun fundet ganske ligegyldige annoncer, ser ikke giver nogen dybere karakteristik af caféen. Gode billeder i lokalsamligen og hos H. R.^{xx)}

Restorationen består som sådan pr. dato (1997), men har haft mange forskellige ejere og navne undervejs. Nu "Teaterkroen".

Nr. 11, "Kellers Cafe", senere Café "Olympia", senere "Den lille Café", senere ^{Café "Harmonicit"} "Pinds Café".

Om denne restaurant må især henvises til Anders Errboe og Erik Strange Petersen: "Kig ind Elna Pind", 1995.

1899 F. P. ^(Hambert?) Jensen. 1899/1900 købte ovennævnte N. C. Keller ejendommen, som han lod ombygge til "Christianshus" og i mellemtiden drev café i nr. 17. 4/5 1909 døde han ganske pludseligt, 65 år gl., og hans arvinger ^(A, st.)

x) På et billede i lokalsamligen fra 1914, hvor pålidelig skæderet opdag om krigsbegivenhederne i Støtstidendes vindue, ses tydeligt TORVE-Caféen over vinduet i Skolegade.
xx) se også billede af "Chr. Kellers Restauration" i 1898 inden "Emiliøborgs" tid. Familie & Tjenestepiger.

ejede ejendommen i en årrække.

En søn, kelner Johan Georg Keller, søgte derefter om restaurationsborger-
skab dér, men efter en del diskussion i nævnet, der drejede sig om, hvor-
vidt ejeren selv ville drive caféen eller antage en bestyrer, blev andragen-
det ikke anbefalet. ABF 1909/10 A, s. 291, B. s. 104, 113, 25/11 1910.

Å. St. 24/10 1910: "En restaurationsvant Pige kan faa Plads straks. Skole-
gade 11 "

Det blev en udenfor familien, der kom til (eventuelt som bestyrer), nemlig
Chr. Enevoldsen. Han sad til ^{dec} 1914, da han flyttede til Paradisgade 2, Studsgade
17, jfr. ovf. C. Kellers arvinger, der ejede ejendommen, indrykkede da
i Å. St. allerede 19/5 s. å.: "Skolegade 11, hvor der i længere Tid har
været drevet Restauration, er til Salg. Evt. er Restaurationslokalerne til
Leje".

Ejendommen blev, så vidt ses, ikke solgt, men en bror til N. C. Keller,
H. C. K. rykkede ind som vært. Han havde tidligere drevet forskellige steder
i Århus (se A. E. & E. S.P) (1881 Havnegade 22, 1886 Bispegade 4, 1888
Guldsmedgade 4, 1894 Store Torv 14 (?) og 1913 Vestergade 36. Det sidste
forekommer uklart). Cafénavn er ikke klart.

Sst. 22/3 1918: "Restaurationslokalerne i Skolegade 11 er til Leje fra
April Flyttedag. De ønskes helst lejet ud til Kontor eller Forretning. Køb-
mand Chr. Hansen, Borgporten".

Det er ikke klart, hvem denne købmand Hansen var. Kellers tid var altså
forbi. Som husjer kommer nu restauratør S. Fjellerup, der drev Ågade 7,
tidl. Mejlgade 70 og Vestergade 59, jfr. ovf.

Der er ikke noget godt billede i lokalsamlingen fra den tid, og hos HR III,
1923, ses ejendommen, men restaurationen kan ikke skelnes, kun barbersalonen
på den anden side trappegangen.

1919/20 tiltrådte H. Hansen som restauratør (bestyrer?), der tidligere
havde drevet Hotel "Dannebrog", Ågade 97 (A. E. & S. P., men uklarhed med
forbogstaverne), jfr. ovf. 1924 efterfølges han af bestyrerinde Frk. I.
Hansen, men allerede året efter rykker Anton Peter Obel Berg ind, der lige
havde skippet Café "Marselisborg", H. N. Clausensgade 1, jfr. ovf. (Th.
Adamsen II, 1938, s. 379. Billede hos A. E. & E. S. P.).

Vejviseren er som sædvanlig ret tavs om cafénavne, men med Berg kan et så-
dant hittes. Å. St. 18/1 1927: "En dygtig Pige antages straks, Café "Olympia",
Skolegade 11". Om den hær heddet sådan før, får stå hen.

Berg flyttede 13/5 1929 såvel sig selv som Café "Olympia" til Studsgade 17,
jfr. ovf. Så overtog T. ^hTerkildsen (tidl. Mejlgade 70, Bevillingshaver S. P.
^{Neppe korrekt, i H. maj.}Sørensen) restaurationen, der straks forandrede navnet, jfr. sst. 13/6 s. å.:
"En flink og proper Pige antages 15. Juni til alt forefaldende Arbejde. Re-

ers er: "Lig end
restauratørene

44-1909)
1885 Skolegade 7, Kellers
"er under opbygg-
ning (H. St.)
erilling efter færdig.

Bispegade 4 (Seu. Roseus-
), 1913 Vestergade 36,
Torv 9

stauration "Harmonien", Skolegade 11".

Therkildsen gled usædvanlig hurtigt ud af billedet. Allerede 7/11 s. å. kan læses i Å. St.: "Nyt Pensionat aabnes Dags Dato i Skolegade 11, Stuen. God og kraftig Kost leveres. Bentzen". Caféen var blevet en afholdsrestaurant, og det er den samme Bendtsen, der er kendt fra Mejlgade 14. (B. 398. 1988-1144, 13/11 1929). Bent Johannes Bendtsens livshistorie gives hos AE & ESP s. 52). Han kaldte sig "bybud", og var på daværende tidspunkt 65 år gl.

1931 blev også han skiftet ud med A. Christensen, der igen foretog navneforandring. Å. St. 27/7 og Dem. 30/7 1931: "En dygtig Kokke-Enepige kan faa Plads 1. August. "Den lille Café", Skolegade 11."

Ejendommen tilhørte efter S. Fjellerups død 1928 dennes enke. 1936 måtte Axel Christensen ophøre på grund af manglende indbetaling af skyldige skatter og afgifter. (AE & SSP sst.).

Og efter ham kom så den person, der skulle drive caféen til sin død 1984. Dem. 20/7 1936: "Pinds Café", tidligere "Den lille Café", Skolegade 11, aabner i Morgen. Kig ind Frk. Elna Pind". (Th. Adamsen II, 1938, s. 345, B. 398. 1988-1143, 10/9 1936 oplyser, at den egentlige bevillingshaver gennem en årrække var enkefru Caroline Madsen, hvis identitet ikke har kunnet fastslås. De andre var kun bestyrere. Hun søgte om at få Elna Pind som bestyrer, og det blev bevilget. Først senere fik denne rigtig beværterbevilling. Se også AE & ESP).

Der er en nekrolog over hende i A. St. 23/5 1984 og 3 fotografier af hende i lokalsamlingen, dog først efter det 70. år. Under hende blev caféen et samlingssted dels for skuespillerne på teatret, dels for forretningsfolk, der afsluttede handelen der. Navnet er videreført. Nr. 11 er desværre helt forglemt af fotografierne til lokalsamlingen. Af "Pinds Cafe" ses kun lige skiltet på et senere billede.

Nr. 16, "Eskerods Café".

Rasmus Eskerod, der oprindeligt hed Rasmus Nielsen, havde tidligere haft restaurant i Mejlgade 4. Han flyttede til Skolegade 16 1884. Å. St. 3/10 1902: "Paa Søndag fejrer Værtshusholder Eskerod, Skolegade, sit 40 Aars Jubilæum og sin 71 Aars Fødselsdag. Mange Stamgæster vil sikkert møde op og hylde ham."

Sst. 21/4 1904: "Gæstgiver Eskerod, Skolegade, en Aarhus-Beværter af den gamle solide Type, er i Morges død".

Enken Anna E. fortsatte caféen til sin død 18/1 1918. Å. St. 22/1 s. å. Der kom ikke restauration der mere, og Aarhus Teater udvidedes på den grund. Der er ingen billeder i lokalsamlingen.

Sst. 22/5 1911: "En ikke for ung Pige kan faa Plads den 1ste Hotel "Postgarden", Skolegade 17". På et billede fra 1912 ses nu Hotel "Post-

Nr. 17, N. C. Kellers Café, senere "Skolegades Café & Restauration, senere Hotel "Postgaarden".

(If. "Den gamle Bys Årbog", 1967, har der været et Hotel "Postgaarden" her i 1845, men det får være).

Gæstgiver N. C. Keller flyttede som bemærket sin café hertil omkring århundredskiftet, da nr. 11 blev ombygget. Derfor virker Å. St. 6/3 1902 forståelig: "Restaurationen Skolegade Nr. 17 er til Leje til April Flyttedag".

Lejeren blev Gæstgiverske Anna Jensen, som var der til 1903/04. Så forlød det igen med et skift sst. 23/6 1904: "Restaurationen Skolegade 17 er meget billig til Afstaaelse begrundet paa anden Forretnings Overtagelse".

Efterfølgeren blev gæstgiver William Maardt, kendt fra Café "Bræddehytten", Vestergade 5, jfr. ovf. og "Passage-Vinstuen", jfr. ovf. Det var ved den tid, han blev gift. Sst. 13/9 1904: "Torsdag 15/9 Eftermiddag vies i Domkirken Frk. B(etty) S. Berling og Restauratør William Maardt".

Inden der gås videre kan det være på sin plads at oplyse noget om nr. 17's "udseende". Desværre er lokalsamlingens fotografier fra Skolegade i alt for høj grad fikseret på et udsyn langs af gaden, i reglen fra syd mod nord mod bagenden af Domkirken, sjældnere omvendt. Kun få facader er taget.

En blandt enkelte af disse er den lange bindingsværksbygning midt i gaden, der har nr. 19. Her er absolut ingen caféer. På et af "flugtbillederne" mod Domkirken, skuer man et mærkeligt "runt hjørne" af naboejendommen, der må være det daværende nr. 17.

På dette billede, der skal være fra omkring 1907, kan på det "runde hjørne" læses "Skolegades Restauration & Café", et temmeligt neutralt navn. Udenfor står en skægget herre.

Restauranten er ikke markeret med navn andre steder. På samme tid skal den være drevet af en enkefru A. ^(Anna?)Jensen v/ bestyrer J. P. Poulsen, der året efter, 1907/08, figurerer som restauratør. Det er muligvis ham, der ses på billedet.

Det kan imidlertid fastslås, at der snart efter kom en ny vært til, og denne gang med en videre funktion. Dem. 29/4 1908: "Fredag den 1. Maj aabnes Hotel "Postgaarden", Skolegade 17, og anbefales et æret Publikum. R. P. Jacobsen, tidl. Hotel "Gylfe".

Rasmus Peter Jacobsen (1860-1931) har været omtalt her før under Mejlgade 44, Hotel "Gylfe" samt under "Rutebilcaféen", Rosensgade 28, jfr. ovf. Han var som bekendt tillige socialdemokratisk medlem af byrådet.

Sst. 22/3 1911: "En ikke for ung Pige kan faa Plads den lste. Hotel "Postgaarden", Skolegade 17". På et billede fra 1912 ses nu Hotel "Post-

gaarden" på det runde hjørne. I forbifarten sagt så lå i nr. 15 et bødkeri.

Det kan næppe have været noget stort hotel, men der var jo mange af de små. Sst. 23/6 1914: "Hotel "Postgaarden" solgt til KFK (Korn & Foderstof Kompagniet), men RPJ leder stadig driften". Navnet "Postgaarden" har selvfølgelig allusion til det gamle hovedposthus, der lå på Fredenstorv.

1919/20 skete der imidlertid en "byfornyelse". Nr. 15-17 mistede helt deres tidligere udseende og blev "smeltet sammen" med nr. 19 til en lang bindingsværksbygning, der fremtræder som sådan pr. dato. (HR I 1920, s. 152) Hotellet blev ophævet, og hele komplekset blev præste- og degnebolig for Domkirken. (H. R. I, 1920, s. 152). Under nedbrydningen blev forskellige hengemte tyvekoster fundet, bl. a. kontante penge og et dameur. Å. St. 28/10 1921. *Der kom aldrig restaurations der mere.*

Nr. 18, Ludvig Knudsens Café.

Hører faktisk ikke hjemme i denne undersøgelse. Annonceret i Å. St. 17/11 1870. Uklart, hvornår den ophørte.

Nr. 22, Café "Posthuset", se ovf. Kannikegade 18.

Nr. 24, "Skolegades Hotel", senere "Peters Vinstue".

Efter Å. St. 3/11 1888 skal der have været et hotel på dette nr. med ovennævnte navn v/ Dines Møller. Efter 1900 ses intet hotel, og Dines Møller er kun opført som pantelåner og ekviperingshandler, til sidst som partikulier (= rentier). Han døde 26/12 1915. Å. St. 29/12 s. å.

Året efter erstattes hans navn af Ellen M. Petersen, restauratrice. Hun indrettede en café her, der hed "Peters Vinstue". Å. St. 9/9 1919: "En pæn ung Pige, dygtig til Rengøring og Madlavning, og som vil hjælpe til med Servering, kan faa en god Plads straks. "Peters Vinstue", Skolegade 24". Ses ikke efter 1922. Der kom ikke café der igen før mange år senere. *Ingen billeder.*

Nr. 26, Café "Boston", senere "Elysium", senere "Central-Kafeen", senere Café "Øresund".

Der ses tilsyneladende ingen restaurant her før 1900/01. Den første vært var C. T. Thislund, kendt fra så mange andre steder. Vejviseren giver som sædvanlig intet cafénavn. Det kan imidlertid hittes andetsteds fra. Det var det "amerikanske" Café "Boston". Det var som sagt i de år, U.S.A. blev mere end et fjernt land for den almindelige dansker, således f. eks. også "American Bar" jfr. ovf. og ndf.

Denne café var imidlertid ikke "af de gode børn". Å. St. 9/10 1901: "En fuld Sømand kom fra Café "Boston", Skolegade, og vilde klippe Maven op paa Overbetjent Hansen. Han blev dog overmandet forinden".

I samme avis bringes året efter 13/8 1902 en helt lille artikel med overskriften: "En Beværtning, der bør lukkes. Skolegade 26, Gæstgiveriet "Boston". Der fremføres heri de sædvanlige ankepunkter. Fulderister, ludere og deres alfonser, optøjer selv på gaden udenfor, antasten af fredelige forbipasserende. Den tidligere vært var gået konkurs (Thislund?), men den nye (J. Petersen) fortsætter det vilde leben. Trods opkald til politiet er det temmelig upåvirket. Artiklen er uunderskrevet.

Dagen efter, 14/8 s. å., fortsatte klagen sst.: "Gæstgiveriet "Boston" er ofte blevet lukket af Politiet og ^{aa} både Gæster og Gæstgiver ført paa Stationen. Men et Par Timer senere bliver det lukket op igen".

Gæstgiveriet eller caféen er medtaget i den reportage et par journalister fra Aarhus Posten lavede om livet i havnecaféerne 14/3 1903 og senere.

Citat:

"For at skaffe vore læsere lidt besked om forholdene i havne-kaféerne og livet hér har Aarhus-Posten imidlertid i sømænds skikkelse turet ~~her~~^{rundt} her i en 4-5 dage og set og oplevet en del, som det vil kunne interessere Aarhusianerne at høre lidt om.

Vi lagde for nede i "Boston" (Skolegade 26) med en lille frokostbøf. ^{x)} "Boston" siger vi, men vi mener "Elysium"; sådan hedder Kafeen nemlig nu.

Den ligger i Skolegade (26) og er ikke meget anselig. Værten har klogelig sat en trærude i indgangsdøren. Af og til falder der nemlig Ramslag(?), når en eller anden skal forlade kaféen, uden at hans lyst hertil er så meget udpræget.

Kellneren Peter er en tiltalende, krølhåret sømandsskikkelse, med hvem vi straks blev gode venner. Han er dus med samtlige stamgæster og bliver det også meget let med den gæst, som kun lejlighedsvis kommer i "Boston". Man er i det hele taget meget lidt formel på de steder.

Pigebørnene har et godt øje til den kønne Peter. De kommer som regel hen imod aften. Men Peter er forretningsmand (!), og han overlader dameselskabet til gæsterne. Det står værten sig bedst ved (!).

"Damerne" lader sig traktere af gæsterne, overfor hvem de er meget ligefremme.

De befinder sig dog ikke så godt i "Boston" som hos Lind (Dynkarken 1, jfr. ndf.), og vi må gøre en indrømmelse til deres smag...."

Senere fortælles om et mislykket besøg i "Boston", hvor der blev ballade.

x) Nummeret ses ikke i artiklen, men er taget fra A.St. 13/8 1902. I øvrigt det eneste skd, hvor det fremtræder.

Men de "vilde dage eller nætter" døde hen. J. Petersen fulgte på et ikke helt klart tidspunkt efter Thislund, men gav op 1906. Å. St. 11/8 s. å.: "Restaurationen Skolegade 26 er til Afstaaelse straks eller senere. Leje-
maal paa 5 Aars tingløst Lejekontrakt. Lejer kan ^{opsige} paa 1/4 Aar". Ingen under-
skrift.

Han blev afløst s. å. af gæstgiver H. C. Hansen, under hvem (eller måske tidligere) cafénavnet skiftede. Dem. 15/5 1908: "En dygtig Køkkenpige kan straks faa Plads i "Central-Kaféen", Skolegade 26".

Allerede 1908/09 glider H. C. Hansen ud til fordel for gæstgiver J. P. Poulsen, muligvis identisk med J. P. P. fra nr. 17, da R. P. Jacobsen ryk-
kede ind der. ^Uskiftningerne skete hurtigt. 1911/12 efterfulgtes han af L. J. Pedersen, der kun sad et år.

Så blev det "roligt", fra 1912/13 til 1925 sad gæstgiver A. Jensen, der efter de uinteressante annoncer at dømme ændrede restaurationens navn til Café "Øresund", og det vedblev vor periode ud.

4/5 1925 fortæller Å. St., at hans hustru, Rasmine, er død. Det var formentlig årsagen til, at han tog en bestyrer, Carl G. Rasmussen, året efter (B. 398, 1988-1144, 2/12 1930). Denne fik dog "rigtig" restauratørbevilling 1936 (B. 398. 1988-1143, 22/3 1936), døde if. Å. St. 13/4 1937, men hans enke, Johanne R, fortsatte perioden ud. (Th. Adamsen II, 1938, s. 346). Der er stadig restaurant dér, som mange år senere kom til at hedde "Hvalros-
sen"). Der er ingen billeder i lokalsamlingen, og det gælder i øvrigt for alle andre værtshuse på Skolegades lige side.

Nr. 28, Missionshotel, senere "Hotel Garni", senere Missionshotel igen, senere Hotel "Frydenlund".

1899 Missionshotel v/ Restauratør C. Nørgaard, 1900 do., men Nørgaard ^{er} flyt-
tet og restauratør P. Pedersen er vært. 1901 navneforandring til Hotel Garni
(^{plejer at være} uden restauration) men åbenbart ikke her). Å. St. 7/5 1901: "Hotel Garni, Aarhus, Skolegade 28.
Gode Værelser og Senge. Pris med Kaffe 75 Øre og 1 Kr. Godt Køkken og god
Restauration. Proper Betjening, billige Priser. Pensionærer ønskes." Der
fulgte ingen underskrift.

Sst. 6/7 s. å.: "Efter endt Restaurering har jeg overtaget Hotel "Garni",
Skolegade nr. 28, og anbefaler Hotellet til det ærede Publikum. Enkelt Væ-
relse 1 Kr. Frokostretter og á la Carte hele Dagen. Lagrede Vine. Hurtig og
reel Betjening. Ærbødigst August Rasmussen, forhen Overkellner paa "Mejlborg".

Denne underskrift vækker en vis interesse, jfr. ovf. Café "Bernina",
Søndergade 30, ^{Mindegade 1-3} og "Wienerhallen", Mindegade 6, jfr. ndf. Pudsigt nok
fortæller folketælling okt. 1901 intet om noget hotel på den adresse eller
restaurant, men det kan man ofte heller ikke forvente. Der var kun 3 fast-
boende. På 1. sal Søren Peter August Rasmussen, f. Odder 30/7 1872 (1873 ?)

Fødested og dato passer, mens der er lidt "slinger" med årstallet, men det må nok være hævet over tvivl, at han er identisk med S. P. A. Rasmusen fra senere, 1915, Mindegade 1-3 og "Wienerhallen" og "Bernina". På den anden side stemmer 2. beboer, hustru Ingrid Mathilde ikke med den senere, 7/2 1920 if. Å. St. afdøde Margrethe Dagmar, men der kan være sket meget i mellemtiden. Der boede yderligere kun en tjenestepige. Hans tidl. adresse if. folketællingen var Klostergade 19. Her giver vejviseren imidlertid kun arbejdsmand S. P. Rasmussen!

Men det Hotel Garni varede åbenbart ikke længe. 1903 markeres Missionshotel igen, nu v/ hotelejer A. C. Jensen. Å. St. 17/4 s. å.: "Missionshotellet, Skolegade 28, Pensionærer modtages." Der er desværre ingen underskrift. Et par måneder efter synes det missionske at være forsvundet. Aa.P.: "Husk Aarhus nye Restauration og Spisehus. 1. Kl. Billard. Skolegade 28". Ingen underskrift.

Sst. 7/2 1904: "Restaurationen Skolegade 28 er til Leje straks med Montering. I Mangel heraf en solid Bestyrer".

En sådan kom med H. Henriksen. A. C. Jensen drev sammen med en bror samtidig en cyklefabrik, senere -handel. ^{sst.} Henriksen blev 1905/06 afløst som bestyrer af Laurits Petersen.

Det gik tilsyneladende ikke altid lige stille af på det hotel eller dets café. Dem. 15/2 1906: "Paa Café "Frydenlund" paa Skolegade var der i Aften ved 8-Tiden et stort og blodigt Slagsmaal. Der blev tilkaldt ikke mindre end 4 Betjente. Værten blev anholdt, og Hr. Charles Sørensen ^(?) maatte syes sammen flere steder. *(Sitatnamnets identitet er ikke klar.)*

For ingen af de Agerende havde Optrinnet nogen egentlig pirrende Nyhedens Interesse".

Cafeens og hotellets navn ses ikke i vejviseren, og i denne beretning stedfæstes det heller ikke nøjere. Den samme manko klæber ved et interiør, angiveligt fra ^{en} Café "Frydenlund" hos B. J. 1966, hvor kun Skolegade og det første tiår i 1900-tallet angives. Det er et af de meget sjældne værtsinteriører, og alt synes at ånde fred og hygge på stedet.

Den eneste fundne klare stedfæstelse ses Dem. 15/6 1909: "En flink ung Pige kan faa Plads til 1. Juli. Hotel "Frydenlund", Skolegade 28, t.v.".

Men billedets fredelighed skal man ^{altså} ikke lade sig narre af. Sst. 10/10 s. å.: "En Restauratør paa Skolegade, Laurits Petersen, overfaldt ~~Fredag~~ Aften i Fuldskab sin (Hus)Vært, Cyklehandler Jensen, og slog ham med en knyttet Næve i Øjet. Det blev anmeldt til Politiet, som anholdt den "slagfærdige" Restauratør".

Sagen ses ikke fulgt op, men L. P. er selvfølgelig straks blevet "fyret", og han blev efterfulgt som bestyrer af R. Rasmussen. Der er ingen annoncer udtaget, inden etablisementet ophørte ca. 1920. *Mange år senere kom her Cafi "Dem høje",*

Nr. 32, Gæstgiveriet "Nilen", senere Café "Ny Rosenborg".

Ses ikke før 1910. Å. St. 14/2 s. å.: "Gæstgiveriet "Nilen" anbefaler sine hyggelige Lokaler. Smaa billige og varme Retter serveres hele Dagen. P. Nielsen, Skolegade 32".

P. Nielsen ("Per Nilen") flyttede 1912 til Mejlgade 4, jfr. ovf. og efterfulgtes af Laust Jørgen Petersen (Pedersen?), der omdøbte stedet til "Ny Rosenborg". Det ses der ingen "skellig" grund til, da huset slet ikke har nogen "Rosenborgstil". I vejviseren anføres J. Pedersen, muligvis hans hustru.

If. Dem. 1/12 1925 døde L. J. Petersen 27/11 s. å., men hans enke Johanne Marie P. fortsatte, dog lejlighedvis med bestyrere. (Th. Adamsen II, 1938, s. 385). Der er ikke mange annoncer derfra af interesse, derimod en behandling i ÅBF 1930/31 B, 22/1 1931, s. 198-200. Den var foranlediget af en beboerbesværing over for meget spektakel fra dette værtshus. Den daværende bestyrer, Niels Chr. Andersen burde tilbagekaldes. Klagen gik dog lige så meget på det "leben", der fandt sted i Skolegade i det hele taget, og som politimesteren (Chr. Kiørboe) slet ikke tog sig af!

Det lyder næsten som om man var gået 20-30 år tilbage i tiden. M. h. t. pm. så skulle han jo snart trække sig tilbage. I hvert fald "forsvandt" bestyreren, og Johanne P. fremtræder igen i vejviseren som restauratrice helt til 1939/40, da en restauratrice E. B. Hansen overtager.

Fornavnene stemmer ikke helt med følgende annonce i A. St. 2/7 1941: "Ny Restaurant, "Fægekroen", Skolegade 32. Helt omdannet. indehaver Fru Vibeke Hansen".

"Fægekroen" består pr. dato (1997). Den har i mange år været i cirkusløgten Miehe-Pfänners besiddelse.

Nr. 34, Café "Pressejernet", senere "Skolegades Cafe", senere "Hos Holberg", senere "Majgaard's Café".

Restauranten befandt sig i den stadig eksisterende ejendom, der ligger i "spidsen" mellem Skolegade og Ågade. Den danner et trekantet prisme, og hed tidligere i "folkemunde" "Pressejernet". ^{(og det gør den endnu (1997))} Om det var derfor eller fordi en skræddermester engang havde været ejer, får stå hen.

Den karakteristiske beliggenhed skabte også nogle nummereringskvaler. Til tider optræder kaféen, der lå i kælderetagen, under Ågade 99, navnlig i begyndelsen. Muligvis også fordi indgangen var der. Senere blev den fast placeret under Skolegade 34, måske på grund af dens opflytning til stueetagen.

Den første vært i "vor tid" var den så kendte Jens Rasmussen, senere "Industricaféen", senere "Brammers Café", årelang medlem af Foreningen af

*) Fortælling af J.A.M. Jensen i A. St. II, 1921, s. 573

*) A. St. 7/3 1943 Restauranten hos Anne Majgaard fyldt i morgen 50 år. Stammer fra Skanderborg. Har været køkkenchef på flere restauranter. Har restaureret i den gamle bygning på Skolegade 34. God fortælling af meget af historien af Skolegades Cafe.

1881, en vis tid endda formand, jfr. ovf. (Th. Adamsen II, 1938, s. 346. Oluf Arndal, 1931, s. 7 (billede), 29, 35-36). I de første år ejede han også ejendommen. Der kan i denne forbindelse videre henvises til et interview med ham i Dem. 20/9 1931: "25 Aar ved Café "Pressejernet"".

Der er ingen interessante annoncer derfra, og der foregik ingen dramatiske begivenheder, han var åbenbart stabiliteten selv.

I 1924 forlod han som bekendt stedet for at overtage "Industri-caféen" i og indsatte restaurationsbestyrer P. A. Johansen. Et års tid efter kom en restauratør J. P. Jensen til, men efter dennes tidlige død vendte Johansen tilbage. Tidsangivelserne er lidt usikre. (B. 398. 1988-1144, 10/7 1928). Han fortsatte i hvert fald til 1932, da fru Inger Enevoldsen overtog restaurationen, først som bestyrerinde, fra 1936 som restauratrice (B. 398. 1988-1143, 10/9 1936). Hun eller måske allerede Johansen ændrede det gamle navn til til det mere neutrale "Skolegades Café", hvilket kan vække undren. If. vejviseren var restaurationen 1936 flyttet op i stueetagen.

Men hverken den nye restauratrice eller det nye navn varede ret længe. Hun blev 1938 efterfulgt af fru Anna Catharine Holberg Møller, der tidligere er kendt fra "Østbanehotellet", Café "Westend" og "Boulevardcaféen", jfr. ovf. (Th. Adamsen II, 1938, s. 343). Dermed fulgte en ny navneforandring til "Hos Holberg".

Heller ikke hun blev der længe. 1940³⁹ arriverede en ny restauratrice, frk. Ane Margrethe Majgaard, der naturligvis straks foretog omdøb til "Majgaards Café". Restaurationen ophørte for bestandig 1956. (B. 398. 1988-1143. S. K. bevillinger 1913-61, 5/1 1957). Da den nye Boulevard blev endelig åbnet 9. okt. 1940, fik bygningen nr. 18 i denne, men det er en anden sag.

Nr. 37, Mindebrogade 1, Havnegade 32, "Børscaféen".

For caféens vedkommende optaget i vejviseren under Mindebrogade 1. Bygningen er opført 1891 (HR III, 1923, s. 590 ff.). Ved århundredskiftet var Chr. Buchs enke, "Børscaféens" værtinde. ~~Restauratøren var en gammel "Ladder" med tilliggende ejendomme.~~

A. St. 31/3 1904: "'Salvator Bier" serveres i Paaskedagene i "Børs-Caféen".

1911 trådte gæstgiver og lokomotivfører J. A. M. Jensen til, der tidligere havde drevet "Café de la Reine", Bruunsgade 59, jfr. ovf. Sst. 13/12 1911: "'Børscaféen" ved Havnen er af Enkefru Buch solgt til Restauratør Jensen, "Café de la Reine". Om caféens eventuelle klientel fra "børslivet", se det tidligere afleverede. Sst. 22/4 1913: "En pæn ung Pige i 20 Aars Alderen kan faa Plads som privat Stuepige til 1. maj. Fru Jensen, "Børs-

x) Portrat of J. A. M. Jensen H. R. III, 1923, s. 593.

© A. St. 7/8 1943: Restauratrice Frk. Anna Majgaard fylder i Morgen 50 Aar. Stammer fra Skanderberg. Har været Køkkenchef paa flere aarhusianske Restauranter inden hun for fire Aar siden etablerede egen Restaurant i Skolegade (34). God forretning og meget afholdt af Slægtningerne.

Café", Havnegade".

Der er ikke mange annoncer i øvrigt fra den tid. Ejendommen havde oprindeligt tilhørt en familie Sejersens, dernæst nævnte J. A. M. Jensen, 1921/22 blev den købt af ^{den} "Sagnagtige" skibsprovianteringshandler Sophus E. Johnsen, der i nogle år havde drevet forretning i kælderetagen. Han gav huset navnet "Drakenberghus" efter den norske skipper, han værdsatte så højt:

1922 gik caféen over til fhv. hotelejer Chr. Christensen, tidligere "Grand Hotel", Ryesgade 9, jfr. ovf. Den beholdt dog sit navn, selv om børsen var ophævet et par år tidligere. C. C. var som nævnt mangeårigt medlem af foreningen af 1881. (Oluf Arndal, 1931, s. 39-40).

Der bør nævnes et par annoncer fra C. C.'s tid. Å. St. 21/7 1929: "Øl fra Fad. Paa en Øltønde. "Børs-Caféen!" AaP. 16/9 s. å.: "Øl fra Fad. Hjarbæk Aal. "Børs-Caféen!". Sst. 29/8 1932: "Spis kogt, saltet Aal og drik Øl fra Fad rigtigt. "Børs-Caféen!". Der er vel næppe mange af den nutidige generation, der ville kunne acceptere en sådan menu!

1934 skiftedes til et værtindepar, restauratricerne Merry Gaardsted og L. Sørensen. Førstnævnte, der kom fra "Kännike-Vistuen", gik 1936 til "Guldhornet", jfr. ovf. (Th. Adamsen II, 1938, s. 340). Hvor L. Sørensen blev af er ikke klart. "Monopol" er flyttet til Graven 27 og sælges 5/3.

24/7 1936 kunne læses i Dem.: "'Børs-Caféen" er overtaget af Restauratør Axel Vind Petersen, tidl. "Ritz-Safari", Aalborg, populært kendt som "Bar-Peter". "Ritz-Safari" var vistnok et meget bekendt sted i Ålborg dengang. "Bar-Peter", der forinden havde været på et "gæstevisit" i Casino, sad "vor tid" ud. N. P. Jensen, "Skibscaféen", Havnegade 44-46, husejer.

Der er flere billeder af "Drakenberghus" i lokalsamlingen, og der er stadig restauration i huset, men nu er den delt op i flere forskellige, og de er selvfølgelig af en helt anden type.

overfaldt kontrollører New York", Revet. De blev anholdt af Politiet". Var der virkelig kontrollører på et så beskeden sted.
Revet.

Se stadig også det tidligere afleverede.

Nr. 9, fra et vist ikke nærmere erkendbart tidspunkt Café "Norge".

Her var tilsyneladende ingen restauration før 1904/05, da den nok så kendte C. Thislund optræder som bestyrer i ca. 1. år. Det kan ikke på nærværende grundlag siges for hvem. 1906/07 anføres en kelner R. Rasmussen. 1908/09 fremtræder en værtshusbestyrelse R. O. Sørensen, der 1910 er afløst af C. Sørensen, hvilket navn kan følges helt frem til 1924/25. Omkring eller kort efter 1910 ejes ejendommen af C. L. Petersen, Havnegade 42. Han var vært i "Toldbod Vinhus" dér, der var kun smal plads mellem de 2 huse, sandsynligvis var han bevillingshaveren. Efter hans død 1922, jfr. Café "Ashuset". Gode billeder. Et særligt klart findes i øvrigt også

ndf. fortsatte enken ejerskabet perioden ud. Betegnelsen "bestyrer" veg omtrent samtidig for slet og ret kelner. Først 1925 registreres navnet Café "Norge" i husregistret. Pudsigt nok blev kelner C. Sørensen 1926 efterfulgt af en R. C. Sørensen. Først 1941/42 skete påny et skift, denne gang til en restauratrice H. Sørensen! Der er ingen interessante annoncer derfra. Med Åboulevardens gennemførelse 1940 blev husnummeret 8, Billeder i lokalsamlingen, specielt af Ole Sværdpild.

Nr. 11, ^{senere Café "Monopol"} navn ukendt i en ~~arrække~~ ^{senere Café "New York"}, ^{senere Café} "Aahuset".

1899 gæstgiver Anton Sørensen, der senere kom til Hotel "Dannebrog" og derefter til Kvægtorvets Restaurant, jfr. ovf. 1902 kom en gæstgiver C(arl) Jensen til ~~husejer og vært~~ ^{husejer}. 1906 byttede han plads med gæstgiver L. Jørgensen, der sad her til 1922, da han flyttede til Graven 27, jfr. ovf. Under ham hed caféen i hvert fald "Monopol". En overgang synes dog Carl Jensen, der drev den "gamle" Havnecafé, Havnegade 44, at have været husejer.

Å. St. 16/4 1917: "En flink, yngre Pige kan faa en god Plads til 1. Maj. Maa helst kunne ligge hjemme. Restaurant "Monopol", Revet".

Dem. 2/5 1922: "Café "Monopol" er flyttet til Graven 27 og aabnes 5/5. L. Jørgensen, forhen Revet 11". Han blev efterfulgt af en enkefru Betty Colding (Kolding), der først omdøbte stedet til "Vinhandel New York", senere Café "New York". Dette "New York" må ikke forveksles med Café "New York", Mindegade 6, forløberen for "Wienerhallen". Omtrent samtidig blev restauratør N. P. Jensen, "Skibscaféen", Havnegade 44-46, husejer.

Dem. 23/5 1923: "En ung Pige kan faa Plads. Fru Kolding, Revet 11". Selv boede hun privat i nabohuset nr. 15, 2, hjørnet til Brogade. Fra hendes tid foreligger en lidt uheldig begivenhed. Sst. 17/8 1928: "3 Mænd overfaldt Kontrolløren paa Café "New York", Revet. De blev anholdt af Politiet". Var der virkelig kontrollør på et så beskedent sted.

Der eksisterer ikke mange erindringer om havnekafeerne fra en lidt senere tid end AaP.s fra 1903. ^{Dog, cf.} Karl Andersen, anf. værk, utrykte erindringer 1989, s. 49, var de 2 caféer omkring 1929 tilholdssted for prostituerede kvinder og deres alfonser. Om det også var sådan tidligere får stå hen.

Sst. 23/10 1930: "Fru Betty Kolding, Revet 11, død". Derefter er det udfra vejviseren umuligt at få oplyst, hvem "værten" var. Fra anden side vides, at kelner og bestyrer Charles Sørensen (R. C.?) fra Café "Norge" også blev indsat til drive Café "New York" (B. 398. 1988-1144, 27/3 1931). Først 1940/41 angives i vejviseren Servetrice M. M. Frandsen. Muligvis havde N. P. Jensen bevillingen. I 1933/34 blev navnet ændret igen til Café "Aahuset". Gode billeder. Et særligt klart findes i øvrigt også

hos Lars Chr. Nielsen: "Skytte-Lars". En krybskyttes erindringer 1870-1930, 1987, s. 199."

Huset fik 1940 (eller lidt før) nummeret Åboulevard 6. Husene blev først nedrevet 1957, og caféerne bestod til da. Torben Kisbye giver i sit værk "Almas børn", s. 80, en noget "romantisk" skildring af disse værtshuse fra 1950'erne, men måske havde tiderne ændret sig. "Aahuset" var ikke som påstået deri et ældgammelt sted ved åen.

Efter nedrivningen blev det store BP-hus opført, der går helt (næsten) det gamle hjørne af Mindebrogade og det tidligere havnekontor.

Havnegade.

Nr. 18. Fra et ikke nærmere oplyst tidspunkt Café "Helsingborg", senere Café "Granada", derefter påny Café "Helsingborg", senere Spisehuset "Billigheden", til slut Café "Union".

Oprindelig en kælderbeværtning. 1899 Restauratrice L. Mikkelsen. 1902-03 cigarhandel. 1903 Restauratør H. Chr. Hansen. Å. St. 30/11 1903: "En ung, net Pige kan faa Plads fra den 1ste Dec. Restauratør Hansen, Havnegade 18". Annoncen gentages sst. 14/8 1904.

1906-08 benævnes stedet i vejviseren Enkefru Svendsens Restaurant v/ bestyrer N. Brinch, der jo også er kendt flere steder fra. 1909-10 er restaurationen blevet til et "Conditori" v/ Chr. Jensen. 1911 meldes om restauratrice K. Knudsen. 1912 er kælderen beboet af en arbejdsmand.

1913 hedder værten A. Jensen. Å. St. 8/2 1913: "En Serveringsjomfru kan straks faa Plads. A. Jensen, Havnegade 18". Sst. 11/7 1916: "En Køkkenpige kan straks faa Plads. Café "Helsingborg", Havnegade 18". Her optræder navnet for første gang i pressen.

Men 24/12 s. å. sst.: "Restauratør Jensen, Kafé "Helsingborg" i Havnegade, faldt død om ud for Skolegade 23, ca. 60 Åar gammel". Enken Rasmine fortsatte.

Hvor længe er ikke ganske klart. Restaurationen flyttede op i den høje stue 1913.^{x)} Dem. 30/5 1924: "Café "Helsingborg", Havnegade 18, anbefales. Oscar Wachsmut (bestyrer)".

Denne har vi mødt før som bestyrer af Mejlgade 14, jfr. ovf. Han var 15/2 1924 blevet indsat som bestyrer af R. Jensen (B. 398. 1988-1144, 22/12 1928). Det er indtil videre ikke meget, der er oplyst om caféens "indre liv". W. syntes ikke at kunne holde justits. I sst. giver statspolitiet 11/4 1924 en notits om stærk beruselse af gæsterne, der smed civilbetjenten ud af kaféen. Wachsmut selv var ikke til stede. Der ses intet retsligt efterspil.^{x)}

1928 skiftede restauranten navn og vært til hhv. Café "Granada" og J. M. Rasmussen. Wachsmut opsagde sin bestyrerkontrakt for at tiltræde som be-

x) Fen arrække derefter var kælderen samlingssted for øpmænd og sofylkodere.

styrer af nævnte Café Mellegade 14. Også bestyrer af "Skipperhuset", nr. 28 i nr. 28
 Å. St. 20/6 1928: "Café "Granada", Havnegade 18, tidl. "Helsingborg".
 Serveringsdame, dygtig, rutineret, søges straks". 1929 kom Mads Peter
 Madsen til, der tidligere havde bestyret Hotel "Vestjylland", Vesterport 4.
 Å. St. 9/11 1929: "Mads Peter" er flyttet til Café "Granada", Havnegade 18".
 Han måtte imidlertid i sin tid vedtage en bøde for udskænkning til en
 beruset og modtage en advarsel fra Bevillingsnævnet (B. 398. 1988-1144,
 27/3 1931. Ikke i dagspressen).

1932 vendte navnet "Helsingborg" tilbage, nu v/ restauratrice I. Madsen
 (enke?). Å. St. 19/9 1933: "En ung Pige søges til Morgenhjælp. Restaura-
 tionen Havnegade 18,1" (If. vejviser 1933 fagreg. Café "Helsingborg" v/
 I. Madsen).

1936 ophørte stedet med at være egentlig restauration og blev i stedet for
 Spisehuset "Billigheden", Afholdscafé, v/ Fru Andrea Hansen (B. 398. 1988-
 1143, 27/6 1936, hvorefter en svigersøn ikke fik bevillingen). Den kunne
 heller ikke altid holdes rolig. Dem. 15/2 1938: "Fru Restauratrice Andrea
 Hansen, Havnegade 18, overfaldet. Voldsmanden ville trods Protest drikke
 en medbragt Bajer i Restaurationen". Der fortælles mere om det opståede
 Klammeri, hvori flere andre gæster blev involveret, og som medførte politi-
 ets indgriben med anholdelse af urostifteren.

Snart efter forsvandt afholdsrestaurationen igen. 1939 blev det til
 Café "Union" v/ restauratrice G. Ditlev, ^{1941 blev overtog af N. Ditlev, der} der fortsatte "vor tid" ud.
 En pige, dygtig til madlavning blev søgt hertil i Å. St. 10/3 s. å.
 Samme 18/1 1940. Samme Gerda Marie Ditlev havde tidligere drevet "Skipper-
 huset" i nr. 28, jfr. ndf.

I Å. St. 18/9 1941 berettes om et nyt uheld: "Under et Slagsmaal i Café
 "Union", Havnegade 18, fik en Maskinmester et Øje knust". Sagen ses ikke
 fulgt op.

Café "Union" bestod til ca. 1970, da "Sømandshjemmet" overtog ejendom-
 men og ombyggede den helt.

Der er ingen markante billeder af restauranten fra den ældre tid. På
 flere af billederne i lokalsamlingen, hvor Havnegade ses fra syd mod nord,
 kan nr. 18 nok skelnes som grænsende til et ubebygget areal, men noget
 caféskilt kan ikke observeres. Først 1954 ses et billede af Café "Union"
 fra "fronten".

Nr. 20, Café "Standard", senere "Sømandshjemmet".

1899 ingen restauration. Å. St. 11/9 1900: "Restauration Café "Standard",
 Havnegade 20 (Gæstgiver C. Holtegaard) kan til Oktober Flyttedag faas til
 Leje. Brdr. Justesen. 1901 Restauratør J. Eriksen. 1903-09 ingen restau-
 ration. 1909 "Sømandshjemmet", flyttet fra nr. 38. ^{vejviserens fagreg. angivet} imidlertid 1920 ^{fejlagligt nr. 22!}
 Imidlertid af aet. Kan ikke forfølges her
 *) Wachsmuts bestyrerskab ses slet ikke af vejviserier for nr. 18.

Imod denne afhandlings afgrænsning vil her lige blive tangeret en oplysning om et hotel, "Havnehotellet", der lå på havneterrænet uden nogen præcis stedfæstelse i 1863-65. *Af nogle påstået at have ligget i nr 22, men den nærmere-
ning fundes slet ikke dengang.*

Å. St. 5/5 1863: "Det nye Havnehotels Restaurationslokaler aabnes Onsdag ~~Form.~~ Form., den 6. dennes, hvortil talrige Gæster ønskes. En særdeles flink og net Opvartning for Gæsterne skal stedse være Formaalet for mine Bestræbelser.

Aarhus, den 5te Mai 1863.

G. Petersen."

Dennes identitet er ikke efterforsket. Knap 2 år senere høres der nyt herfra i en meget forsinket annonce. Måske på grund af krigen.

Sst. 8/2 1865:

""Havnehotellet" i Aarhus.

er opført af Nyt for 1 1/2 Aar siden i umiddelbar Nærhed af Havnen tæt ved Dampskibsbroen, og er det Jernbanestationen nærmest beliggende Hotel. Det har elegant meublerede og smukt udstyrede Værelser, fra hvilke frembyder sig en af Aarhus Byes smukkeste Udsigter over Havnen og Havet, ligesom Staldplads for flere Heste haves.

Ved siden af den smukke og for den Reisende bequemme Beliggenhed samt i øvrigt tidssvarende Indretning er der sørget for, at de Besøgende ville nyde en proper og billig Betjening.

Dette giver jeg mig den Ære hermed at bekendtgjøre, idet jeg anbefaler Hotellet til de ærede Reisendes Besøg.

"Aarhus, den 24. November 1864.

H. J. Jensen".

Denne var, som det fremgår ndf. skibskaptajn. Men

Sst. 22/7 s. å. Bekjendgørelser

At Gjæstgiver, tidligere Skibscapitain Hans Jørgen Jensen i "Havnehotellet" i Aarhus har opgivet sit Bo som fallit til Behandling af undertegnede Skifteret bekendtgjøres.

Aarhus Skifteret den 21. Juli 1865.

Hertz, R. v. Scholten, Nellesose.

Har ikke kunnet se mere, om dette hotel, som af nogle påstås at have eksisteret så sent som 1894. 4/4 1868 fortælles det sst., at Hans Jørgen Jensen er omkommet ved et skibsforlis.

Ifølge Th. Adanson II, 1936, s. 380, blev dernæst Gerda Marie Caroline Ditlev restauratrice for Café "Skipperhuset" Havnegade 28 1/4 187. Godt

~~Nr. 22 medtages her kun for fuldstændighedens skyld.~~

~~I årene 1863-94 lå her et 3 etages hotel ved navn "Havnehotellet". Henvisninger Å. St. 5/5 1863, 8/2 1865, 23/7 s. å., 1/7 1868, 22/10 s. å., (11/7 1894) ^(den kendte bygning blev taget ned). Der kom aldrig hotel eller restauration derover. Ingen billeder i lok. saml. (P. Rasmussens samlinger). Det blev senere ~~København~~ nichts' ejendom.~~

Nr. 28, "Skipperhuset".

I denne forbindelse skal nævnes, at der havde eksisteret en café med samme navn tidligere i nr. 36, der vil blive behandlet ndf. Nærværende "Skipperhus" ses først i dagspressen 1924. Forinden havde der været et skibs-handel v/ A. Nyholm. Vejviserens husreg. opfører først en restauration her 1927 (1926), men det er nok en fejl.

Dem. 24/1 1924: "Kig ned i "Skipperhuset", Havnegade 28. Oscar Wachsmut". Sst. 6/2 s. å. Hjørneannonce: "Spis Frokost i "Skipperhuset", Havnegade 28, Oscar Wachsmut".

Her møder vi ham igen. Det er ikke muligt på det foreliggende grundlag at tidsfæste hans "svingning" mellem Café "Helsingborg" og den nye Café "Skipperhuset". Sidstnævnte sted var han også kun bestyrer ^{denne gang} for bevillingshaveren P. Chr. Bisgaard, der også drev Café "Sølund", Spanien 43, jfr. ndf.

En annonce i Å. St. 23/8 1927 giver priserne dér: "Café "Skipperhuset", Havnegade 28. Billigste Madsted ved Havnen. Øl 45 Øre, Snaps 45 Øre, Smørrebrød 25 Øre pr. Stk. Oscar Wachsmut". I virkeligheden var det, efter hvad man kan dømme efter det sparsomme prismateriale ikke særligt biligt sammenlignet med andre steder.

Oscar Wachsmut, der ikke boede ^{privat} indenfor Århus' bygrænse, var noget af en "uheldig" skikkelse. Han blev afsat som bestyrer i Mejlgade 14, fordi han også her havde udskænket for en beruset person. En ansøgning til Bevillingsnævnet om at måtte fortsætte, som han begrundede med både dårligt helbred og dårlig økonomi, blev afslået (B. 398. 1988-1144, 22/12 1928. P. Chr. Bisgaard havde ^{derimod} intet at udsætte på ham).

1928 rykkede enkefru K. Wissing ind som ejer og restauratrice. Hun havde tidligere ^(1936?) ejet Dynkarken 5, jfr. ndf. Hun ejede ejendommen til sin død 1937. Der indsattes dog i de seneste år bestyrer. Således Å. St. 27/7 1932: "Serveringsjomfru antages straks. Café "Skipperhuset", Havnegade 28. L. Schubert (!)". Sst. 31/10 1936: "Serveringsdame søges straks. H. C. Bathum, Café "Skipperhuset", Havnegade 28". Han er jo kendt fra sine mange andre korte ophold andre steder.

Ifølge Th. Adamsen II, 1938, s. 380, blev dernæst Gerda Marie Caroline Ditlev restauratrice for Café "Skipperhuset" Havnegade 28 1/1 1937. Godt

Flyttedag samt en 2. Verdenskrigs-tidligere bygning i København, 1938.

v) Tidl. Café "New York", Mindelgade 6, 18. 1890-1900. 1900-1905. Café "New York", Mindelgade 11, 1905-1906.

I år efter overtog hun Café "Union" i nr. 18, jfr. ovf. og blev efterfulgt af restauratør Niels A. Petersen. Heller ikke hans tid blev lang. Å. St. 11/4 1940: "Restauratør Niels Pedersen, "Skipperhuset", er død 10/4. Marie Pedersen og Anny". Marie P. og Anny fortsatte i en årrække. Stedet består pr. dato (1997), men blev 1994 forandret til et flot moderne etablissement uden noget havnepræg. Sidstnævnte er i øvrigt nu helt forsvundet. Å. St. 31/4 1994. Jens Erik Abildskou.

På et billede i lokalsamlingen 1931 kan det "nye" Café "Skipperhuset" skimtes.

Nr. 36, Det "gamle" "Skipperhuset". På det sydlige hjørne af Mindebrogade, vis á vis "Børscafeen".

NB.: Her rettelse fra det tidligere afleverede.

1894-98 Jens Rasmussen, førend han kom til "Pressejernet", jfr. ovf. (Th. Adamsen II, 1938, s. 346).

1899 Gæstgiver S. J. Fast. Å. St. 7/4 1912: "Restauratør Fast, "Skipperhuset", efterlyser en forsvunden Søn". Han blev senere fundet druknet.

Sst. 13/11 s. å.: "Restauratør Fast, "Skipperhuset", Havnegade 36, har opgivet sit Borgerskab som Restauratør og ombyttet det med et som Købmand". (grosserer).

Der kom ikke café dér mere. Den ses på billeder i lokalsamlingen fra 1905.

Nr. 38, indtil 1909 Sømandshjemmet "Sailor's Home", derefter restauration af samme navn.

1909 Rudolf F. Jensen. Han fik 29/4 1909 dispensation til at beværte andre end tilrejsende. ÅBF 1909/10 B, s. 61. (en dispensation der var meget søgt dengang, og som mange fik tildelt).

Å. St. 25/4 1910: "At jeg har overtaget den af Hr. Rudolf ^{Jensen} førte Restaurant, Havnegade 38, meddeles herved og anbefales et æret Publikum. F. P. Hald." Hald er kendt fra tidligere "Fullings Have", Frederiksgade 5 og senere Studsgade 3 og til sidst Søndergade 32, jfr. ovf.

Sst. 31/1 1913: "Restaurationen Havnegade 38 er til leje". Derefter kom værtshusholderske Ingrid Svendsen, enke efter Just Svendsen til. Sst. 3/6 1918: "Restaurationen Havnegade 38, "Sailor's Home". Enke efter Restauratør Just Svendsen, Ingrid Svendsen, er død 29/5 1918. Ingrid Svendsen". Formentlig en datter. Værtshuset ophørte omtrent samtidig og blev aldrig fortsat. Billede fra Havnegade i lokalsamling.

Nr. 40, en upågtet ølkælder.

1903 J. Nielsen. Å. St. 10/8 1904: "Ølkældereren i Havnegade 40 til Oktober Flyttedag samt en 2 Værelses Lejlighed anvises l. Sal". Ses ikke siden. ^{enkel bilde,}

v) Fidl. Cafe "New York", Mindegade 6, jfr. naf og enke efter Just Svendsen, Cafe "British Crown", Mindegade 18, pr. naf

Nr. 42, "Toldbod Vinhus". Navnet er vel afledt af de forskellige "toldbo-der", der har ligget i nærheden. Navnet "Vinhus" kunne tyde på, at restaura-tionen oprindeligt har sigtet mod et højere samfundslag end sømænd og "hav-nens folk". Synes at have eksisteret før 1876.

1899 J. Nielsen. Iflg. vejviseren restauratør, men samtidig havde en be-styrer S. Jensen bopæl der, formentlig caféens daglige leder. Nielsen var ejer af ejendommen. Å. St. 26/5 1902: "En i udmærket Drift værende Restaura-tion med komplet Inventar kan faas til Købs eller i Forpagtning. Fr. Nielsen, "Toldbod Vinhus", ^{Havnegade 42.} _(Christen)"

Køberen blev C. Larsen Petersen, der dog tilsyneladende stadig havde be-styrer, først R. Andersen, senere en frk. Jensen, men fra 1905 er de ude. I virkeligheden var det hans hustru Kirstine Kathrine Vilhelmine, der havde bevillingen, ejede huset ~~til~~illige med Revet 9 (Café "Norge"), jfr. ovf. Hun var i øvrigt 22 år yngre end ham! (Th. Adamsen II, 1938, s. 345).

Christen Larsen Petersen døde 1922, ca. 70 år gl., mens han sad ved mor-genkaffen. Demokraten 18/4 s. å., men det betød selvfølgelig ikke andet, end at hendes navn kom til at figurere i vejviseren. Først 1941/42 optræder her en restauratrice H. Sørensen.

Der forlyder så godt som intet om "vinhusets" daglige verden. Et lille glimt fås i Dem. 11/1 1926, hvorefter Aarhus Skipperforening holdt årlig generalforsamling her Lørdag 9/1.

Der er flere gode facadebilleder i lokalsamlingen, og de ændrede sig ikke gennem tiden. Der førte 2 trin op til indgangsdøren, der var anbragt mellem 2 forruder, der endte i en malerisk bue. Værtshusskiltet var anbragt lige over døren og under ^{den}buen.

"Toldbod Vinhus" led nedbrækningskæbnen 1957. Omtrent samtidig opstod et nyt "Toldbod Vinhus" i Skolegyde 8, hvor før Café "Havndal" havde ligget. Det blev startet af tjener ved navn Simon Jensen, men det er en anden histo-rie.

Nr. 44, "Havnecaféen", (den gamle).

Det meget smalle hus mellem "Toldbod Vinhus" i nr. 42 og "Skibscaféen" i nr. 46. ^{Billedet} Lokalsamlingen.

Ingen restauration før 1901, da en gæstgiver C(arl) Jensen overtog ejen-dommen. ^{se ovf. og ovf.} Han boede imidlertid ikke selv der og lod caféen drive af bestyrere.

Den første hed Andreas Wissing, hvis enke drev "Skipperhuset" i en årrække, jfr. ovf. Ham møder vi senere i Dynkarken 5. Han fratrådte 1905. Å. St. 17/8 s. å.: "En godt beliggende Restauration er tilleje til Oktober Flyttedag. A. Wissing, Havnegade 44."

Denne fratreden var formentlig ikke helt frivillig, men udsprunget af det

gamle problem om "ejer- og bestyrer(forpagter)rollen", som er mødt tidligere. A. St. 2/7 1906: "Der er faldet Overrettsdom for, at A. Wissing ulovligt havde drevet Beværtning i både Havnegade 44 og Dynkarken 5. W. havde paa-staaet, at han kun var Bestyrer førstnævnte Sted. Men Overretten stadfæstede Politirettens Dom (der ikke ses refereret) og forhøjede Bøden til 50 Kr."

Derefter drev han kun Dynkarken 5.

Han blev efterfulgt ~~af~~ af P. Rasmussen, ^{for en kort periode dernæst} 1906-09 af N. Elstrup, der senere flyttede til Mejlgade 47, jfr. ovf. Derefter overtog Carl Jensen selv, ^{Han} ^{i begyndelsen} ^{Conditør} ~~der først kaldte sig~~ og først senere Restauratør. Det fortsatte til 1919, da naboen N. P. Jensen i "Skibscaféen" købte nr. 44 og omdannede denne. Carl Jensen flyttede så "Havnecaféen" til Mindegade 21, jfr. ndf. iflg. H. R. III, 1923, s. 583, havde Carl Jensen sejlet som styrmand, inden han "gik i land" som restauratør. ^{Sst. er der portræt af ham}

Nr. 46, Brogade 2, "Skibscaféen".

1899 Niels Peter Jensen, bestyrer for J. Petersens Enke, 1902/03 restauratør.

(Vat)

Denne hjørnejendom er ret bemærkelsesværdig. Den fremgår af flere billeder i lokalsamlingen og af H. R. III, 1923 s. 584 og 597. Det fortælles her, at "oprindelig" havde en beskeden bygning ligget her med en restauration ved navn "Dampskibskælderen". Men i 1899 lod Niels Peter Jensen, der da kun var 23 år, ^{han} ~~den bygning~~ nedrive og opførte en stor, hvid bygning i stedet, tegnet af en arkitekt C. Mogensen. I stueétagen indrettede han "Skibscaféen". (Th. Adamsen II, 1938, s. 341).

Forretningen må have gået godt, for 1919 købte han den smalle ejendom nr. 44 og indlemmede den helt, så den mistede sit oprindelige udseende. På et billede i lokalsamlingen fra 1930 ses, at en hel ny etage er sat på tillige med en hjørnealtan. Yderligere ejede N. P. J. også Revet 11 med Café "New York", senere "Aahuset", jfr. ovf.

Men det er meget fattigt med efterretninger derfra. I AaP. 13/10 1924 meldes om restauratør N. P. Jensens 25-års jubilæum. A. St. 27/7 1925: "En Pige kan faa Plads 1. August." "Skibscaféen", Havnegade 46." Sst. 30/3 1929: "En restaurationsvant ung Pige, ikke uvant med Servering, kan faa Plads 1/4. "Skibscafeen", Havnegade 46, Hjørnet af Brogade". ^(se samme Kaj?)

N. P. Jensen ~~blev efterfulgt af~~ Anton Meiner Kristensen, der sad til nedbrydningen 1957 (B. 398. 1988-1143. S. K. Bevillinger 1913-61, 23/7 1957). ^{døde 30/12 1944, 68 år gammel. (Dømt 4/1 1945). Ejerskab uklart til 1948 med}

Hermed er Havnegade for så vidt udtømt, til sidst skal nævnes et beslægtet fænomen, "Havnens Varmestue", der fra 1929 havde opholdssted i nr. 52, den gamle børsbygning, med vært H. Mikkelsen, hvor den forblev til 1937/38.

Se senere Mindet.

Mindegade. forretning. En enkelt anmærkning fra det næstældste år gives her.

Om denne gade må også henvises til min artikel i Århus Stifts Årbøger 1994, "Spredte glimt fra det "mørke Århus" ca. 1910-35".

Mindegade, hvis navn kommer af "Mindet", d.v.s. åudløbet, er i dag den lille færdselsåre, der går fra hjørnet til Fredens Torv mod syd og hjørnet til Mindebrogade mod nord ned til den "sammensatte" gade Europaplads, tidligere Dynkarken. Men før den "lange" åoverdækning, hvorved Mindebroen forsvandt 1933, begyndte Mindegade helt nede ved broen på den venstre ulige side. Forandringen skete 1939.

Nr. 1-3, A. Nielsens Gæstgiveri, senere "Aarhus Varieté-Salon", senere ^{senere "American Bar"} Café "Mindebro", senere ^{senere "August Rasmussens Vinstue, senere"} Café Sct. Thomas, senere Vinstuen Mindegade 3.

Det er således ikke så få navne dette sted har fået. Der er imidlertid ikke "sten på sten tilbage" af denne bygning. I 1918/19 blev den købt af tømrermester ^{M. C.} C. N. Withen, en af den tids "byggematadorer", der lod den nedrive og i stedet lod opføre ^{et} lejlighedskompleks ved navn "Mindegaarden", 1925, hvilket fremgår af en indfældet plaquette.

Desværre findes der ~~ikke~~ ^{tilfredsstillende} ikke noget ~~navn~~ billede af det daværende ~~nr. 1-3~~ nr. 1-3 med dets maleriske beliggenhed lige ud mod åen. Det eneste fra lokalsamlingen er for mørkt. Bedst er nok en tegning hos V. J., 1968, s. 70, men heller ikke den er fuldstændig. Dateret 1905. ^{3. dog A. St. 7/8 1916.}

Imod sædvane gås der her lidt længere tilbage i tiden. Nemlig til 1881. Ejendomsejere indtil Withens indtræden var bagerfamilien Theil. Vejvisren melder om vinhandler og værtshusholder A. Nielsen.

1885/86 er han gledet ud, og 2 helt forskelligartede institutioner har lejet sig ind. 1) Borgerforeningens Folkekøkken og 2) Den biskoppelige Methodistkirke, der indrettede mødesal her!

Sidstnævntes ophold varede kun til 1888/89 og blev afløst på 1. salen af noget mildest talt helt andet. Gæstgiver Enkefru D. Kjær's "Aarhus Varieté Salon". Samtidig anføres sst. opvarter J(acob) Chr. Kjær, søn af Dorthea K. Hans afdøde far, S. Kjær, havde drevet en lignende "skueplads" i Hotel "Jylland", Studsgade 64-66.

Denne "institution" fortsatte de følgende 13 år, hvor ^{ændet} Jacob K. efterhånden blev enerådende. Den fik ~~tilnavnet~~ ^{tilnavnet} "Øjet", mens J. K. blev omtalt som "Diamant Kjær", vel sagtens på grund af sine mange similidiamantfingerringe. Varietéer med deres let påklædte danse- og syngepiger var "in" i tiden omkring århundredskiftet og kendtes også her i byen fra f. eks. "Kystpavillon", jfr. ovf.

Trods klager fra de nærboende, f. eks. Hans Broge, fik de ikke varietéen nedlagt, tværtom udvidede den sig fra 1. sal til stueetagen. Pudsigt nok bestod den side om side med nævnte folkekøkken (billigt spisehus) og

1918 1912 ses en lidt særskilt anmærkning i A. St.: "Hotel 'Mindebro' er
2. et 1912 1908: 'Hotel 'Mindebro' beliggende på den gamle Plads, 1912 er
3. et 1912 1908: 'Hotel 'Mindebro' beliggende på den gamle Plads, 1912 er
4. et 1912 1908: 'Hotel 'Mindebro' beliggende på den gamle Plads, 1912 er

Theils bagerforretning. En enkelt annonce fra det næstsidste år gives her. Å. St. 17/3 1900: ""Aarhus Varieté, Mindegade 3, I Aften 1ste Optræden af Frk. Caracosti (Dansk Chansonetsangerinde). Første Gæsteoptræden af Frk. Alma Malmstrøm (Svensk Kupletsangerinde). Kaféen i Stueetagen anbefales". Lignende annoncer fulgte.

Men da var det ved at være slut. Året efter ophævede Jacob Kjær Varietéen for at blive hotelvært i Helsingør. Her gik det ham ikke så godt, men vi kan ikke følge ham videre. Omtrent samtidig ophørte også Folkekøkkenet.

Og dermed forsvandt også de kendte lokalhistorikeres interesse for stedet, selv om der faktisk foregik nok så meget i de efterfølgende år. Men nu var det jo nede i "småtteriafdelingen" med dens sædvanlige druk og kævl. Det skal dog indrømmes, at begivenheder^{ne} ikke længer kan følges så klart som før på det foreliggende grundlag, hvorfor fejl og unøjagtigheder kan have indsneget sig.

Efter vejviserens husreg. for 1902 "residerer" nu arbejdsmand A. Wissing på 1. sal. Arbejdsmand er nok en falsk varebetegnelse. Å. St. 13/5 1902: "Billard og Restauration. 1. Sal Mindegade 3 anbefales. Ærbødigst A. Wissing". Annoncen gentages senere. Wissing er lige behandlet ovf.

Fra 1904 angiver vejviseren først restauratør S. Nielsen, året efter S. Nielsen & Møller. Cafénavnet er usikkert, efter senere optegnelser at dømme, har den heddet Café "Mindebro".

1905/06 dukker gæstgiver Carl Jensen op. Der er stærk formodning om, at det er den samme Carl Jensen, vi har mødt i Havnegade 44, hvor han ikke havde bopæl, men lod drive ved bestyrer. Det stemmer meget godt med, at C. J. selv overtog "Havnecaféen" 1910, rundt regnet samtidig med at han forlod Café "Mindebro".^{x)}

Å. St. 4/1 1910: "Faste Pensionærer antages. Restaurationen Mindegade 3".

Sst. 24/11 1911: "Restaurationslokalerne Mindegade 1-3 er straks til Leje. Bager Theil".

Der dukker nu en person op, som slet ikke fremgår af vejviseren, Gæstgiver Jens Peter Poulsen. Vel sagtens fordi hans tid blev så kort. Han havde i februar 1911 ansøgt byrådet om tilladelse til at servere for andre end tilrejsende, hvilket jo var ret almindeligt dengang, men han havde fået afslag. ÅBF 1910/11 A, 21/2 1911. Han havde imidlertid taget forskud på denne dispensation, inden det endelige afslag kom fra indenrigsministeriet, jfr. Å. St. 23/2 1912, hvilket bragte ham en politisag på halsen, der resulterede i en bøde på 80 kr. Sst. 7/3 s. å.

Muligvis er han allerede før^{da} blevet frataget sit borgerskab. I hvert fald melder vejviseren 1911 om en gæstgiver N. Kaae og året efter om en bestyrer J. S. Jensen. (1850-1915)

17/8 1912 ses en lidt mærkværdig annonce i Å. St.: "Hotel "Mindebro" er

x) Å. St. 19/11 1905: "Hotel "Mindebro" anbefales det allerede Publikum, Proper og god Bespening, Gode Værelser, ærbødigst Carl Jensen, NB. samme Sted kan 2 umobilede Værelser faas dilleje. For en kort tid aetsa "hotel" af den slags byen var fyldt med."

aaben fra 5 Morgen til 12 Nat". Der ses intet sådant hotel i vejviseren, ~~og det er i øvrigt første gang siden "Øjet", at "Mindebroenavn" optræder.~~
~~Der har været tale om en forveksling, f. eks. med Hotel "Dannebro", der~~
~~iså er i kvarteret.~~

Så var der tilsyneladende ret stille om restaurationen ved Mindebro i 3 år, i hvert fald hvis man skal tro avisernes tavshed herom. Denne tilstand blev ikke ved. 4/8 1915 forlød det sst.:

"Efter at det ved talrige Vidneafhøringer var blevet godtgjort, at der paa Café "Mindebro" i Mindegade hyppigt fandtes stærkt berusede Gæster, løsagtige Kvinder og Mænd uden paaviseligt Erhverv (Alfonser, luderkarle på folkeligt dansk. Dette står dog ikke i avisen), er det ved Politiretsdom fastslaaet, at Værtens Bevilling i Medfør af Beværterlovens (af 1912) § 36 skal være undergivet Politiets Bestemmelse".

Reglerne herom er nærmere forklaret i min artikel "Var Negeren værre end de hvide... ^{sluffsarbejdet} 1992. I dette tilfælde skulle caféen holde lukket fra kl. 8 aften til 8 morgen. Det var sikkert en skrap restriktion på dette sted og i dette kvarter.

Værtens navn nævnes ikke, men da J. S. Jensen kort efter døde, blev den nedskårne ^(åbningstid) og politiovervågningen ophævet. En ny indehaver trådte til, Å. St. 19/10 s. å.: "Café "Sct. Thomas", forhen Café "Mindebro", aabnes Torsdag den 21. Ny Vært August Rasmussen".

Af undersøgelser i folketællingerne fremgår, at hans fulde navn var Søren Peter August Rasmussen og var født i Odder 1873 (eller 1872). Han plejede selv at anvende det sidste fornavn August, men myndighederne fulgte ham ikke altid heri. Vi har mødt ham før i 1901, da han i kortere tid drev et Hotel "Garni" i Skolegade 28 og iflg. folketællingen var tidligere overkellner på "Mejlborg". Vi har også mødt ham i hans sidste registrerede værtshus, Café "Bernina", Søndergade 30, jfr. ovf. Restaurationens ^{nye} navn (der ikke bestod så forfærdeligt længe) hentyder formentlig til den dengang aktuelle debat om salget af de dansk-vestindiske øer. Vejviseren er her hele 2 år bagud med værtsskiftet, på den anden side ses i husreg., at R. "udvidede" til både s. og l. (stuen og l. sal).

Ejerskiftet og genindførte frie forhold syntes imidlertid ikke at have gjort freden permanent. Å. St. 7/8 1916, hvori Jensens død og politiforbudets ophævelse omtales ^{Lille} med en lang forsideberetning om og billede af værtshuset "Sct. Thomas" i Mindegade: "Der havde stadig været megen Støj derfra, og 5/8 gik det helt galt. Værten kom sammen med Kellner Laursen i Klammeri med 2 berusede Gæster. Det var et Par Fiskere, der havde siddet dér i mange Timer. Anledningen var Regningen, som Fiskerne mente var for stor. Kl. 1 tog Politiet dem alle paa Stationen, og Dagen efter fik de alle

Bøder; Værten paa 50 Kr., de andre paa 20 hver. Iflg. sst. 9/8 blev kelneren anholdt igen, denne gang sigtet for hæleri. Han skulle have købt et stjålet ur af en af fiskerne. Sagen ses ikke fulgt op.

I den forbindelse udtalte den dengang så kendte politiassistent (=kommissær) André Hauerbach til Stiftstidende, at han hellere end gerne så beværtningen lukket, men det havde han ingen hjemmel til. Han kunne kun medvirke til, at restauratøren blev fradømt sin bevilling, men så kom der jo bare en ny ansøger.

Det var altså gået galt igen. 27/2 1917 berettes sst. om en, ganske vist lidt mindre, ballade: "Den Sømand, som forleden Aften lavede Optøjer i Café "Sct. Thomas" i Mindegade, har maattet betale en Bøde paa 40 Kr. samt erstatte en knust Rude! S. P. A. R's navn figurerer stadig ikke.

22/5 s. å. berettes sst. om et slagsmål i Café "Sct. Thomas", men den er nu stedfæstet i Fiskergade uden nærmere bestemmelse. Vejviseren giver ingen oplysning, og der er heller ingen navne. Derfor tages dette intermezzo, hvorunder en kelner slog på en gæst med en gummiknippel (!) ikke med i "synderegistret". Herfor taler også, at den omhandlede café allerede på det tidspunkt syntes at have skiftet navn.

A. St. 9/5 s. å.: "En præsentabel, dygtig Serveringsjomfru kan faa Plads. "American Bar", Mindegade 3". Ingen underskrift. Sst. 13/6 s. å.: "Bar-Dame". Som saadan kan en præsentabel, dygtig og paalidelig Serveringsjomfru faa Plads straks. "American Bar", Mindegade 3".

"American Bars" var ^{som sagt flere gange} meget på mode i de tider og blev brugt af andre århusianske restauratører (se Andreas Wissing i Dynkarken 5 ndf.).

Heller ikke dette navn holdt han fast ved synderlig længe. Sst. 2/4 1919: "En dygtig og præsentabel Serveringsjomfru kan faa Plads straks. August Rasmussens Vinstue, Mindegade 3". Annoncen gentages 23/5 s. å.

Kort tid efter ragede han igen uklar med myndighederne. Sst. 12/1 1920: "Vestre Landsret paadømte en fra Aarhus Købstads Politiret indønknet Sag, hvorunder Restauratør S. P. A. Rasmussen, Mindegade, var tiltalt for Overtrædelse af Politivedtægten, fordi han uden Politiets Tilladelse havde ladet afholde musikalske Præstationer i sine Restaurationslokaler. Dommen stadfæstede Politirettens 100 Kr. i Bøde. Der blev ikke taget Hensyn til hans Indsigelse, at Musikken kun blev spillet i hans Privatlejlighed og til privat Underholdning, den kunde nemlig høres overalt i Beværtningen".

Få dage efter søgte han en kontrollør. Sst. 20/1 s. å.: "En ældre, gift Mand, mellem 35 og 50 Aar (!), ædruelig, høj og kraftig, kan faa en let Plads som Kontrollør fra 8 til 11 Aften. Løn 150 Kr. pr. Maaned foruden Sportler (?). August Rasmussens Vinstue, Mindegade 3."

Kontrollør dækker nok også over "Udsmidet"! Det vides ikke, om nogen re-

flekterede på tilbuddet, skønt lønnen synes ganske favorabel for et bi-job.

Samme ^{år} døde først hans ⁽²⁾ hustru og dernæst hans husholderske, han fik dog vist hurtig en ny, se artikel. I slutningen af 1921 og begyndelsen af 1922, ABF 1921/22 B, 13/10 1921 og 12/1 1922, androg han om kl. 12-lukning, men fik afslag. Det var det sidste, man hørte fra en café i denne bygning, der snart skulle give plads for en helt anden, og der skulle gå mange år, inden en ny skulle se dagens lys der. Men hvad med August Rasmussen?

Nr. 6, Café "New York", senere "Wiener-Hallen"

Der er megen usikkerhed om denne beværtnings "liv" før 1922. Vi går igen lidt længere tilbage end sædvanligt. Først 1885 ses en værtshusholder J. Svendsen, der 2 år senere ^{blev afledt} af værtshusholder H. Petersen. J. Svendsen ses senere i nr. 18-20, Café "British Crown".

H. Petersen blev efterfulgt 1890/91 af gæstgiver M. Christensen, og nu anføres i parentes Café "New York" i vejviseren. 1892/93 skiftes gæstgiver igen til S. Petersen, stadig Café "New York". Udskiftningen ^e forgår hurtigt her til Chr. Ostenfeldt, senere Hotel "Danmark", Ryesgade 41, jfr. ovf., og med ham forsvinder cafénavnet fra vejviseren for ikke at vende tilbage før 1922.

Vekslingerne foregår nu næsten med kun ét års mellemrum. N. C. Andersen, J. Nielsen. Måske var det lukket i 1900. Å. St. 28/9 s. å.: "Butik eller Restaurant. Efter endt Ombygning kan nogle store Lokaler faas til Leje i Mindegade 6. A. S. Dahl". Dahl, der er angivet som "partikulier" = rentier i vejviseren, ejede ejendommen i en årrække i begyndelsen af 1900-tallet.

Men, sst. 20/1 1901: "Café "New York", Mindegade 6, er aabnet Dags Dato og anbefales i det ærede Publikums Erindring. Ærbødigst H. Rasmussen". ^{2 år} Efter, 1903, kom restauratør J. Erichsen til. Heller ikke han havde tilsyneladende heldet med sig. Sst. 3/7 s. å.: "Restaurationen Mindegade 6 er til Leje til Okt. Flyttedag". Muligvis lå caféen stille nogen tid, annoncen gentages 13/1 1904 og flere gange senere. 1905/06 veksledes der mellem restauratør S. Svendsen og gæstgiver Mads Sørensen. ^(Weth) Noget kunne tyde på, at der for en kortere tid var indrettet hotel her, men de officielle kilder tier herom. Iflg. Å. St. 3/8 1906 udbrød ^{der} en brand i Mindegade nr. 5. En beboer løb over gaden for at søge hjælp i det dér liggende Hotel "Tre Hjorter". ⁰

1907/08 blev Mads Sørensen efterfulgt af Gæstgivergiverske Ingrid Svendsen, enke efter værtshusholder Just Svendsen. Forinden var atter indsat en "mørk" annonce sst. 21/1 1907: "I Ejendommen Mindegade 6 er til April Flyt-

^{*)} Det er indret, at vejviseren ikke udkom 1889, & ses ikke i folketælling 1906, hvor gæstgiver Mads Sørensen (f. juli 1842) tillige fører efternavnet Weth. Der var 42 beboere.

Fykt-

tedag 3 Restaurationslokaler med Køkken og tilliggende Værelse til Leje. Særlig Beboelseslejlighed kan, om ønskes, faas i Ejendommen". Underskrevet af en sagfører.

1913 flyttede Ingrid Svendsen til "Sailor's House", Havnegade 38, jfr. ovf. og derefter følger Frederik Bernhardt Jensen (1866-1922). At caféen stadig hed "New York" bestyrkes af et referat af en røverisag i Å. St. 28/5 1920. En servetrice herfra havde genkendt gerningsmanden. Røveriet foregik dog ikke dér men på åben gade.

Restauranten har formentlig været en af de mere "fredelige", i hvert fald har den ikke påkaldt myndighedernes eller pressens bevågenhed i de behandlede år, og der blev sjældent annonceret efter medhjælp derfra.

Å. St. 18/4 1922: "Det bekendtgøres herved, at Restauratør Frederik Bernhard Jensen døde efter lang Tids Sygeleje Paaskedag paa Aarhus Kommunehospital, 55 Aar gammel. Begraves i Stilhed."

Muligvis havde caféen ikke været noget særlig godt aktiv, for 27/4 s. å. hedder det sst.: "Præklusivt Proklama i F. B. Jensens Dødsbo, hvori Arv og Gæld ikke er vedgaaet. Med samme Varsel - 6 Maaneder - indkaldes Arvingerne". Endelig meldes 6/5 s. å. sst. om dødsboauktion i F. B. J.'s indbo, hvori bl. a. et elektrisk piano med noder indgik!

Men dermed var en lang æra som et lille upåagtet værtshus for dette sted forbi. I Dem. 14/5 s. å. kan læses: "'Wiener-Hallen", Mindegade 6, aabner Tirsdag den 16. Maj Kl. 5 Morgen. Servering til Kl. 12 Nat. Jazz-jazz-trio".

Der kom også snart inden- og udenlandske "solister", dvs. optrædende.

Starteren var ingen mindre end den meget omtalte Søren Peter August Rasmussen, der havde skippet vinstuen Mindegade 1-3 til fordel for noget langt mere elegant og mondant. Han havde indsendt ansøgning til bevillingsnævnet igen om kl. 12-lukning for den nye restaurant, og den blev minsandten bevilget, dog først i slutningen af august måned, så løftet i åbningsannoncen kom således 3 måneder for tidligt, men sligt var jo ikke ualmindeligt. Der var dog et af nævnets medlemmer, hvem det faldt for brystet, at nævnets forkæmpere for ædruelighed havde kunnet anbefale dette andragende! ÅBF 1922/23 B, s. 121.

S. P. August Rasmussens tid i "Wiener-Hallen" blev, uvist af hvilken grund, kun 2 1/2 år, inden han åbnede Café "Bernina", Søndergade 30, der jo ikke gik så godt, jfr. ovf. I stedet blev "Wiener-Hallen" 15/11 1924 overtaget af en anden Rasmussen, Anton Ludvig Oluf, der if. folketællingen var født i Vissenbjerg på Fyn 17/11 1893 og ikke ses at have noget slægtskab med August R. (Th. Adamsen II, 1938, s. 346). Han sad "vør tid" ud og var i en årrække medlem af bestyrelsen for Beværterforeningen af 1881. (Oluf Arndal, anf. værk). (se i øvrigt billede i nævnte artikel).^{v)}

Det er således ukorrekt, når B. J. 1966, s. 114 mener, at A. R. var grund-

v) I nævnte artikel fra 1994 findes et bedre helhedsbillede af ham med hustru og datter, taget omkr. 1930. Det opr. foto i B. J.'s privatarkiv E.A. (Smarte 1940)

Der er således ukorrekt, når B. J. 1966, s. 114 mener, at A. R. var grundlæggeren af "Wiener-Hallen". En påstand sst. om sammes flereårige uddannelse i Paris må stå helt for egen regning. Det er heller ikke klart, hvad den af ham opfundne "Roulette-Dans" gik ud på.

Men så meget står fast, at "Wiener-Hallen" i et åremål stod på et langt højere stadi end de øvrige havnekaféer (-kipper) med et flittigt opbud af kunstnere. Vedlagt en række annoncer til belysning heraf.

Å. St. 1922:

- 17/11 ""Wiener-Hallen". Den norske Sanger Wilh. Severin.
27/12 ""Wiener-Hallen". Hver Aften stor Koncert af Jazz-Jazz-Orkester samr Optræden af Anjouie".

Demokraten 1923:

23/1 (Under August R.) ""Wiener-Hallen". Søn- og Helligdage fra Kl. 4 og hver Aften Koncert af det bekendte Jazz-Jazz-Orkester samt Solo-Optræden af "Lille Harry". ("Lille Harry" huskes også fra Café "Maxim", Østergade 31 (20), jfr. ovf.)

5/2 ""Wiener-Hallen". Optræden af den berømte Visesanger Anton Jensen".

17/2 "Visesanger Harald Bruhn optræder i ""Wiener-Hallen"".

Dernæst et spring på 10 år. sst.

1933:

29/7 "Husk at aflægge Besøg i "Wiener-Hallen". Anton Rasmussen. Mindegade 6. Koncert, Dansant, Solistoptræden"

Fra de mellemliggende åg udtog fra

Aarhusposten

1929:

18/5 ~~18/5~~ "Wiener Hallen". Hver Dag Koncert fra Kl. 4. Solistoptræden af Molly Morrison".

13/6 "Saa gaar vi til Dans i "Wiener-Hallen". Den morsomste Restaurant i Aarhus. Anton Rasmussen".

19/9 "Den kendte Sanger Johs. Darning optræder i "Wiener-Hallen". Søndag Skønhedskonkurrence".

18/11 ""Wienerhallen". Hver Dag Koncert fra Kl. 4. Solist Frk. Selma Dorff".

17/12 "Hvor morer man sig bedst Nytaarsaften? Selvfølgelig i "Wienerhallen". Mange Overraskelser. Solist Anna Madsen. Anton Rasmussen".

Den lyder i koncentrat således, og handler om Anton Rasmussen. Ved sin overtagelse af "Wiener-Hallen" 1924 (her rigtigt Åretal)

1930

- 28/3 "Solist-Optreden. Solist Clara Lind".
 10/5 "Solist Selma Dorff".
 2/7 " " Gudrun Lilie".
 30/7 " " Nora Laureng".
 19/8 " " Alice Cassidés, græsk Danser- og Sangerinde."
 2/9 " " Molly Morrison".
 14/10 " " Vilhelm Severin".

1931

- 8/1 "Solist Rita Nelson".
 6/2 " " Bajadérens Prins Johannes Darning".
 1/3 " " Gudrun Sylvander".
 26/3 " " Erna Steen".
 8/6 " " X Jacob Pedersen".
 4/8 " " Kate Rosenberg".
 29/8 " " Lis Holten".
 7/9 " " Sisters Wini".
 2/11 " " Anna Madsen".
 4/12 " " Nancy Rosenhenic".
 18/12 " " Agnes Falk".

1932

- 18/1 " " Bibs & Basse (Lille Billede), Arkibal".
 1/2 " " Ruth Weise".
 11/2 " " Gudrun Lilie".
 5/3 " " Else Walthersdorff".
 12/4 " " Erna Calbert Reddersen".
 21/4 " " Sonja Bengtsson".
 14/5 " " Bugtaleren Steinbeck".
 17/5 " " Kamma Olufsen".
 2/6 " " Gudrun Lilie".
 16/6 " " Alice Cassidés".
 19/7 " " Den tyske Danserinde Ina Harmsen".

Det var et enormt opbud, og der kom flere, men det vil vist blive for trættende. Det var sideløbende med "Elmers Hotel" jfr. ovf. Men efter 1933 svinder annoncerne ind og forsvinder helt. Her som der kan man spørge efter den økonomiske baggrund.

At det begyndte at svigte kan ses af en lille "nyhed" fra Dem. 10 år senere 6/2 1943. Den lyder i koncentrat således, og handler om Anton Rasmussen. Ved sin overtagelse af "Wiener-Hallen" 1924 (her rigtigt årstal)

havde han akkorderet med husejeren, tømrermester Chr. N. Withen, jfr. ovf. om en årlig husleje på kr. 12.000. Efter midten af 1930'erne gik etableringen mentet ikke så godt mere (hvilket stemmer med det ovf. anførte), og A. R. fik en huslejenedsættelse til kr. 9.000 i 1937.

Under krigen og besættelsen kom der prisstigninger, og C. N. W. ^{ønskede} ~~påskud~~ huslejen forhøjet til 15,600 kr. årligt, idet han påstod, at nedsættelsen i 1937 kun var midlertidig og yderligere forment, at Wienerhallens omsætning og indtjening måtte være steget. Da A. R. ikke ville gå med hertil, anlagde Withen sag mod ham ved boligretten. Så døde han ganske pludseligt ^{21/1} ~~18/1~~ 1943. Dødsboet overtog sagen, men boligretten frifandt A. R. pure 5/2 s. å. (Sst. 6/2).

Det var imidlertid snart efter slut med Anton Rasmussen. Han døde 4/9 1944 iflg. dødsannonce i Å. St. den 5. Begravelsen skulle foregå i stilhed, og der kom igen nekrolog. Enken fortsatte, men det kan næppe benægtes, at "Wiener-Hallen" havde ændret karakter og var blevet til en "sømandscafé" med en lidt højere status end de andre.

Der er ingen karakteristiske billeder i lokalsamlingen af hhv. Café "New York" eller "Wiener-Hallen". Restauranten fortsatte under vekslende restauratører og fik til sidst forskellige navne. Den består pr. dato som natcafé men har ikke det bedste ry (1997).

Nr. 15. Restaurant "Hadsherred", senere Café "Harmonien", senere "Mindegades Hotel", senest Café "Cimbria".

Også dette sted går tilbage til "oldtiden". 1885-96 drives det først af en værtshusholder A. Christiansen, derefter af hans enke M. C. Noget cafénavn ses ikke.

1896/97 træder en gæstgiver S. Jørgensen til, og caféen hedder nu efter husreg. "Hadsherred". Må ikke forveksles med Hotel "Hadsherred", Søndergade 32. 2 år senere skiftes navnet til "Harmonien". Så følger rask efter hinanden 1900-02 restauratørerne M. N. Kruse og M. N. Gammelgaard. På et ikke nærmere konstaterbart tidspunkt bliver stedet nu til "Mindegades Hotel".

Å. st. 25/2 1903: "'Mindegades Hotel' anbefaler sin Restauration. Chr. Kyhl". 17/3 s. å., sst.: "'Mindegades Hotel', Mindegade 15, Aarhus, som har en god Søgning, er at faa til Afstaaelse straks eller til April Flytedag imod at overtage Inventar og Varelager. Man henvende sig til Indehaveren Chr. Kyhl". Samme Chr. Kyhl, der slet ikke fremgår af husreg., sætter 11/10 s. å., sst. hotellet til leje.

I stedet fremtræder sst. en restauratør Kjersgaard, der ikke er nævnt i fagreg. 1904/05 kommer en gæstgiver F. Clausen til, der har en bestyrer T. Clausen.

Hotellet synes stadig at bestå. Sst. 15/9 1905: "'Mindegades Hotel".

gæstg. bagsiden

Aaben til Kl. 12". Der er ingen underskrift. ^{x/}"Clausenerne" fortsatte til 1911/12, da en gæstgiver A. Jensen indtrådte efterfulgt af en bestyrer O. Carlsen. Det varede imidlertid ikke længe. Hotellet ophørte 1913, da bevrerter F. C. Pløen omdannede det til Café "Cimbria". Pløen havde drevet re-stauration flere steder inden da, således Østergade 2, Fredensgade 19 og Bruunsgade 2, jfr. ovf. og ndf.

Restaurationen fik indirekte et godt skudsmål. En ansøgning om kl.-12-lukketid blev bevilget, fordi der intet uheldigt publikum kom dér, jfr. ndf.

x/ if henviset til folketælling 1906 synes navnet kun at være "Clausens Restauration".

[Faded, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

Men 31
den 30
d. v.
hus d
Nr. 17
1885
Å. St.
Enkefr
Borger
Hun d
Nr. 18
Strand
1890
holder
mange
stå he
If.
skreve
ter i
denne
"En fl
20". H
Et p
le ske
Mindeg
Severi
en ny
Bdr
"Bispe
hvilke
sal in
bygnin
Indt
Iflg.
tilsyn
ringsj
Café "
seren.
Denn
Nu kom
v I r

ne" fortsatte til
af en bestyrer O.
erte 1913, da bevar-
havde drevet re-
Fredensgade 19 og

Men 31/12 1915 meddelte Å. St. "Restauratør F. Pløen er afgaaet ved Dø-
den 30/12 1915". Enken fortsatte til 1917/18, hvorefter "Centralmissionen",
d. v. s. Metodisterne med pastor Bast, rykkede ind, og der kom aldrig værts-
hus dér mere. Der er ingen billeder i lokalsamlingen.

Nr. 17, navn uoplyst.

1885 Værtshusholder P. M. Petersen. Død 1893. Enkeh Bodil P. fortsatte.
Å. St. 1/9 1907: "En hyggelig gammel Sømandsbeværtning, Mindegade 17 v/
Enkefru Bodil Petersen, 88 Aar, 2 Gange Enke, bestaar endnu. 3 af Byens
Borgere købte Huset Mindegade 17 til hende. ^{XI} Ryet er stadig opretholdt".
Hun døde i 1914, og der kom aldrig beværtning dér mere. Der er intet billede.

Nr. 18-20, Dynkarken 2, restaurant "British Crown", senere Café "Gammel Strand", senere Café "Jomsborg".

1890 nævner vejviseren konditor Th. Offenbergs. 1891 startede værtshus-
holder Just Svendsen restaurant "British Crown" her, der er forevigtet på
mange billeder. Om stedet var særligt besøgt af engelske søfolk, får nok
stå hen.

If. Å. St. 3/7 1903 døde Just Svendsen dagen forinden, 49 år gl., under-
skrevet af enken Ingrid S., der senere fortsatte i Mindegade 6 og deref-
ter i Havnegade 38, jfr. ovf. 1905 indtrådte ^{CB. 7/4 1865} gæstgiver J. P. Petersen, og
denne ændrede værtshusets navn til Café "Gammel Strand", sst. 21/2 s. å.:
"En flink Pige kan faa Plads til 1. Marts. Kafé "Gammel Strand", Mindegade
20". Han blev den sidste i dette hus.

Et par entreprenante håndværksmestre havde nemlig besluttet, at der skul-
le ske noget særligt netop på dette hjørne. Dem 4/9 1909: "Hjørnet af
Mindegade og Dynkarken, ogsaa kaldet "Gammel Strand" er solgt til Bdr.
Severinsen og vil blive nedrevet til Oktober Flyttedag. Paa Tomten opføres
en ny stor Ejendom".

Bdr. Severinsen havde lige stået for nedrivningen og ombygningen af
"Bispehus", Skolegade 5, jfr. ovf. Nybygningen kom til at hedde "Jomsborg",
hvilket navn ikke kan begrundes nærmere her. Og det navn fik den på 1.
sal indrettede restaurant ogsaa. Det var egentlig et mærkeligt syn med denne
bygning, der knejste højt over omgivelserne igennem ca. 50 år.

Indtil 1914 er den nye restaurations "værtsskab" temmelig uoverskueligt.
Iflg. vejviseren hed den vært gæstgiver S. Kaae. Det modsiges imidlertid
tilsyneladende af Å. St. 21/10 1910: "En restaurationsvant 1. Kl.'s Serve-
ringsjomfru og en Kokkepige eller yngre (?) Jomfru kan straks faa Plads.
Café "Jomsborg", Aarhus, S. Mikkelsen". Denne Mikkelsen ses ikke i vejvi-
seren.

Denne anfører i stedet 1911-13 en restauratør S. P. L. Jørgensen.
Nu kommer imidlertid et ganske ejendommeligt indslag.

^{XI} I Folketelling 1906 er nævnt "Bodil Petersens Beværtning".

Å. St. 18/2 1912: "Café "Jomsborg" ved "Rullebroen". Hyggelig Restaurant. Anerkendt Madsted. Separate Værelser for smaa Selskaber. Kabaret med varm Ret 1 Kr. og 25 Øre. Om kort Tid aabnes en særskilt 1. Kl.'s Billard-Salon. Opgang fra Mindegade 18". Ingen underskrift.

Noget kunne tyde på, at restaurationen har været lukket en tid i dette år. Sst. 8/11 s. å.: "Café "Jomsborg". Undertegnede, der har genaabnet Café "Jomsborg", anbefaler de ærede Aarhusianere, der har Ærinde ved Havnen, at erlægge mig et lille Besøg og prøve mine Smaaretter eller mit finere Køkken.

Obs. Mandlig Betjening.

Billardsalonen anbefales.

Ærb. Vald. Giehm

Ny Vært.

P. S. Middage og Souperer uo to date med fuld Service leveres ud af Huset".

W. Giehm, der slet ikke ses i vejviseren, fik desværre ikke meget ud af denne fint opsatte annonce. For ikke længe efter fik han afslag på et andragende om at beværte andre end tilrejsende. ÅBF 1912/13 A, 9/1 1913, hvorefter han tilsyneladende forsvandt.

Og at der var tomhed igen fremgår af Å. St. 22/2 1913: "I "Jomsborg" ved Havnen er Kontor- eller Restaurationslokaler straks til leje paa gode Vilkaar. Henv. A. Severinsen."

1914 blev caféen drevet af restaurationsbestyrer R. P. Lindebod, mens if. folketælling en vis ukendt hr. Hansen var bevillingshaver. Det fortsatte til 1920/21, da restauratrice Justa Nielsen overtog. Hun var tidligere bestyrerinde for "Handels- og Industricaféen", Skolegade 5, jfr. ovf. Sst. 22/4 1921: "Restaurant "Jomsborg" forel bigt lukket paa Grund af Restaurering og Modernisering. Justa Nielsen".

Der er desværre ikke meget mere at fortælle om "Jomsborg", for der kom ingen karakteristiske annoncer derfra. J. N. fortsatte "vor tid" ud, tilsyneladende uden musik eller anden underholdning. Alt forløb på denne måde indtil midt i 1960'erne. Da gadekrydset på det tidspunkt var omdøbt til "Europaplads", kom afløseren til at hedde Restaurant "Europa". Den lagde stilen om i retning af varme og dyre madretter med vin til, og havnepræget forsvandt. Café "Europa" blev i 1970'erne erstattet af en kinesisk restaurant "Bamboo" med al den "mystiske" mad, der er strømmet ind over Danmark i de seneste 25-30 år. Der er intet klart billede af "Jomsborg" i lok. saml.

Nr. 21, "Havnecaféen", den nye.

Carl Jensen (1868-19^{*}) flyttede som bekendt fra Havnegade 44 og omdannede hjørneejendommen ved "Rullebroen" til cafe. Den ses på flere billeder.

* De Dødsår tvivlsomt. jv. 21stål på 21kkes næste side

Å. St. 15/8 1920: "Efter endt Ombygning af min Ejendom "Havnecafeen", Mindegade 21, aabner denne Tirsdag den 17. ds. og anbefales i det ærede Publikums velvillige Erindring. Ærb. Carl Jensen".

Sst. 24/9 s. å.: "En flink ung Pige, som kan hjælpe ved Servering, kan faa Plads. Carl Jensen, Mindegade 21".

Der er ikke mange annoncer derfra. Sst. 9/9 1936: "En Pige, helst kendt med Madlavning, kan faa Plads straks. "Havnecaféen", Mindegade 21". Derefter er det helt slut. Carl Jensen havde i mange år en bestyrer Sørensen, der i 1935 overtog virksomheden. En afskrift af hans bevilling findes i det tidligere afleverede.

Omtrent sådan så altså en beværterbevilling med ret til udskænkning af stærke drikke ud i midten af 1930'erne. Flere ting ved den er bemærkelsesværdige. Århus havde indtil 1941 en kongelig udnævnt borgmester ved siden af den folkevalgte fra 1920. En af førstnævntes resterende fåtallige opgaver var at "meddele" beværterbevillinger efter at de var blevet godtaget af bevillingsnævn og byråd.

Bevillingens gyldighed var begrænset til 5 år efter den dagældende beværterlov af 1924, men kunne forlænges stempelrit efter ansøgning herom til nævnet. Disse forlængelser blev anført på de følgende sider af folioarket. Taksterne for kendelsen og stempelafgiften er selvfølgelig som alle den slags beløbsstørrelser morsomme for mange, men fulgte ret nøje det øvrige prisleje.

Efter ophævelsen af det kgl. borgmesterembede skiftede bevillingerne udseende. Nu blev det politiet, der stod som "udleverer" efter en fast trykt formular med henvisning til bevillingsnævnet beslutning.

Restaurationsens navn, "Havnecaféen", figurerer ikke. Originalen befinder sig i Sundhedspolitiets (-kommissionens) arkiv i pakkenr. B. 398. 1988-1143. S-K bevillinger 1913-61. Bevillinger ophørte eller stillet i bero. Landsarkivet Viborg. I en vedhæftet skrivelse i kopi oplyses, at Søren Sørensen (eller hans arvinger) returnerede bevillingen til politiet i 1958.

Da blev nemlig såvel ejendommen som caféen solgt til Oda Pfänner og omdøbt til "Cirkuskroen". 1963 blev huset brudt ned og et moderne "kontorhus" rejst i stedet. O. P. flyttede til Skovvej 23 og gav restaurationen dér dette navn.

Det korrekte må altså have været, at bevillingen blev leveret tilbage til "rette myndighed", når indehaveren ophørte. De i arkivet tilsyneladende manglende - og der må være ret så mange - kunne tyde på, at denne pligt i stor målestok blev siddet overhørig. Der må derfor bero adskillige forældede bevillinger i privat eje hos efterkommerne, hvis de da ikke bare har kasseret dem som overflødig ragelse.

Forinden Virksomhedens Paabegyndelse skal der i Overensstemmelse med Lov Nr. 83 af 22. Marts 1930, § 6, 2° og 3. Stk. ske Anmeldelse til Aarhus Toldvæsen. 205a

Stpl 10 Kr.

Magistraten i Aarhus Købstad

gør hermed vitterligt:

Efter derom fremsat Begæring og i Henhold til ^{Bestatning} Bevillingsnævnets af 24. Marts d. Aa. meddeles herved

Søren Sørensen

født i Sabro Sogn, Aarhus Amt, den 19. Januar 1880,

BEVILLING TIL AT DRIVE BEVÆRTNING med Ret til Udskænkning af stærke Drikke i Ejendommen Mindegade 21, Aarhus.

Flytning til andet Lokale er dog tilladt, saasnart nærværende Bevilling har modtaget Paategning herom af Politiet.

Bevillingen gælder indtil 1. April 1939.

Aarhus kgl. Borgmesterkontor den 28. Marts 1934.

Underskrevet Holck

Borgmesterkontorets Segl

Kendelse 40 Kr.

Stpl. 12 "

52 Kr.

Femtito Kr.

Forlængelser er anført paa Bagsiden.

... og skibproviantoringshandelen var i hvert fald fra 1880'er ...
... af N. S. Lind, Det er gengivet på flere billeder. I billedværket ...
... dengang og nu II", 1972, s. 19, har arkiver ved Arkivbeholdningen, se ...
... landarkivar Viborg, Chr. R. Jansen, givet en kortfattet karakteri ...
... af ham "Den uheldige Lind", (1839-1907). Han gik fallit flere gange ...
... detaljelt og skibbeskrivelser, hvorind J. kan strejfe hans virk ...
... og restauratør N. V. I ...
... Vi vender herved tilbage til den tidligere gengivne artikelserie i AUF ...
... 18/3 18., 1903, Aarhus ved det, hvor i Gyl. Café "Bispehus" og Café "Boston" ...
... blev beskrevet. Det er indregnet stadig, at skildringerne kan være stærkt over ...
... dragne. ...
... "Den Lind" (cassenaavn gives ikke), der har sit etablissement (!) på Dyn ...
... kanten 1, og der langt hyggeligere. Den ikke i Linds ene Afdeling. Den be ...
... af de Vareiser, der er yderst detaljelt skildret og særst svarer til ...
... "Bispehuset" i en Landevejskro. ...
... af skildringens oplysning "Kanyth-fest" senere under "Branch".

Dynkarken.

Her gives en lille topografisk beskrivelse samtidig med en korrektion af det tidligere afleverede.

Oprindelsen til gadenavnet har ingen lokalhistoriker med sikkerhed kunnet fastslå. En anden mærkværdighed, i hvert fald til 1934, var gadens form. Den tog sin begyndelse ved en lille gade ved navn Toldbodgade, hvis navn hidrører fra, at Århus Toldbod i en kortere tid også har ligget dér. Dernæst var Dynkarken kajgade langs åen i vestlig retning hen til udmundingen af Mindegade ved "Rullebroen". Som følge heraf eksisterede der kun ulige husnumre til og med 17 (nr. 13 mangler selvfølgelig). Disse huse var alle lave, indtil der på nr. 5's plads blev bygget et højt og smalt på 4 etager.

I og med nr. 17 drejede gaden imidlertid ca. 90 grader og fortsatte i sydlig retning, indtil den ved "Amtmandstoften", senere Sønder Alle, afløstes af Spanien. Nummereringen på den ulige side fortsatte kontinuert til slutningen, mens den på den lige begyndte med nr. 2 ved Mindegadehjørnet, hver "British Crown" og senere "Jomsborg" lå, jfr. ovf. Denne lige side er den, der er blevet mest afbildet og beskrevet af lokalhistorikeren, fordi det gamle hospital m. v. lå her. Den har til gengæld ingen interesse for indeværende undersøgelse, da der ingen værtshuse lå på den. Den ulige side er mere sparsomt repræsenteret.

Nr. 1-3, Toldbodgade nr. 2, Café "Kahytten", N. C. Linds Skibsprovianter-
~~huse~~ senere "Brinchs Café", senere Café "Bristol".

Ruset, caféen og skibsprovianteringshandelen var i hvert fald fra 1880'erne ejet af N. C. Lind. Det er gengivet på flere billeder. I billedværket "Århus dengang og nu II", 1972, s. 19, har arkivar ved Erhvervsarkivet, senere landsarkivar Viborg, Chr. R. Jansen, givet en kortfattet karakteristisk af ham "Den uheldige Lind". (1839-1907). Han gik fallit flere gange som hhv. detaillist og småskibsejer, hvorimod J. kun strejfer hans virksomhed som restauratør m. v.!

Vi vender herved tilbage til den tidligere gengivne artikelserie i AaP 14/3 ff., 1903, Aarhus ved Nat, hvori ovf. Café "Bispehus" og Café "Boston" blev beskrevet. Det erindres stadig, at skildringerne kan være stærkt overdrevne.

"Hos Lind" (cafénavn gives ikke), der har sit etablissement (!) på Dynkarken 1, er der langt hyggeligere. Dog ikke i Linds ene Afdeling. Den består af to Værelser, der er yderst tarveligt møbleret og nærmest svarer til

"Slyngelstuen" i en Landevejskro.

v) Nuhjuls opstod "Kahytten" først senere under Brinck.

De tarveligste af "Damerne" søger deres Publikum her, men vil man se en "God Pige", skal man gaa over Gangen til Linds 2. Afdeling.

Og vi maatte give ham Ret.

Linds 2. Afdeling er virkelig bedre. Der er Værelserne ligefrem elegant udstyrede. Her findes Parketgulve og Plydsestøbler, som "Royal" ikke behøvede at skamme sig over.

"Hos Lind" er "Damerne's Hof", og om Aftenen og hen paa Natten giver deres Nærværelse Aledning til et Leben saa heftigt, at vi tvivlerom, at selv Hauerbach vilde kunne vedblive at være den strenge Moralist, om han kom hérned

Vi har stiftet mange kvindelige Bekendtskaber i de forløbne Dage. Vi nævner blandt navnene i Flæng: "Sælen", ~~Kathrine~~ Kathrine, "København Mary", Ada, "Tulipanen" og "Sorte Laura".

Med en har vi drukket en Ceres, med en anden en stille Trøjborg, og et Par andre har sunget for os og de andre Gæster, som af og til synger Omkvædet med. Alle var de saa venskabelige.

Men ingen blandt de mange "Skønaander" har i den Grad gjort Indtryk paa os som Sorte Laura. Hun er et stolt Fruentimmer. En kraftig Skikkelse har hun, et ravnsort Haar, mørk Lød og et Par mørke, lynende Øjne.

Vi forstaar, at en Sømand, der er "kommen i Havn" hos Lind, kan finde Behag i Laura og falde for Fristelsen, naar hun tilhvisker ham søde Elskovsord.

Derimod forstaar vi vanskeligere, at man kan faa Tilbøjelighed for adskillige af hendes Veninder.

Ingen af Pigebernene anslaar den Salontone, Parketgulvene kunne gøre Forring paa. Men det vilde ogsaa være Synd at sige, at Mandfolkene er for angenehme i deres Tale.

Mandfolkene, ja, hvem er det, der kommer i "Boston", "Hos Lind", i "Dok-Cafeen" (se senere) og de andre Steder?

For det meste Søfolk, dernæst en Del af de bekendte Aarhus-Bøller, og endelig en Del skikkelige Aarhusianere, som finder Behag i Livet paa disse Kanter..."

Denne lange beretning synes ikke at have udløst nogen reaktion, f. eks. razzia, fra politiets side. Det forekommer mærkeligt, naar man tænker paa den kraftige indgriben overfor "Turisthotellet", Bruunsgade 2 (og for resten ogsaa overfor det meget senere "Turisthotel" i Fredensgade 48), Hotel "Spangsborg", Lille Torv 4; Hotel "Dagmar", Banegaardsgade 53, jfr. ovf. Var "man" ikke saa "sædelige" endnu? Var der tale om "korrupsion"? Det bliver nok aldrig opklaret. Lind må have haft retmæssig adkomst i hvert fald til at drive bevertning (uden rufferi).

Næste gang der høres derfra er i Å. St. 22/10 1904: "En rasende Bølle blev anholdt i Linds Bevertning. Han satte sig til Modværge mod Anholdelsen, og der måtte 4 Betjente til at overmande ham. Han blev idømt Fængsel

for at have slået alle herom den næste dag og meldte sig til politiet. Han blev idømt 1 måned fængsel og blev senere løsladt. Den 29/12 s. Å. blev alligevel sigtet for Tyveri". Sigtelzen blev dog if. est. 29/12 s. Å. frataget, men det er jo ikke helt det samme som en frifindelse.

paa Vand og Brød i 4 gange 5 dage. Men det var jo ganske almindelig værts-husuorden uden antydning af utugt og rufferi. Var AaP. s beretning det pure opspind?

N. C. Lind døde 18/2 1907, 68 år gammel. Å. St. 19/2 s. å. Hans enke fortsatte i et år, men afhændede derefter det hele til vinhandler N. M. Brinch, kendt fra flere andre steder, jfr. ovf. I hans tid fik restaurationen navnet "Kahytten" (vistnok), men gik ellers under betegnelsen "Brinchs Café". Dem. 9/12 og 2/12 1922: "Husk "Kahytten", Toldbodgade. Jazz-Orkester. N. Brinch. Atter et sted med "dobbelt" Jazz, men det skulle ikke vare længe. I Dem. 24/9 1922 ses et utydeligt billede på forsiden af hjørnet Toldbodgade-Dynkarken, men det må være af betydelig ældre dato, for over døren i selve hjørnet kan skimtes...C. Lind.

Der var alligevel noget "skævt" ved bevertningen, for 28/4 1923 meddelte Å. St.: "Restauratør Brinch, Toldbodgade 2, er idømt en Bøde paa 60 Kr. til Politikassen for Overskridelse af Lukketiden ("Nattesøde" i den tids folkelige sprogbrug). Musikbevillingen er samtidig inddraget. Aabentiden ~~er~~ lige sprogbrug). Musikbevillingen er samtidig inddraget. Det vil erindres, at den normale kl. 23-24 er allerede tidligere inddraget". Det vil erindres, at den normale lukketid var kl. 23 trods mange forgæves stormløb herpå. Se også ÅBF 1923/24 A, 19/4 1923, s. 63. Natbevillingen frataget Vinhandler Brinch, Toldbodgade 2.

Der har åbenbart været tale om gentagelse. Tilsyneladende fik denne sidste fadese Brinch til at opgive sit stude der, for sst. kan læses 6/10 s. å.: "Brinchs Café. Hjørnet af Toldbodgade og Dynkarken, bliver nu til Café "Bristol". Og i Dem. samme dag ses følgende annonce: "Nu er Brinch flyttet ud og Café "Bristol" ind og anbefales til det ærede Publikum. Koncert hver Aften. Godt Smørrebrød. Erbødigt C. M. Olsen". (det er således forkert, når det i Århus dengang og nu II, s. 18, påstås, at Café "Bristol" først blev indrettet i midten af 1930'erne).

O(luf) M. Olsen havde flyttet sin restaurant fra nr. 11 til nr. 1-3. I førstnævnte ejendom blev indrettet et pensionat, se ndf. i det tidligere afleverede II.

Efter uofficiel kilde drev Olsen tillige en vognmændsforretning, og det var hans hustru, Mette Marie, der stod for caféen. Der er kun fåtallige annoncer derfra om kvindelig medhjælp. Lidt "dramatik" kan der dog bydes på: Dem. 1/12 1928: "En temmelig beruset Gæst (Slagtermester N. N.) havde en Aften siddet og viftet med et Bundt Pengesedler, i alt 1500 Kr. Fru O. havde da taget dem i forvaring, for at han ikke skulle blive udplyndret. Slagtermesteren havde glemt alt herom den næste Dag og meldte Sagen til Politiet. Da det indfandt sig i caféen afleverede hun pengene med denne forklaring, men blev alligevel sigtet for Tyveri". Sigtelsen blev dog if. sst. 29/12 s. å. frafaldet, men det er jo ikke helt det samme som en frifindelsesdom.

Sst. 10/12 1931: "Restauratør Oluf Olsen, Toldbodgade 2, er død, 68 Aar gammel". Enken fortsatte. Å. St. 14/10 1932: "Ekstrafint Smørrebrød. Varme Retter. Billigst i Aarhus. Café "Bristol", Toldbodgade 2". Desværre anføres ingen Priser. Der er ikke udtaget senere annoncer derfra. Enken sad perioden ud.

1934 skete en ændring i gadenavn og nummerering. Kajgaden Dynkarken blev omdøbt til "Mindet", den længere ude ved åudløbet liggende gade. Nummereringen gik derefter fra hjørnet, det tidligere nr. 17, og alle numre blev lige. Det har ikke været mig muligt at finde nogen motivering for denne ændring i ÅBF. Café "Bristol" fik derved nr. 14 i Mindet, men stadig nr. 2 i Toldbodgade. (Th. Adamsen II, 1938, s. 544).

1931 ses lokalsamlingens eneste klare billede af Café "Bristol", på hvis skilt der tydeligt er markeret "Koncert". Hvor meget der lå i det, får stå hen. Det har næppe været jazz mere.

Caféen forsvandt tillige med den i nr. 5 værende, da hele husrækken blev jævnet med jorden i 1960'erne, og det store Hotel "Europa" blev bygget dér.

Nr. 5, senere Mindet 12, Café "Nyhavn", senere "American Bar", senere igen Café "Nyhavn", senere Café "de la Reine".

1888-94 ses her en restauratør A. Jensen og dennes enke som efterfølger. Indtil 1901 en vinhandler N. Jensen, derefter var jøkkejeren en værtshusholder Nielsen. If. vejviseren lå der kun et mindre, 2 etagers hus dér. Først 1904/05 blev jendommen ombygget til den 4-etagers bygning, der i over 50 år ragede op midt i de små huse. Samtidig rykkede gæstgiver Andreas Wissing (1866-1915) ind, han der overtog den tidligere varieté i Mindegade 1-3, jfr. ovf.

Å. St. 31/5 1906: "Restaurant "Nyhavn". Restaurations- og Selskabslokaler. Hyggeligt nymonteret. 1. Kl. Billard. Stor Grammophon, hvorfra Herolds og Schrøders nye Sange foredrages. Dynkarken 5".

Det lød nok så "kulturelt". Senere på året blev han som sagt idømt en bøde på 50 kr. for samtidig at have drevet "Havnecaféen" (den gamle), Havnegade 44, jfr. ovf.

Snart efter synes hans begejstring for "Nyhavn" stærkt reduceret, måske ville han hellere have fortsat "Havnecaféen". 30/8 s. å. sst.: "Hotel (?) "Nyhavn", Dynkarken 5, er tilleje til Oktober Flyttedag. A. Wissing, Gæstgiver. Sammesteds er en 3-Værelses Lejlighed til leje på 1. Sal".

Men han forblev der, og indtil 1913 hørtes der intet andet derfra end de sædvanlige annoncer efter piger eller serveringsjomfruer.

Men nævnte år blev det anderledes. Å. St. 22/1 1913: "'Amerikan Bar", Dynkarken 5, 1. Sal, anbefales. Lokaler for mindre Selskaber og Klubber. Arbejdigt A. Wissing."

Nu skulle han altså også have en sådan. Om trykfejlen skyldes ham eller bladet, får stå hen. Tilsyneladende var denne bar beregnet for et lidt mere "eksklusivt" publikum end "Nyhavn", der måske snarere var en slags "Slyn-
gelstue".

I. Å. St. 21/3 s. å. er trykfejlen tilsyneladende rettet: "Hvor gaar man hen i Paasken? Husk "American Bar", Dynkarken 5. Hyggelige Lokaler for mindre Selskaber".

Men samme år opstod et problem om den lange åbentid, kl. 12-lukningen. Den blev der indgivet andragende om både fra Wissing og Brinch, jfr. ovf. Den nye beværterlov af 1912 var trådt i kraft. Blev det ansøgte bevilget, skulle restauratørerne betale en afgift på 200 kr. til kommunekassen, og ordensreglementet i samme lovs § 29 skulle overholdes.

Sagen gik glat igennem politimesteren og bevillingsnævnet, de havde "intet at erindre herimod", som det hedder i det sprog. Det havde derimod byrådet, hvor der blev en langvarig diskussion i den anledning. Den gik dels på, at det var uheldigt, at der blev flere og flere kl. 12-beværtninger, uden at andre blev nedlagt; dels på at det var et uheldigt publikum, der søgte disse 2 restauranter. Det blev hævdet fra en enkelt side, at de hyppigt blev frekventeret af "gadens løse fugle".

Denne påstand står jo noget i modstrid med Wissings antydning af "kultur" i sine annoncer (men man troede måske ikke på dem?!). Et andet moment, der gjorde sagen kompliceret, var, at restaurationen i Mindegade 15 havde fået tildelt den udvidede åbningstid. Så ville det blive følt som en uretfærdig hed overfor de 2 andre ansøgere, hvis den blev dem nægtet., jfr. ovf. Fra visse sider i byrådet blev det imidlertid fremhævet, at i Mindegade 15 kom der intet uheldigt publikum. ÅBF 1913/14 B., 15/9 1913, s. 139.

Sagen blev udsat med tilbagesendelse til pm. Goll med ønske om en ny udtalelse. 23/11 s. å. meddelte han, at han, efter at ansøgerne havde underskrevet en erklæring om, at de ikke vilde holde sluttet selskab i lokalerne, indstillede at ville give dem den ønskede tilladelse på de sædvanlige vilkår indtil 1/10 1914. Indstillingen vedtoges. (ÅBF 1913/14 B, s. 215).

"Sluttet Selskab" går ud på, at et sådant ikke modtager nye gæster og kan derfor fortsætte uden hensyn til lukketid. Se min artikel i Stiftsårbogen 1992. Det har således ikke noget direkte at gøre med de andre indvendinger.

Midt under sagens behandling indrykkede Wissing en meddelelse i Å. St. 18/10 s. å.: "Værtshusholder A. Wissing beder os oplyse, at det ikke er Politiet men Beværternevnet (Bevillingsnævnet?), som modsætter sig, at de 2 omhandlede Havnebeværtninger i Dynkarken ikke længere maa holde aaben til kl. 12". Det var jo ikke helt korrekt, det var byrådet, men så havde han

efter egen opfattelse bevaret sit gode rygte! ^{*)}

*) Hos Tage Kaarsted; Folk i Århus, 1987, gives et billede af overbetjent W. E. Chirholm (1880-1961). Han patruljerede på havnen i årene 1910-30. På s. 224 fortælles om et voldsomt angreb mod Cafe "Wissing" det samme aften som det blev åbnet og både værtinden og en tjener slået i gulvet. Gjerningsmanden blev dog kort efter pågribt.

Men ligesom det gik så godt, så... Å. St. 26/3 1915: "Restauratør A. Wissing, Dynkarken, er i Aftes eller i Nat druknet i Havnen. Han led af Svimmelhedsanfald og er under et saadant faldet i. Liget blev fundet i Morges".

Hans enke Marie Kristine fortsatte. Af annoncerne fremgår, at der faktisk var og havde været restauration også på 1. sal. Sst. 25/11 1922: "Wissings Restaurant, Dynkarken, Koncert hver Aften af en Trio". I Å. St. 8/1 1923 søgtes en serveringsjomfru til Dynkarken 5, men 1/5 s. å. en til 5, 1. Imidlertid ser det ud til, at en navneforandring har fundet sted i den førstnævnte annonce, der taler om "Café de la Reine". Det navn huskes først fra den længst nedlagte restaurant i M. P. Bruunsgade 59, men senere fra Studsgade 17, jfr. ovf. Sidstnævnte blev drevet af restauratør V. Fendrich.

Det var caféen i stueetagen. For 1. sals vedkommende Å. St. 4/5 1926: "Ung Serveringsjomfru søges til Dynkarken 5, 1., Café "Nyhavn". Her er åbenbart det gamle navn fra starten vendt tilbage.

Efterhånden syntes det som om enkefru Wissing var blevet træt af at drive værtshus på dette sted længere. Sst. 11/1 1928: "Restauration til Leje eller Afstaaelse. Den af mig i 27 Aar drevne Forretning, Dynkarken 5, Aarhus (der synes kun at være tale om 23 år), kan faas til Leje eller Afstaaelse paa gode Vilkaar. Restauration i Stueetagen; paa 1. Sal Restauration og Selskabslokaler samt privat Lejlighed. Ejendommen kan ogsaa faas til Købs. K. Wissing, Dynkarken, Aarhus". Hun overtog derefter Café "Skipperhuset", Havnegade 28, jfr. ovf., men fortsatte som ejer af ejendommen Dynkarken 5 til sin død 1937.

Resultatet af denne annonce blev, så vidt ses af vejviseren, at restauratør Vilhelm Fendrich (i vejviseren Fendrik) flyttede fra Studsgade 17 og overtog restaurationerne Dynkarken 5, senere 1934 Mindet 12. Det er uklart, om den på 1. sal vedblev at bestå, men der ses ingen annoncer efter hjælp dertil længere, så den er formentlig ophørt. Café de la Reine forblev til det sidste, og Fendrich vor tid ud. Der er intet specielt godt billede i lokalsamlingen.

Nr. 7, i en vis tid "Lysets Kelder", derefter "Enkefru Nielsens Restaurant". 1900 Restauratør H. Nielsen. Lå i en kælderetage. H. N. døde 1910, hvor- efter hans enke videreførte. Å. St. 28/2 1911: Sundhedskommissionen har lukket "Lysets Kelder", Dynkarken 7, fordi den ikke opfyldte Vedtægtens Krav." (Det samme gjaldt "Gammel Toldbod", Grønland 1, jfr. ndf.). Den åbnede snart igen. Sst. 9/5 s. å.: "Revolverdrama i Restaurationen Dynkarken 7. En 40-aarig Sømand begik mislykket Selvmord". Dermed er det slut med dramatikken. Caféen benævnes fremover "Enkefru Niel-

sens Restaurant", der blev drevet af bestyrer F. Nielsen. Der er ingen yderligere oplysninger derfra, og ifølge vejviseren ophørte den 1932/33. Intet karakteristisk billede.

Nr. 11, "Røginds Beværtning", senere "Dok-Kaféen", senere Café "Bristol"

1899 Værtshusholder Fr. Røgind. Å. St. 1900: "En gammel Aarhusborger er pludselig død. En af Aarhus's mest velkendte Borgere, Værtshusholder Fr. Røgind, er pludselig død, 72 Aar. Han havde fulgt sin Hustru Sophie til Banegaarden og sank om paa Perronen".

Han havde i henved et halvt hundrede Aar ejet og drevet Beværtning i Dynkarken, som han havde overtaget efter sin Fader efter dennes Død. Før den Tid var han Bogbindersvend."

Enken ønskede ikke at fortsætte, jfr. sst. 5/8 s. å.: "De af min Mand i en lang Aarrække til Restauration benyttede Lokaler kunne faas tilleje eller Ejendommen eventuelt til Købs. F. P. Røginds Enke, Dynkarken 11".

Men det gik ikke så hurtigt. Først et år senere meldes om en gæstgiver Martin Andersen, der blev efterfulgt af gæstgiver Peter Jensen. Han gav vertshuset navnet "Dok-Kaféen", men under ham gik det galt. Vi vender nu for sidste gang tilbage til Aa. P.s artikelserie fra 1903. Det fortælles heri, hvor fredeligt der var der i Franz Røginds tid. Da var der "De var der Ro, Orden og Faderlighed. Pæne Stangæster og intet umaadeholdent Drikkeri. Et Sted hvor enhver hæderlig og ædruelig Borger kunde nyde sin Aftentoddy i Fred. Ak, hvor forandret. (AaP. 17/3 1903).

Peter Jensen havde ophængt et skilt udenfor "Dok-Caféen", der viste hans sproglige uformuenhed: "Hier spricht man Døgzst. Englisch spoken Heer"... Videre drev han Rufferi. Det fortælles "malerisk": Denne Gang blev det Peder Jensen i "Dok-Cafeen", der blev hapsed. Han lavede den for tydeligt. Møblementet i Dameverrelset var for enkelt!"

Udfaldet af politisagen blev, at Peder Jensen og hustru blev idømt fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage samt mistede borgerskabet. 5 "damer" blev idømt fra 60 til 90 dages tvangsarbejde, den tids straf for erhvervsmæssig utugt. Aa. P. 26/3 1903.

Dameverrelser var, som det også tidligere er sagt, ret almindelige i den Tid. Meningen med dem var vel, at de skulle give normale og agtværdige frøketid. Meningeren med dem var vel, at de skulle give normale og agtværdige frøketid. Meningeren med dem var vel, at de skulle give normale og agtværdige frøketid. Meningeren med dem var vel, at de skulle give normale og agtværdige frøketid.

Herefter fulgte gæstgiver A. Nielsen, værtshusholder Svendsens enke Inger og bestyrer N. Hansen, inden Oluf Olsen overtog med Café "Bristol" 1906. Da forlød der intet derfra mere, og han flyttede som bekendt 1923 til nr. 2-3. Efter ham kom der ikke restauration der mere. Intet karakteristisk billede.

1. St. 24/03 1901: "Hvad nye Restauration, Café "Fredensborg", Fredensborg 24, og senere 3. Pindeslag og anlægges i det tidligere Pindeslags værelse."

Nr. 17, navn uoplyst.

Caféen lå i "knøkket". 1899 restauratør A. Christensen. Der ses ingen annoncer derfra. Samme vært til ophøret 1913. Intet billede.

Nr. 39-41, "Landmandshjemmet".

1899 S. Jørgensen. Iflg. AaP 11/8 1903 blev han populært kaldet "Kukken". Ved århundredskiftet gik hans forretning strygende, og han levede meget herskabeligt. Så faldt omsætningen imidlertid, og han flyttede 1902 til Montanavej 27, hvor han havde den store sorg, at en af hans døtre begik selvmord i Riis Skov. Ses ikke efter 1905.

Mindet 16, "Fragtcaféen", Toldbodgade 1.

1934 blev anlagt en såkaldt Fragtbilcentral vis á vis Café "Bristol", og hertil blev indrettet en ny restauration, "Fragtcafeen". Karen Marie Mortensen blev bestyrerinde for den 25/6 1935 og fik rigtig restauratørbevilling 1941. Caféen blev nedlagt 1958 (B. 398. 1988-1143. Bevillinger 1913-1961, 5/12 1958). Der ses ingen annoncer derfra, og der er ingen billeder.

"Grønland" 1, "Gammel Toldbod Vinhus".

Grønland var en gade, det udsprang fra det oprindelige Mindet og mandede ud i Spanien midtvejs mellem Sønderallé og Jørgergaardsgade. Gadenavnets oprindelse er ukendt.

1899 R. Rasmussen, 1900 Carl Jensen, senere Hotel "Mindebro" og Havnecaféerne, jfr. ovf. 1904 A. Nisted.

Der er flere averteringer i den "gamle" vejviser, hvor disse er særskilt pagineret. I "Århus Bys historie fra vikingetid til nutid, 1982, ses på s. 198 et billede af "Gammel Toldbod Vinhus. Gadestykket mellem Grønland og Toldbodgade skal herefter have heddet "Grønlandsgade", men det navn ses ikke i vejviseren. Der er også et godt billede i lokalsamlingen og i Århus dengang og nu II.

If. det tidligere omtalte i Å. St. 27/12 1911 lukkede Sundhedskommissionen også "Gammel Toldbod Vinhus" for overtrædelse af vedtægten men er nok hurtigt blevet åbnet igen. Det ophørte 1916.

Gaden og husene blev fjernet 1935 af Belysningsvæsenet. ABF 1935/36, s. 116.

Fredenstov og Fredensgade.

Hermed er omtalen af det egentlige havnekvartier for så vidt til ende. Oprindelsen til torvet og gaden kan ikke gives her. Et kuriosum er, at de husnummernessigt hænger sammen med begyndelse på torvet. Alligevel vil gaden blive taget først.

Nr. 19, Café "Fredensborg". Lige overfor Østergades udmunding. —

If vejviser intet værtshus før 1901 v/gæstgiver J. Jensen. Å. St. 24/05 1901: "Min nye Restauration, Café "Fredensborg", Fredensgade 19, åbnes 2. Pinsedag og anbefales i det højeste i det offentlige velvillige E-

rindring. Hyggelige Lokaler. Hurtig og proper Betjening. Ærbødigdt Jens Jensen, Gæstgiver".

Han var der kun i ca. 2 år, så fulgte J. Chr. Larsen. Å. St. 30/7 1904: "En ung, rask Pige kan faa en let Plads paa Café "Fredensborg", Fredensgade 19. Løn 12 Kr. maanedlig". 1905/06 J. P. Stubkjær, hvorefter kom F. C. Pløen, hvem vi kender så godt, inden han først gik til Bruunsgade 1 og derefter til Mindegade 15. 1908/09 indtrådte P. Bitsch, der forblev cafétiden ud, dvs til 1928, hvorefter B. står opført i vejviseren som fhv. restauratør og senere som "particulier", altså rentier. Der er ingen annoncer og intet billede i lokalsamlingen.

Nr. 48, "Jernbanecaféen", senere "Turisthotellet", Rosenkrantzgade 2.

Om denne restaurant kan specielt henvises til min artikel i Århus Stifts Årbog 1994, "Sprede glimt fra det "mørke" Århus ca. 1910-35, hvoraf et koncentrat vil blive givet.

Selve ejendommen er temmelig gammel, if. H. R. III, 1923, s. 559, bygget 1875. Først 1908 blev der indrettet en restaurant her ved navn "Jernbanecaféen" af en restauratør P (R? Forbogsstaverne er usikre i vejviseren) Nielsen. Dem. 29/1 1909: "En dygtig Pige kan faa Plads i "Jernbane-Kafeen", Fredensgade, Hj. af Rosenkrantzgade".

Å. St. 16/2 og 9/3 1910: "'Jernbane-Kaféen". Middag fra 1 - 3 á 1.00 Kr. Hyggelige Restaurations-og Selskabslokaler. Bedste Spisested for faste Pensionærer, Fredensgade, Hj. af Rosenkrantzgade. Restauratør R. Nielsen". Af denne annonce synes at fremgå, især efter prislejet, at der var tale om etønsket klientel fra "middelstanden". Det var ikke en sømandsbeværtning.

Allerede 1911/12 blev Nielsen afløst for en meget kort periode af den kendte F. C. Pløen, der efter nogen uklarhed over værtsforholdet blev efterfulgt af Mette Petersen. Som det nærmere er beskrevet i artiklen kunne hun slet ikke holde justits men gjorde sig skyldig i rufferi og blev 1919 endelig fradømt sin bevilling, samtidig med at ejendommen gik på tvangsauktion.

Den blev overtaget af Jens Sørensen, der tidligere havde drevet Hotel "Nøjsomhed", Vestergade 41-43, jfr. ovf. Han lod indrette hotel og døbte dette "Turisthotellet".

Det solgte han 1924 til S. Boutrup, kendt fra Studsgade 17, men måtte i dec. 1925 tage hotellet tilbage på en ny tvangsauktion som ufyldestgjort panthaver. I februar 1926 fik han egentlig restauratørbevilling og kunne derved også betjene ikke tilrejsende.

Men også ham gik det galt for. Natten mellem 16. og 17. marts 1927 foretog sædelighedspolitiet en razzia på hotellet, hvorunder flere prostituerede kvinder og deres klienter blev grebet på fersk gerning. Sørensen, der ikke var

til stede, blev senere anholdt, men løsladt igen på grund af bevisets stilling. Affæren fik ingen bevillingsmæssige konsekvenser for ham. En hotelkarl fik 40 dages fængsel for medvirken til rufferi og 2 "damer" hhv. 14 og 20 dage for overtrædelse af tilhold om at søge lovligt arbejde.

Jens Sørensen solgte hotellet 1929 til Dorthe Økjar, enke efter Anders Ø., tidl. ejer af Hotel "Ryesborg", Ryesgade 45, der blev nedrevet i forbindelse med bygningen af den nye hovedbanegård, jfr. ovf. Egentlige skandaler ses ikke siden. I maj 1935 kom hotellet i dagspressen, fordi et ulykkeligt ægtepar havde dræbt deres lille barn og derefter forsøgt selvmord på et af værelserne. Ingen af hotellets personale kunne dog drages til ansvar herfor.

"Turisthotellet" ophørte uden større opmærksomhed i begyndelsen af 1950'erne, og huset gik over til andre erhverv. Der blev aldrig senere hotel her. Der er et godt billede fra hoteltiden hos H. R. III, anf. sted. Lokalsamlingens er af senere dato.

Fredens Torv Nr. 6, "Privathotellet".

Her blev 1923 indrettet et lille hotel med ovennævnte navn. Dem. 27/10 1923: "Privat-Hotellet, v/ Frk. Nina Møller. Fredens Torv 6, 5 Eneværelser, 2 dobbelte Værelser."

Vejviseren kender imidlertid intet hertil. En frk. Nina Møller ses ikke i husregistret, og der er ikke optaget nogen restaurant eller noget hotel med ovenn. navn i fagregistret. Å. St. 28/7 og 27/10 1924 sst.: "Pensionærer modtages. "Privathotellet", Fredenstov 6. Nina Møller".

1925 melder husreg. om en fru K. Møller i stuétagen Fredenstov 6. Sst. (Å. St.) 24/9 1927: "Privathotellets" Lokaler, Fredenstov 6, ledige til April Flyttedag. Henvendelse til Grundejerforeningen Søndergade 1 B. Anvendt Hotel og Pensionat siden April 1923".

18/11 s. å., sst. fremgår det, at hotellet alligevel overlevede. Husholdningslev kan faa Plads i December. "Privathotellet", Fredens^{borg} 6".

If. 23/5 1929 sst. er "Privathotellet" omdebt til "Pension Nina Møller". Alligevel averterer "Privathotellet" sst. 31/7 1930 med 1. kl. pensionat. Sideløbende har vejviseren stadig kun fru (N), Møller, og hun forsvinder for stedse fra og med 1931. Året efter er der en købmandsforretning i nr. 6, men 1933-35 meldes om en restauratrice S. eller P. Weiss dér. I den sidst mødte annonce fra Å. St. 20/10 1934 hedder det: "Møblerede Værelser. 10 Kr. ugentlig. Fredeenstov 6, Stuen". Der er ingen billeder.

Fredens Torv Nr. 7, "Lido-Bar".

1939 Restauratør H. Mikkelsen, ses ikke i fagreg. Å. St. 17/3 1939: "2 unge Piger, 18-20 Aar, antages straks til Køkkenet. "Lido-Baren", Fredenstov. Inger billeder -

Der er ingen underskrift, men det må formodes, at det er Mikkelsen, der er værten. 9/11 1940: "Spis Mortensgaas i "Lido-Baren, Fredenstov. Gaasesteg med Rødkaal, Æblekage og Kaffe 2,25 Kr." Sandsynligvis en afholdsrestaurat. Den blev afløst af "Ellys Spiserestaurant" i 1947 og den igen af Spisehuset "Pan" i 1950'erne. Det ophørte endeligt i midten af 1960'erne.

Spanien.

Nr. 19, navn uoplyst.

1901 Gæstgiver P. Nielsen. Å. St. 15/11 1902: "Husk P. Nielsens Café, Spanien Nr. 19. Varme Frokostretter. Fuld Kost og Logi (?). Arbejdigt P. Nielsen". 1905 gæstgiver A. C. Jørgensen, 1911 gæstgiver J. Møller. Å. St. 29/1 1915: "En Serveringsjomfru kan faa Plads. Spanien 19". Synes ophørt 1919. Intet billede.

Nr. 45, Café "Sølund".

1900 Værtshusholder J. P. Petersen, 1903 Chr. Christensen, 1905 bestyrer N. Sølvsteen, 1908 bestyrer P. Nielsen. I Dem. 27/12 1909 dødsannonce for restauratør P. Nielsen, Spanien 45. 1911 bestyrerinde K. Bech. 1912 gæstgiver P. C. M. Bisgaard.

AaP besøgte nr. 45 iflg. ~~xxxxxy~~ artikel 15/3 1903 i ovennævnte serie. Værtens navn gives ikke, og et interview af en ligeledes unavngiven "Aarhus-belle" virker ret uinteressant. Derfor ikke gengivet.

Værtshuset "Sølund" forsvandt omkring 1930 og blev erstattet af et brødsalg. I midten af 1930'erne blev alle de små huse syd for viadukten nedbrudt og nye kontor-, udstillings- og værkstedsbygninger opført. Der er intet billede af "Sølund" i lokalsamlingen.

Bisgaard tilbagesendte imidlertid ikke sin bevilling, der foreligger i adskrift i det tidligere afleverede, men flyttede den til "Skipperhuset", Havnegade 28. Da han var svagelig ansatte han her Oscar Wachsmut som bestyrer, jfr. ovf. Senere skiftede han til Mejlgade 14, stadig med Wachsmut som bestyrer.

Teatercaféen.

Som det sidste i denne beskrivelse gives nogle glimt fra denne restaurant, der opstod samtidig med det nye teaters indvielse 1900. Det havde oprindelig adresse Kannikegade 17, men senere, da samme gade fik en anden nummerring, jfr. ovf., bare Bispetorvet. Det meste af det følgende er fortalt i det tidligere afleverede.

Teatret ejede bygningen og dens lokaler og lejede eller forpagtede den ud til restauratøren ("direktøren").

Å. St. 26/5 1900: "Aarhus ny Teaters Kafé og Restaurant er fra 15. August udlejet til Overkellner André Pedersen, København. Sst. 5/9 s. å.: "Teater-Restauranten aabnes Søndag den 9. Sept. A. Petersen.

Der må i høj grad henvises til B. J., der i værket fra 1966 giver en fyl- dig skildring af etablisementets historie, dog ikke af dets ophør. S. 96-99, 117-121. Måske har han givet et lidt for pænt billede af det! ^vSelve bogens omslagsbillede er fra et maleri i privat eje af caféens fortovsrestaurant ca. 1910 og i teksten er et billede af samme fra 1918. Han har videre et interiørbillede fra "Landsbyen", 1933. Derimod ses ingen billeder i lokal- samlingen.

Restauratørernes rækkefølge er vanskelig sporbar. 1914 Lytton, 1915 Wil- liam Nielsen, 1918 H. Nissen, tidl. overtjener Riis Skov Badehotel. 1922 Chr. Jørgensen. I Dem. 24/11 1925 fortælles om en kriminalsag mod denne for "nattesæde". En natklub ved navn "Astor-Klubben" holdt til i et af caféens lokaler efter lukketid. Klubbens formand var danselærer S. Egdø. Foreningen blev kendt ulovlig ved kriminalretten i Århus og Egdø og Chr. Jørgensen idømt bøder. Begge ankede, Vestre Landsret stadfæstede imidlertid dommen, men nedsatte bøderne betydeligt. Sst. 24/7 1927. Af andre meddelel- ser fra Jørgensens tid kan anføres sst. 1/8 1928: "'Aarhus Teatercafé". Hver Aften fra Kl. 8 1/2 Koncert af 4 Mand. Nyt - Jazz-Band - Nyt".

Chr. Jørgensen fratrådte året efter, og 1/8 1929 bekendtgøres det i Å. St.: "Restauratør (O) Østergaard, Haandværkerforeningen, har i Gaar under- skrevet Kontrakt om Leje af Aarhus Teatercafé indtil Foraaret 1931". 1/10 s. å. annonceres der sst.: "'Teatercaféen genaabnes i Morgen af Direktør Østergaard, der vil gøre Caféen til en Familiecafé". Havde den ikke været det før? Og blev den det så nu?

Da hans lejemål var udløbet, blev restauranten åbenbart lukket for en kortere tid for renovering. Å. St. 2/1 1931: "'Teatercaféen" genaabnes. Lo- kalerne skal restaureres. Restauratør A. Leth, Riis Skov Badehotel".

Hans tid blev ikke lang. 5/1 tiltrådte Lorenz Andreas Lorenzen(1888-). (Th. Adamsen II, 1938, s. 353; Roberto Weille, s. 397). Portræt hos B. J. Han blev 4/8 s. å. sammen med 3 andre værter idømt en bøde på 200 kr. for at have ladet udskænke spiritus for en beruset gæst, der senere dræbte sin

v) Se Sølides A.E. & E.S.P. anf. vort.

(vistnok noget flygtige) hustru. (se ovf. under "Den gamle Café). Restauratørene ankede. Sagens endelige udfald kendes ikke. Å. St.

Iflg. sst. 16/11 1936 var det galt igen: "Restauratør Lorenzen sigtet for at have ladet udskænke spirituøse drikke for berusede. Mange var fulde ved 12-tiden. Konstateret ved en Politiundersøgelse". Det er heller ikke muligt at forfølge denne sag videre. Det må stadig erindres, at ifølge loven hæfter restauratøren ubetinget for sit personales forseelser, selv om han måske slet ikke har været til stede og måske endda indprentet dette forbud.

Noget andet er, hvor højt politiets ledelse ville "prioritere" bekæmpelsen af slige overtrædelser. Det foregående viser, at mulighederne var få og små. I 1920'erne skal pm. Kierboe have hævdet, at ressourcemangel (et senere udtryk) forhindrede en effektiv indsats. I forbindelse med "negersagen", jfr. ovf., skete et pm.skitte til auditor Hoëck i 1931, og denne var indstillet på en større indsats i den henseende, hvilket den ovennævnte politiundersøgelse bærer vidnesbyrd om. Om der så kom noget særligt ud heraf, er en anden sag.

Som et kuriosum kan det være passende at citere et anonymt digt i den anledning i Å. St. 28/1 1932. Det drejede sig dog om pm.s tilbagekaldelse af en række musikbevillinger, der imidlertid ikke ramte Teatercaféen:

"Beverterne fik forleden et Chock,
det kom fra Hr. Politimester Høck,
Musiktilladelse blev opsagt en bloc.
Der er lidt for meget med Ramasjang
i mere end een Jazz Restaurant,
hvor Ungdommen mødes til Øl-Dansant.
Nu lukkes maaske en mindre Café,
der tror, den er Storstads varieté.
Og det er der intet at sige te".

Ja, hvad ville man "sige te" ~~med~~ discotekerne 65 år senere?

Dem. 26/11 1937: "Teater-Kroen" (et navn den fik i en kortere periode) er overtaget af Restauratør Albert Steengaard fra Direktør L. Lorenzen". Det videre ejer eller forpagterforhold skal ikke forfølges videre. Det er så godt som håbløst at give en koncentreret skildring af begivenhederne gennem årene, ligesom det er vanskeligt at danne sig et billede af publikum, betjening, mad og drikke o. s. v. bortset fra enkelte glimt. Lokalerne blev næsten ustandseligt ombyggede til nye interiører. Eksempler herpå er "Fango-Salen", "American Bar", "Hawai", "Landsbyen" (Billede hos B. J.), "Guldaldersalen" (nok en imitering af samme i Københavns "Lorry"). Orkestre og solister vekslede stadig, for det meste centreret mod det "ekso-tiske". Nogen egentlig "familiecafé" blev stedet nok næppe nogen sinde. Der til var det afklædte kvindelige indslag for stort, selv om de medfølgende

hustruer blev tilbudt gratis garderobe. B. J. s. 119.

På den anden side er det også forbundet med besvær at pille noget virkeligt karakteristisk ud. Det vrimlede med sære eksotiske navne, hvoraf nok mange var falske. Å. St. 29/8 1924: "Første Gang i Aarhus den europæiske Morsomhed lanceret første Gang i "Moulin Rouge" i Paris. Damebens Konkurrence. Hvem har de smukkeste Ben"? Det fremgår ikke klart af annoncen, hvem der skulle optræde i denne konkurrence.

I 1935 dukkede en mærkelig skikkelse op med "kunstnernavnet" "Miss Florens", kendt fra "Bakken" i København. Der er billede hos B. J. s. 121, hvor hun går ned i "spagat". Navnet siger nok ingen noget nu (1997). Hun var i forhold til de øvrige kvindelige optrædende hverken særlig køn eller velskabt og temmelig "aldrende", ligesom hun næppe havde nogen mimiske eller koreografiske talenter. Men netop hendes alder, grimhed og kluntethed vakte furor. Forstå det hvo der kan. "Hofnummeret" var "Gaa-sens Død". Å. St. 17/11 1935, Dem. 10/11 1936. Hun var vist et stakkels underudviklet menneske, der aldeles ikke forstod, at hun slet ikke optrådte, men kun gjorde sig selv til grin!.

En ganske ung, men vistnok ligeså uduelig, danserinde var "Lyse Maja" (Maja Christensen), der bortset fra sit upåklagelige ydre udelukkende hentede sin kortvarige berømmelse fra det rygte, at hun havde været involveret i, eller i hvert fald vidste noget "hemmeligt" om mordet på kong Alexander af Jugoslavien i Marseille 1934. AaP. 19/11 s. å. Noget konkret kom selvfølgelig aldrig frem

Det gjaldt stadig om at skaffe opsigtsvækkende unge kvinder frem (altså bortset fra "Miss Florens"). Iflg. AaP. 1/2 1932 var der blevet "importeret" nogle vaskeægte "Sydhavspiger", der tiltrak så stort et (herre)publikum, at de blev genengageret. Sst 21/5 s. å.

Men denne gang gik det galt. Der opstod ballade mellem de "brune" piger og deres impresario. De var nemlig blevet kede af Århus, fordi han havde forbudt dem at forlade deres hotel, hvorfor de forlangte at komme hjem (!) til Hamborg. Sst. 22/6 s. å. De blev så efter samme kilde 2/7 s. å. afløst af en tyrkisk danserinde, en tidligere haremsdame, ved navn Quimonia. Der er en artikel om og billede af hende.

Et nok så interessant spørgsmål er: "Var virksomheden med al dens aktivitet og sprælskhed i det hele taget rentabel? Det kan ikke besvares, da regnskaber ikke kan fremlægges, men man kan i denne forbindelse tænke på "Elmers Hotel", jfr. ovf. Etablissementet har også været uhyre forsigtig med at annoncere sine priser. Kun en enkelt er fremtrukket her. Dem, 8/11 1932: "'Teaterkroens Bar". Store Whisky- & Cognacsjusser Kr. 1,30. Skænket af den populære Aarhusianer Nørgaard-Jürgensen." Umiddelbart lyder det

dyrt målt på priser andetsteds fra, men det er jo ikke godt at vide, hvor store disse sjusser var! Priserne har nok ligget i overkanten, hvilket også må forventes med det store opbud af optræden.

Der skal ikke tærskes mere på "Teatercaféen". I slutningen af 1940'erne ophørte den og blev først erstattet af en "lille scene", et rigtigt ekstra teater, der hed "Det lille t". Det forsvandt senere i selve teatrets ombygning og udvidelse.

.....
 1901 Vesterbrogade 38, hvor der gik kontore 27/3 1900
 1901 Vesterbrogade 2-4, 1900
 1901 Vesterbrogade 22, som ikke efter
 1901.

1901 Vesterbrogade 1, Jørgen Jacobsen 1901, som ikke efter
 1901.

1901 Vesterbrogade 7/7 1901 "Alpecaféen", Frederiksballe 178, Højte 27/12
 1901 Vesterbrogade 178.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

1901 Vesterbrogade 17, Højte 27/12.

Ufuldstændig liste over bevartere i Århus 1900-42.

- Abildschou, Th. (1860-19). Før 1913 ejer af Hotel "Vigen", Ebeltoft.
1/1 Forpagter "Centralhotellet", Ryesgade 34, Banegårdsgade 55. Ejer H. P. Carstensen. Fratrådt 31/12 1925.
- Albertsen, Jens (1865-19). Bestyrer Hotel "Skandinaviens" kælderrestaurat, 1898 Studsgade 3; 1899 Vestergade 38, hvor han gik konkurs 17/3 1900 og hans ejendom blev solgt på tvangsauktion; 1904 Badstuegade 2-4, 1909 Badstuegade 6; 1911 bestyrer Automatcaféen Guldsmedgade 22, ses ikke efter 1924.
- Andersen, A. Café "City", Mejlgade 14.
- Andersen, A. 1899 H. N. Clausensgade 1, Jægergaardsvej 108; ses ikke efter 1913.
- Andersen, Albert. 7/7 1904 "Alpecaféen", Frederiksallé 178. Rejste 27/12 1905 til Silkeborg.
- Andersen, B. Bestyrerinde Afholdsrestaurant "Mejlhal", Store Torv 16.
- Andersen, Carl. Café "Bropalæ", Sct. Clemenstorv 17.
- Andersen, F. Bestyrer "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27.
- Andersen, H. C. Restauratrice Sønderalle 32.
- Andersen, H. R. Restauratør Sønderallé 32.
- Andersen, K. A. "Brocaféen, Frederiksallé 61 A.
- Andersen, K. A. Restauratør "Jernbanecaféen", Banegårdsgade 24, Orla Lehmanns Allé 1-3.
- Andersen, M. Bestyrerinde Café "Marstrandborg", Marstrandsgade 2, Thorvaldsensgade 1.
- Andersen, M. E. Restauratrice Café "A Porta", Fiskergade 26.
- Andersen, Martin. 1900 "Østbanehotellet", Østbanetorv 1; 1902 Dynkarken 11; ses ikke efter 1902.
- Andersen, Morten Peter (1886-19). Restauratør Café "Maxim", senere "Størrekassen", senere "Valencia", Østergade 31 (21). Th. Adamsen II, 1938, s. 379.
- Andersen, N. C. 1901 Frederiksallé 125, Ole Rømersgade 1, Hotel "Morsø"; 1906 Nørreallé 76; ses ikke efter 1907.
- Andersen, N. E. Gæstgiver Nørregade 22; ses ikke efter 1900.
- Andersen, S. A. Restauratør "Borgportens Billardsalon & Vinstue".
- Andersen, Svend Aage. (1903-). Bestyrer Café "Clemensbro", Fiskergade 26. Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Andersen, Thomas. "Thomas Andersens Restaurant", Volden 28.

- Andreasen, A. Bestyrer Hotel "Phønix", Vestergade 51.
- Andreasen, R. J. "Central-Cafeen", Klostergade 1.
- Asmussen, E. Bestyrerinde afholdsrestaurant Mejlgade 47.
- Asmussen, Ellen. Afholdsrestaurant "Frederikshal", Frederiksgade 76 A. (identiske ?).
- Bang, M. 1899 Godthaabsgade 10; 1900 Jægergaardsvej 11; 1902 Frederiksallé 142. Ses ikke efter 1911.
- Bathum, Hølgær Christian: (1884-19). Kendt mange steder fra. Herunder "Torve-Caféen", Skolegade 7; "Grand Hotel", Frederiksgade 76 A; Café "Ritz", Rosenkrantzgade 20; Café "Skipperhuset", Havnegade 28; Hotel "Vestjylland", Vesterport 4; Café "Alleenberg", Vestergade 41-43. Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Bendtsen, B. Afholdsrestauratør Skolegade 11, senere Volden 18-20, senere Mejlgade 14.
- Berg, Anton Peter Obel (1871-1938). 1900 overkelner "Central-Hotellet"; 1906 Hotel "Frederiksborg", Frederiksallé 127; 1908 Høegh Guldbergsgade 73; 1917 H. N. Clausensgade 1, Jægergaardsvej 108, Café "Marselisborg"; 1925 Café "Olympia", Skolegade 11; 1929 Café "Olympia", Studsgade 17, Paradisgade 2. Th. Adamsen II, 1938, s. s. 379.
- Berthsen, Hans, 1899 Paradisgade 10, død 3/3 1905 (Å. St.). Enken Ane Karoline fortsatte til 1915.
- Bisgaard, P. C. M. 1905 Gæstgiveriet "Bellevue", Høegh Guldbergsgade 97; 1912/13 Café "Sølund", Spanien 45, ophørt 1928. Bevillingshaver flere andre steder, se Oscar Wachsmut.
- Bitsch, P. 1907 Café "Lolland", Sønderallé 29; 1908 Café "Fredensborg", Fredensgade 19. Ophævet 1928 og døde som "particulier" 15/7 1940 (Å. St.).
- Bjarning, Mette M. Se Lopdrup, Mette M.
- Blauenfeldt, F. L. 1903 Lille Torv 4, Café "Lilleborg" (?). Ses ikke efter 1905.
- ~~Brahe, Oskar~~
- Bjerregaard, E. A. Ejerinde "Aarhus Folkekøkken", Aagade 14 a, ophævet 1932.
- Bloch, Hans Jørgensen (1887-19). "Torve-Caféen", senere ejer af "Blochs Hotel", Frederiksgade 86, tidl. Hotel "Kronborg". Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Boes, Oskar Ingvar Rejmer (18 - 19). Café "Frydenlund", Volden 20; senere Café "Marstrandsborg", Thorvaldsensgade 1, Marstrandsgade 2; senere Graven 14. Th. Adamsen II, 1938, s. 339.
- Boesen, V. "Borgportens Vinstue og Billardsalon".
- Boisen, H. Ejer Hotel "Skandinavien", Sct. Clemenstorv 6.
- Borg, E. Restauratrice Frederiksgade 76 A.

Boutrup, S. Ejer "Turisthotellet", Fredensgade 48, Rosenkrantzgade 2; senere restauratør "Boutrups Café", Studsgade 17, Paradisgade 2.

Brahe, J. C. Larsen (18 - 1934). Oprindelig ølhandler; 1901 Hotel "Gylfe", Mejlgade 44; 1904 bestyrer "Kystpavillonen"; 1905 Café "Brahe", Søndergade 11; 1907 Café "Bellevue", Hægh Guldbergsgade 97; 1911 Café "Ceres", Søndergade 43; 1913 Anti-automatcafeen "Ceres", Guldsmedgade 21. Død 6/1 1934 (Å. St.). Enken Elisabeth lejede bevillingen ud.

Brandt, Gunnar. Restauratør Café "Hos Brandt", Åboulevarden 7 (47); senere Frederiksgade 76 A.

Bredlund, R. S. 1904 afholdshotel "Cimbria", Rosensgade 5, Bispegade 4. Ses ikke senere.

Brinch, Niels Madsen (18 - 19) = 1906 Havnegade 18; 1910 Dynkarken 1-3, Toldbodgade 2, Café "Kahytten" eller ~~BIRCH~~ "Brinchs Café"; senere Jægergårds-
gade 71; senere Restaurant "Rex", Nørregade 40; senere Café "Guldborg", Vesterbrogade 20 (80). Th. Adamsen II, 1938, s. 379.

Brink, Ottilia Minna Berenice (1896-19). Østbanegaardens Restaurant. Th. Adamsen II, 1938, s. 379.

Brundborg E. "Central-Café", Klostersgade 1.

Chr. Buch's Enke. "Børskafeen", Mindebrogade 1.

Burchardi, C., frk. 1899 "Aarhus Gæstehjem", Ryesgade 8. Ses ikke efter 1908.

Bye Jørgensen, Carl Georg Andreas (1875- 19). 1906 "Mejlborg", Mejlgade 92, Kystvej 65. Tidl. overkelner dér. Th. Adamsen II, 1938, s. 350.

Byg, Marie Mathilde (18 - 19). Restauratrice "Kannike-Vinstue", Kannike-
gade 5; senere "Sct. Jørgens Vinstue", Frederiksgade 76. Th. Adamsen II, 1938, s. 339.

Baagøe, C. Ejer "Baagøes Missionshotel", Ryesgade 31.

Carlsen, C. 1906 "Søndergades Café", Søndergade 32. Ses ikke efter 1913.

Carlsen, Carl J. Bestyrer "Thürmanns Café", Hægh Guldbergsgade 27, senere forpagter "Pavillonen", Riis Skov. (1883-1944). Død Odense 16/2 1944. (Å. St. s. d.)

Carlsen, Jens. Bestyrer "Klostercaféen", Frue Kirkeplads 2. Th. Adamsen II, 1938, s. 339. ^{d. 1882} Død 24/1 1945. Dem 24/1 B. Å. Å. St. s. d.

Carstensen, H. P. 1898 ejer af "Centralhotellet", Ryesgade 34, der altid var bortforpagtet. Se Abildschou.

Christensen, A. Dynkarken 17 (i "knækket"). Ses ikke efter 1916.

Christensen, S. Restauratør Aagade 7.

Christensen, A. Bestyrer "Aarhus ny Automatcafé", Søndergade 11.

Christensen, A. "Torve-Caféen", Skolegade 7.

Christensen, A. "Den lille Café", Skolegade 11.

Christensen, A. L. Café "Hjørnet", Frederiksgade 68.

Christensen, C. Restauratør Café "Trøjborg" (eller "Olympia"), Niels Juels-
gade 51. Tordenskjoldsgade 11. Øgenavn "Punch-Christen".

Christensen, C. E. Bestyrer Café "Hjørnet", Frederiksgade 68.

Christensen, C. F. KØ 1904 "Mejlborg", Kystvej 65; 1906/07 forpagter
"Centralhotellet", Ryesgade 34. Fratrådte 31/12 1913 til Th. Abildschou.
Ses ikke herefter.

Christensen, C. M. Ejer Hotel "Kronborg", Frederiksgade 86. Død 1932. Å.
st. 12/8 s. å.

Christensen, Chr. Søn af Rasmus C., "Frederikshøj Kro". 1905 "Grand Hotel",
Ryesgade 9; 1922 "Børs-Caféen", Mindebrogade. Fratrådte 1936.

Christensen, Christen Skov. Restauratør "Brocaféen", Frederiksallé 61 A.
Th. Adamsen II, 1938, s. 339.

Christensen, Egon Norup (1907-). Café "Fredenshus", Fiskergade 104, Fre-
denstorv 2. Th. Adamsen II, 1938, s. 380.

Christensen, Erhard. Ejer "Central-Hotel", Ryesgade 27.

Christensen, H. Bestyrerinde afholdsrestaurant "Mejlhal", Store Torv 16, 1.

Christensen, J. 1898 Dybbølgade 2, Hallsvej 30; 1899/1900 Mejlgade 2 (?);
1901 Klostergade 63 (?). Ses ikke med sikkerhed herefter.

Christensen, J. Restauratør Høegh Guldbergsgade 73.

Christensen, Jacobine (1876-19). Ejerske Hotel "Jylland", Studsgade 64.
Enke efter S. Christensen. Th. Adamsen II, 1938, s. 339.

Christensen, Jensine. Restauratrice Café "Fredenshus", Fiskergade 104, Fre-
denstorv 2.

Christensen, K. Restauratør sst.

Christensen, K. M. Restauratrice Café "Djursland", Mejlgade 70.

Christensen, K. M. Restauratrice Café "Monopol", Graven 27.

Christensen, Karen. (18 - 19). Restauratrice "Den gamle Café", Sønder-
allé 32; senere Café "Skovlyst", Skovvej 23. Th. Adamsen II, 1938, s. 380.

Christensen, Karen Marie. Enke efter N. Christensen (død 1899), Aagade 12.

~~XXXX~~ Christensen, Marie. Konditorinde, senere restauratrice Kønikegade 10.

Christensen, N. G. "Borgportens Vinstue".

Christensen, P. 1898 Café "Bellevue", Høegh Guldbergsgade 97. Ses ikke efter
1900.

Christensen, S. 1898 Vestergade 42 - Grønnegade 1 (gammel nummerering).
1909 Ryesgade 45, Ryesgades Hotel.

Christiansen, A. 1898 Café "Alléenberget", Ny Munkegade 1; 1899 Cafe "Axelhus",
Guldsmedgade 22; 1900 Café "Lille Meilborg", Mejlgade 74; 1901 "Nørrebros
(1905 Cafe '5ct. Thomas', Paradisgade 24) Død 1911 (Å. St.).

Café & Restaurant, Nørrebrogade 28. Død 15/1 1911

Clausen, Asta. Bestyrerinde "Højskolehotellet", Klostergade 28-30; senere
"Park Hotel", Sønderalle 3. Th. Adamsen II, 1938, s. 380.

- Clausen, Jens Marius (1877-1943). Restauratør Klostergade 28, senere Café "National", Mejlgade 61. Th. Adamsen II, 1938, s. 339.
- Clausen, F. 1905 "Mindegades Hotel", Mindegade 15. Ses ikke senere.
- Clausen, Marie. Bestyrerinde "Højskolehotellet", Klostergade 28-30; senere "Park-Hotel", Sønderallé 3. Th. Adamsen II, 1938, s. 339.
- Clausen, N. C. Café "Bropalæ", Sct. Clemens Torv 17.
- Dahmcke, H. 1910 "Handels- og Industri kaféen", Skolegade 5. Ses ikke efter 1911.
- Danielsen, A. 1899 Mejlgade 74; 1900 bestyrer "Østbanehotellet", Østbane Torv 1; 1902 Nørrebrogade 10. Ses ikke efter 1904.
- Danielsen, Jens Peter (1881-19). Restauratør Café "Ning Herred", Frederiksgade 69; senere Hotel "Dania", Frederiksgade 80. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.
- Ditlev, Gerda (1897-19). Restauratrice Café "Union", Havnegade 18; senere Café "Skipperhuset", Havnegade 28. Th. Adamsen II, 1938, s. 380.
- Dover, Jens Jensen. 1900 Hotel "Vestjylland", Vestergade 66 (senere Vesterport 4); 1902 "Turisthotellet", Bruunsgade 2; 1904 Ryesgades Hotel, Ryesgade 45; 1906 Bruunsgade 2 igen, (Jens Dovers Hotel); 1913/14 Café "Strandborg", Strandvej 2, Jægergaardsvej 180. Ses ikke senere.
- Ehlersen, J. Restauratrice "Kannike-Vinstuen", Kannikegade 5.
- Ejlensen, N. P. (1884-19). Restauratør "Koncerthallen", Østergade 31; senere ejer Hotel "Skandinavien", Sct. Clemenstorv 6. Th. Adamsen II, 1938, s. 349 350.
- Elmer, V. (1883-1931). Restauratør Arbejdernes Forsamlingsbygning, Amaliegade 23; senere ejer "Elmers Hotel", Ryesgade 3.
- Elmer, Nathalie Camilla (1881-19). Enke efter ovennævnte. Ejerske "Elmers Hotel", Ryesgade 3. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.
- Elstrup, N. 1906 bestyrer "Havnecaféen" (den "gamle"), Havnegade 44; 1913 Mejlgade 47. Ses ikke efter 1919.
- Emanuelsen, J. P. 1898 Vestergade 72 (1910 Vesterport 10), Café "Vesterport". Ses ikke efter 1904.
- Emanuelsen, S. P. 1898 Hotel "Jylland", Studsgade 64 f.); 1900 Restauratør Vejle Banegaard. Død 6/10 1904. (Å. st. 8/10 s. å.).
- D. Emckens Enke. 1898 Volden 18; 1903 Klostergade 14. Ses ikke efter 1905.
- Enevoldsen, Chr. 1906 Hotel "Djursland", Mejlgade 70; 1909 Skolegade 11; 1914 Studsgade 17, Paradisgade 2; 1919 Studsgade 42, "Landbocaféen". Død 1927 (AE & ESP). Enken N. M. Enevoldsen fortsatte til 1933. Muligvis identisk med Chr. Enevoldsen 1903 Store Torv 14.
- Enevoldsen, Inger (1895-19). Restauratrice "Skolegades Café", Skolegade 34 (Tidl. "Pressejernet"). Th. Adamsen II, 1938, s. 381.

- Erichsen, R. M. 1906 Salón "Enigheden", Kannikegade 12. Død 1/6 1921 (Å. St.)
- Eriksen, B. Ejerske Afholdshotellet "Aarhus Gæstehjem", Ryesgade 23.
- Eskerod, Rasmus N. Eskerods Café, Skolegade 16. Død 21/4 1904 (Å. St.).
Enken Anna E. fortsatte til sin død 18/1 1918. Å. St. 22/1 s. å.
- Eskesens, Henry (1909-). Bestyrer af "Borgportens vinstue og Billard salon. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.
- Farre, Hans Chr. 1903/04 Vestergade 68 (1910 Vesterport 6). Død 3/7 1908 (Dem.). Enken Maren F. fortsatte men flyttede 1914/15 til Fiskergade 26, Café "À Porta".
- Fast, S. J. 1898 Café "Skipperhuset" (det "gamle"), Havnegade 36. Opgav sit borgerskab som beværter 1912 og ombyttede det med et som grosserer (købmand).
Feldy, O. S. V., Cole "Nørreport", Nørreport 8, 1943 -
- Fendrich, Nielsine. Restauratrice Café "Vennelund", tiltrådte her 1909. 1899/1900 Studsgade 46, "Landbohotellet". Ses ikke efter 1920.
- Fendrich, Vilhelm Johan Albert (1897-19). ~~1898~~ 1924 Studsgade 17, Café de la Reine, 1928 Dynkarken 5, senere sst. Mindet 12, samme cafénavn. Th. Adamsen II, 1938,
- Fjellerup, S. Jensen (1861-1930 (?)). 1898 Hotel "Djursland", Mejlgade 70; 1900 Vestergade 59; 1906 Aagade 7; fratrådte her april 1928, død 1930.
- Fonnesby, Viktor André Haun Peter (1892-19). Forpagter Pavillon "Ørne-reden", senere "Grand Café", Bruunsgade 36. Th. Adamsen II, 1938, s. 350-351.
- Frandsen, Niels (1891-1943). Bestyrer "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27. Th. Adamsen II, 1938, s. 381.
- Frederiksen, A. M. Restauratør afholdsrestaurant Frederiksgade 78 A.
- Frederiksen C. Køkkenchef afholdsrestaurant "Ny Mejlhal", Mejlgade 47.
- Frederiksen, J. J. (1868-1919). 1908 Store Torv 14; 1913 Frederiksgade 52. Død jan. 1919. (Å. St. 16/1 s. å.
- Frederiksen, Kristine. Restauratrice Caféen Niels Ebbesensvej 22.
- Frederiksen, N. P. 1898 Vestergade 48, "Landmandshotellet"; 1901 Hotel "Marstrandsborg", Marstrandsgde 2, Thorvaldsensgade 1, ses ikke senere.
- Frentz, Inger (1890-19). Restauratrice "Passage-Vinstuen", Fiskergyde 15. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.
- Friis Jensen, Charles (1892-1943). Bestyrer Café "Alléenberg", Ny Munkegade 1; senere ^{Restauratør} "Den gamle Café", Sønderallé 32.
- Frost, V. F. Restauratør "Frederiksbjerg Borger-Café og Restaurant" tidl. "Brammers Café", M. P. Bruunsgade 54.
- Frølund, N., 1901 Skolegyde 6, ses ikke efter 1914.
- Gammelgaard, P. N. 1901 "Mindegades Hotel", Mindegade 15. Ses ikke efter 1902

Gleerup, O. 1898 Café "Danas Have", Vestergade 5, 1904 Vestergade 68 (efter 1910 Vesterprt). Ses ikke efter 1907.

Gerholt, A. Bestyrer "Jernbanecaféen", Orla Lehmanns Allé 1-3, Banegårdsgade 24.

Goos, Joh. 1902 Vestergade 38; 1903 Café "Vennelund", Høegh Guldbergsgade 85. Ses ikke efter 1904.

Grølsted, N. 1900 Nørregade 22, 1904 Sjællandsgade 54 (Café "Blomsten"). Ses ikke efter 1905.

Grønfeldt, Inger (1874-19). 1903 Vestergade 42, Grønnegade 1 (gl. nr.); 1906 Volden 28; 1908 Høegh Guldbergsgade 81, 1920 Café "Lundingsborg", Lundingsgade 8. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.

Gravholt, Gunnar (1900-74). Indehaver etablissement "Maritza", Frederiksgade 76 A.

Guldmann, Vivi Johanne Margaretha (1904-). Restauratrice "Sct. Clemens Vinstue". Th. Adamsen II, 1938, s. 340.

Gaarde, F. E. 1900 Hotel "Carl", Banegaardsgade 53; 1901 "Brammers Café", Borgbruungsgade 45; 1902 Hotel "Guldborg", Guldsmedgade 34; 1917 bygherre "Borgbruungsgade 45; 1921 Restaurant "Palæ", Skolebakken 3, ca. samtidig "Strandportkomplekset", Strandvej 2. Ses ikke efter 1928.

Gaardsted, Merry (1891-19). Restauratrice "Kannike Vinstuen", Kannikegade 5; senere "Børs-Caféen", Mindebrogade 2; senere Café "Guldhornet", Banegårdsplads 10. Th. Adamsen II, 1938, s. 340.

Hald, F. P. 1900 "Fullings Have", Frederiksgade 5; 1908 Studsgade 3; 1910 Havnegade 38, "Sailor's Home"; 1913 "Halts Restauration", Søndergade 32. Død 14/12 1918. (Å. St.).

Hampen, S. (1860-19). 1908 "Kjærs Hotel", Vestergade 30; ses ikke efter 1911.

Hannibal, Fr. 1902 Frederiksallé 116, ses ikke senere.

Hansen, Andrea. Restauratrice afholdsrestaurant "Billigheden", Havnegade 18.

Hansen, Carl. (1884-19). 1910 "Rømerhuscaféen", Sct. Clemensstræde 22; senere "Pavillonen", Riis Skov. Fratrådt her 1931, fortsat med caféen.

Th. Adamsen II, 1938, s. 351.

Hansen, H. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.

Hansen, H. P. Restauratør (bestyrer) Café "Olympia", Skolegade 11.

Hansen, H. T. Restauratør "Stjernekrøen", Jægergaardsgade 42 44.

Hansen, Hans Peter (1888-19). Restauratør Café "Træfpunkt", Studsgade 3.

Th. Adamsen II, 1938, s. 381.

Hansen, Holger. Bestyrer "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27.

Hansen, Holger (1886-19). Bestyrer "Rømerhuscaféen", Sct. Clemensstræde 22. Bror til Carl Hansen. Senere Café "Heimdal", Frederiksgade 70.

Th. Adamsen II, 1938, s. 381.

- Hansen, I., Bestyrerinde Café "Olympia", Skolegade 11.
- Hansen, J. P. Bestyrer restaurationen Vestergade 38.
- Hansen, Jens Peter (1871-1943). Restauratør Café "Sct. Oluf", Mejlgade 33. Th. Adamsen II, 1938, s. 341. Død 1943. Å. St. 1/2 4. å.
- Hansen, Laurits Peter (1886-1966, "Peter Gift"). Ejer og restauratør vinhandel & bodega, Bruunsgade 28. Th. Adamsen II, 1938, s. 381.
- Hansen, M. Bestyrer restaurationen Sjællandsgade 95 A. (tidl. J. Mortensen).
- Hansen, N. 1898 Studsgade 22. Ses ikke efter 1907.
- Hansen, P. 1898 Café "Vennelund", Høegh Guldbergsgade 85; 1899 Hotel "Sct. Paul", Bruunsgade 1; senere eller lidt før Hotel "Kong Frederik VII", Sønderallé 32; 1902 Hotel "Hafnia", Sønderallé 11, Amaliegade 25, artisthotel. Ses ikke efter 1905. (f. 8/2 1860).
- Hansen, P. M. 1898 "Jernbanekælderen", Banegaardsgade 57. Formentlig død 27/4 1902. (Å. St. 29/4 s. å.).
- Hansen, Peter. 1905 Hotel "Petersborg", Trøjborgvej 20, Tordenskjoldsgade 1. Ses ikke efter 1906.
- Hansen, Vibeke. Restauratrice Café "Fægekroen" (tidl. Ny Rosenborg), Skolegade 32.
- Heesche, J. Restauratør Frederiksgade 76.
- Heiberg, P. (1858-19) (f. Vinderslev 18/3 1858). 1903 Skovvej 57 (23), "Heibergs Café", 1910 Skovvej 38, ses ikke senere.
- Henriksen, H. P. Restauratør, "Stjernekrøen", Jægergårdsgade 42-44. Død 1930.
- Herloff, H. Chr. (1855-139). Hotelejer Hotel "Herloff", hj. Knudrisgade-Nørrebrogade; derefter Hotel "Dagmar", Guldsmedgade 1; 1899 Hotel "Frederiksbro", Frederiksgade 1 3, Fiskergade 2. Fratrådt maj 1910. Ses ikke senere. Dødsannonce Å. St. 23/10 1939.
- Hinge, N. J. P. 1908 Café "Heimdal", Jægergaardsvej 59. Ses ikke efter 1915.
- Holberg Møller, Anna Cathrine. Restauratrice ^{Mejlgade 109} Østbanetorv 1 ^{Østbanehotellet}, senere Café "Westand", Vestergade 69; senere "Boulevard-Cafeen", Åboulevard 7 (47); senere Café "Høilberg", (tidl. "Pressejernet"), Skolegade 34. Th. Adamsen II, 1938, s. 343.
- Holst, A., 1900 Café "Posthuset", Kannikegade 18. Formentlig død 1902. Enke E. Holst fortsatte, men ses ikke efter 1903.
- Houlberg, Richard (1899-19). Restauratør Café "Monopol", senere "Richards Bar & Monopol Keglebane", Søndergade 30. Th. Adamsen II, 1938, s. 337.
- Hummel, T. P. 1901 "Østbanehotellet", Østbanetorv 1; 1906 Brabrand Restauration; 1907 "Hummels Hotel", Norsgade 1; 1908 Østbanetorv 9; 1912 Studsgade 9. Ses ikke efter 1913.
- Hvid, Eva. Restauratrice Café "Clemensbro", Fiskergade 26; senere bestyrerinde Hotel "Frederiksbro", Frederiksgade 3. Th. Adamsen II, 1938, s. 341

- Høst, L. 1913/14 Restauratør "Landbohotellet", Studsgade 46; senere "Central-Caféen", Kloostergade 1; senere Café "Sct. Oluf", Mejlgade 33.
- Haagensen, O. 1898 Ølkælder Aagade 23. Ses ikke efter 1905.¹⁶
- Haagaard, Maren Kirstina. Restauratrice Café "City", Mejlgade 14; senere Café "Kronjyden", Mejlgade 49. Th. Adamsen II, 1938, s. 381.
- Ibsen, Karen, Fru. Indehaverske Hotel Garni, Parkallé 1.
- Ingstrup, N. C. Bestyrer Afholdsrestaurant "Ny Mejlhal", Mejlgade 47.
- Iversen (Ivarsen), H. P. 1898 "Søndergades Hotel", Søndergade 9. Ophørte 1917.
- Jacobsen, H. V. Spisehusvært Mejlgade 14.
- Jacobsen, Jørgen. 1898 Mejlgade 58. Fyldte 80 år 23/12 1905 (Å St). Ses ikke senere.
- Jacobsen, Karen Erikstrup (1882-19). Ejerske Missionshotel "Sct. Knud", Ryesgade 31, senere Parkallé¹¹. Th. Adamsen II, 1938, s. 382.
- Jacobsen, N. Ejer "Centralhotellet", Ryesgade 27
- Jacobsen, R. K. Restauratrice caféen Sønderallé 32.
- Jakobsen, Rasmus Peter (1868-1931). 1904 Mejlgade 44, 1908 Hotel "Postgaarden", Skolegade 17, 1923 "Rutevil-Caféen", Rosensgade 28. Byrådsmedlem.
- Jensen, A. Restauratør Café "Øresund", Skolegade 26.
Jensen, A. (1850-1916), restauratør Café "Helsingborg", Havnegade 18.
- Jensen, A. A. Ejerske "Aarhus Gæstehjem", Ryesgade 23.
- Jensen, A. Restauratør "Torve-Caféen", Skolegade 7.
- Jensen, A. C. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Jensen, A. C. 1902 Missionshotellet Skolegade 28; 1903 Bestyrer Hotel "Skandinavien"; Sct. Clemenstorv 6. Ses ikke efter 1907.
- ~~Jensen, A. C. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.~~
- Jensen, A. L. Restauratør Hotel "Dannebrog", Aagade 97 (Åboulevarden 20).
- Jensen, A. M. Restauratrice "Brocaféen", Frederiksallé 61 A.
- Jensen, A. M. Ejer af Hotel "Vestjylland", Vesterport 4.
- Jensen, Agnes. 1904 Hotel "Frederiksborg", Frederiksallé 127, Ole Rømersgade 2. Ses ikke efter 1905.
- Jensen, Ane. Restauratrice "Rosenkrantzgades Vinstue", Rosenkrantzgade 20.
- Jensen, Anna, Frk. 1903 Skolegade 17; 1904 Hotel "Vestjylland", Vestergade 66 (efter 1910 Vesterport 4). Ses ikke efter 1907.
- Jensen, Carl. 1899 Café "Gammel Toldbod", Grønland 1; 1905 "Hotel Mindebro", Mindegade 1-3; 1910 "Havnecaféen", Havnegade 44; 1920 "Havnecaféen", Mindegade 21.
- Jensen, Chr. 1898 Kloostergade 28; 1900 Vestergade 36; 1904 Graven 14, død 28/3 1906, 58 år gl. (Å. St.).
- Jensen, Christen (18 - 1921). Restauratør "Café de la Reine", Studsgade 17, Paradisgade 2. Død 18/7 1921. (Å. St.)

Jensen, Ditlev. Restauratør "Polyhymnia"; senere medejer Hotel "Apollo", Vestergade 41-43, svigersøn til Gerda Nielsen, tidl. Hotel "Gammelgaard".
Jensen, Dorthea. 1908 Studsgade 8-10 (Mads Jensens Café). Ses ikke efter 1911.

Jensen, Erik. 1898 Volden 28, ses ikke senere.

Jensen, Fr. 1898 Café "Nørrelyst", Nørregade 1, Nørrebrogade 25. Ses ikke efter 1905.

Jensen, Frederik B. (5/12 1866-16/4 1922). Restauratør 1913 Café "New York", Mindegade 6. En måned efter opstod "Wiener-Hallen" her.

Jensen, H. Enten Henriette eller Harry efter Christén J. Café "de la Reine", Studsgade 17, Paradisgade 2.

Jensen, H. A. Restauratør Café "Osborne", Guldsmedgade 21.

Jensen, J. 1901 Café "Fredensborg", Fredensgade 19. Ses ikke efter 1903.

Jensen, J. A. M. ⁽¹⁸⁶⁷⁻¹⁹⁾ Oprindelig lokomotivfører. 1900 Hotel "Danmark", Ryesgade 41; 1910 "Café de la Reine", Bruunsgade 59, ophørt 1913; derefter "Børscafeen", Mindebrogade 1. Solgt til Chr. Christensen okt. 1922. Ses ikke senere.

Jensen, Jens. 1898 Søndergade 70; 1904 "Rømerhus Café", Sct. Clemensstræde 22. Ses ikke efter 1905.

Jensen, Jens Andersen, populært kaldet "Jens A." (1874-1939). I sin ungdom manufakturhandler i Ejby på Fyn og derefter handelsrejsende i fodtøj. 1912 restauratør Café "Nørrelyst", Nørregade 1, Nørrebrogade 25. Død 17/11 1939 (Å. St.). Th. Adamsen II, 1938, s. 382.

Jensen, Julius (1883-19). Hotelejer "Riis Skov Badehotel"; senere "Parkalléens Vinstue", senere omdøbt "Raadhus Kaféen", Sønderallé 3. Th. Adamsen II, 1938, s. 351-352.

Jensen, K. Ejerske "Hotel Garni", Parkallé 1, Café "Ny Bækkelund".

Jensen, Laurids. 1898 Studsgade 44, Død på et ikke nærmere angivet tidspunkt; enken fortsatte. Ses ikke efter 1908.

Jensen, M. 1899 Restauratør Banegaardsgade 57, "Jernbanekælderen". Ses ikke efter 1906.

Jensen, M. Restaurant ^{for} afholdsrestaurant "Alhambra", Frederiksgade 74.

Jensen, Niels Peter (1876-1944). 1903 Restauratør "Skibscaféen", Havnegade 46, Brogade 2.

Jensen, O. M. Café "A Porta", Fiskergade 26, senere "Passage-Vinstuen", Fiskergyde 15.

Jensen, Ole. 1898 Hotel "Dagmar", Guldsmedgade 11. Fraflyttet 1901, men tilbagevendt 1902. Ses ikke efter 1904. Hotellet blev nedrevet.

Jensen, R. ^{qsmine} Restauratrice Café "Helsingborg", Havnegade 18. Enke efter restauratør (A) Jensen.

- Jensen, Rudolf. 1902 "Ferdinandspladsen", Riis Skov. 1906/07 "Østbane-hotellet", Østbanetorv 1, 1907 Havnegade 38. Ses ikke efter 1910.
- Jensen, S. 1911 vært "Teatercaféen". Ses ikke efter 1913.
- Jensen, S. A. Direktør Hotel "Regina", Søndergade 53.
- Jensen, Søren. 1900 Café "Brage", Klostergade 28, 1903 "Turisthotellet", Bruunsgade 2, Banegaardsgade 46. Fradømt borgerskab p. g. a. rufferi 4/2 1907 (Å. St.). Ses ikke senere.
- Jensen, Warla Sigrid (1900-). Ejerske Hotel "Vestjylland", Vesterport 4; senere "Central-Hotel", Ryesgade 27. Th. Adamsen II, 1938, s. 341.
- Jensen & Søn.(?). Restauratører Volden 18-20.
- Jeppesen, C. Restauratrice caféen Jægergårdsgade 61.
- Jeppesen, N. L. 1906 Café "Axelhus", Guldsmedgade 22, 1908 Volden 20; 1910 Nørrealles 12 (gl. nummerering), Nørregade 44; 1916 Jægergaardsvej 61, Café "Jægerhytten". Ses ikke efter 1922. (Det sidste er lidt usikkert).
- Johansen, A. C. 1907 Mejlgade 3; 1908 Café "Tuborg", Frederiksgade 76 A; 1917 Café "Strandborg", Strandvej 2, Jægergaardsvej 150. Solgte efter hustruens død caféen til M. E. Mortensen 1/5 1924. Ses ikke siden.
- Johansen, H. C. Restauratør Café "Bocken", Guldsmedgade 1, Tangen 2.
- Johansen, H. K. 1911/12 bestyrer "Strandkaféen", Kystvej 33. 1/4 1916 flyttet til Vejle.
- Johansen, Petra, Frk. Ejerske "Aarhus Folkekøkken", Aagade 14 A.
- Johansen, P. A. Bestyrer, senere restauratør Café "Pressejernet", Skolegade 34, Aagade 99.
- Johansen, Rasmus (1865-19). Direktør Hotel "Regina", Søndergade 53. Th. Adamsen II, 1938, s. 170-171.
- Johnsen, J. Direktør Hotel "Regina", Søndergade 53.
- Juul Jørgensen, M. Restauratør Café "Frascati", tidl. "Palæ", Skolebakken 3.
- Jørgensen A. Ejerske Hotel "La Espero", tidl. "Aarhus Gæstehjem", Ryesgade 23.
- Jørgensen, A. Chr. Restauratør Café "Vesterport", Vesterport 10.
- Jørgensen, Carl Johan (1877-1945). Restauratør Café "Bocken", Guldsmedgade 1; senere Café "Brøddehytten", Bruunsbro, Th. Adamsen II, 1938, s. 352. Senere Odd-Fellow-Orden, Død 7/3 1945. Å. St. 4/3.
- Jørgensen, Chr. (1857-1928). 1898 "Den folkelige Forsamlingsbygning", Søndergade 12. (Indtil 1903 "Sørensen & Jørgensen"); 1924 Café "Ny Grand", Store Torv 16, 1. Ophørt 1926. Død 18/12 1928 (Dem. 1912 s. å.).
- Jørgensen, Chr. (1888-19). Ejer "Riis Skov Badehotel"; senere restauratør "Koncertpalæet", Kannikegade 12. Th. Adamsen II, 1938, s. 350.
- Jørgensen, Chr. Restauratør "Teatercaféen"

- 238
- Jørgensen, E. Ejer af kaffebaren "Sevilla", Åboulevarden 7 (47).
- Jørgensen, Jens. 1914 ejer Hotel "Dagmar", Østergade 3, senere 1918 nr. 6. Fratrådte 1924. Efterfulgt af Tholstrup.
- Jørgensen, Jens. Restauratør "Parkalléens Vinstue", senere "Raadhuss-Kafeen".
- Jørgensen, Jens. Vinhandler og restauratør "Passage-Vinstuen", Fidkergyde 15.
- Jørgensen, L. Restauratør Café "Monopol", Revet 11, senere Café "Monopol", Graven 27.
- Jørgensen, L. D. Bestyrer Café "Hjørnet", Frederiksgade 68.
- Jørgensen, L. M. 1902 Café "Bispehus", Skolegade 5. Ses ikke senere.
- Jørgensen, Marie (18 -1928). Bestyrerinde Café "Sct. Oluf", Mejlgade 33.
- Jørgensen, S. (populært kaldet "Kukken"). 1898 Restaurant "Landmandshjem", Dynkarken 39. 1903 Montanavej 27. Ses ikke efter 1905.
- Jørgensen, S. 1898 "Mindegades Hotel", Mindegade 15. Ses ikke efter 1901.
- Jørgensen, Søren (1861-1941). 1910 Hotel "Danmark", Ryesgade 41; 1921 "Handels- og Industricaféen", Skolegade 5. Afstået 1924 til Jens Rasmussen. Død 15/10 1941 (Å. St. 16/10 s. å.).
- Jørgensen, S. J. 1903 forpagter "Grand Hotel", Ryesgade 9; 1905 Hotel "Kronprinsen", Banegaardsgade 41-45, 1907 "Alleenberg", Ny Munkegade 1. Ses ikke efter 1909.
- Jørgensen, Søren Jørgen (1871-19). 1909 restauratør "Automat-Caféen", M. P. Bruunsgade 36; 1934 "Kroen i Krogen", Banegårdsplads 4. Th. Adamsen II, 1938, s. 352.
- Jørgensen, V. Restauratør Frederiksgade 76 A.
- Jørgensen, V. Restauratør Café "Lunden", Høegh Guldbergsgade 41.
- Jørgensens Enke (?). Cafe "Enigheden", Kannikegade 12, ses ikke efter 1901.
- Keller, H. C. Bror til N. C. K. Se i øvrigt A. E. & E. S. P. 1897 Store Torv ? ; 1913 Vestergade 36; 1913 "Kellers Restaurant", Skolegade 11. Ses ikke efter 1918.
- Keller, M. (Enke)fru. 1904/05 Marstrandsgade 1; 1907/08 Café "Sct. Oluf", Mejlgade 33. Muligvis tidsmæssigt omvendt.
- Keller, Niels Christian (1844-1909. Hyppigst kun omtalt som Chr. K. 1879-85 "British Crown", Mindegade 18-20; 1885-1901 "Kellers Café", Skolegade 7; 1901-02 Skolegade 17 do.; 1902-09 Skolegade 11 do. Død 2/5 1909 (Å. St.).

varden 7 (47).
 de 3, senere 1918 nr. 6.
 , senere "Raadhuss-
 e-Vinstuen"; Fildkergyde
 1, senere Café "Monopol",
 sgade 68.
 . Ses ikke senere.
 ct. Oluf", Mejlgade 33.
 taurant "Landmandshjem",
 905.
 5. Ses ikke efter 1901.
 ", Ryesgade 41; 1921
 1924 til Jens Rasmus-
 sgade 9; 1905 Hotel
 erg", Ny Munkegade 1.
 er "Automat-Caféen", M.
 plads 4. Th. Adamsen
 bergsgade 41.
 12, ses ikke efter
 E. S. P. 1897 Store
 rant", Skolegade 11.
 7/08 Café "Sct. Oluf",
 talt som Chr. K.
 "Kellers Café",
 egade 11 do. Død 2/5

Keller, P. M. (Peter Martinus?). 1898 Store Torv 9. Død dec. 1903. Å, St.
 7/12 s. å,
Kjær, Dorthea, senere Kjær, Jacob. "Aarhus Varieté" 1898, populært kal-
 det "Øjet", Mindegade 1-3. Ophørt 1901. Ikke senere i Århus.
Kjær, P. 1903 "Kjærs Hotel", Vestergade 30. Muligvis ejer af "Konstan-
 tia", Stautrup, 1906-13; 1913 "Alléenberg"; Ny Munkegade 1. Ses ikke efter
 1915.
Knudsen, K. P. Ejer Hotel "Vestjylland", Vesterport 4.
Knudsen, N. 1898 "Vestergades Hotel", Vestergade 60, 1902 Hotel "Phønix",
 Vestergade 51; 1907 Restaurant "Paragrafen", Studsgade 3. Ses ikke efter
 1909.
Kofoed, Caspar. 1903 Afholdshotel "Cimbria", Rosensgade 5. Ses ikke efter
 1904.
Kolding, B. Fru (18 - 1930). Restauratrice Café "New York", Revet 11.
Kolding (eller Colding), C. Enkefru. 1913 "Hans Koldings Vinstue", Frede-
 riksgade 68 (formentlig enke efter Hans Kolding). 1917 flyttet til Øs-
 tergade 3. Ophørt få år senere og ses ikke derefter.
Kolding (Colding), Hans. Åbnede bodega X 30/11 1903 Frederiksgade 68,
 hjørnet af Mørksgade. Formentlig død 1913.
Kragh, Christian. Restauratør Café "Bropalæ"; Sct. Clemens Torv 17.
Kragh, R. M. J. 1899 Café "Bellevue", Høegh Guldbergsgade 97. Ses ikke
 efter 1903.
Kragh Hansen, Adolf (1883-19) Tjener Hotel "Royal", overtjener "Casino";
 forpagter "Varna" 1918-42; 1943 ejer "Kraghs Hotel", Parkallé. (Varna Palæ
 et 1909-84, 1984, s. 35). Th. Adamsen II, 1938, s. 353.
Kramer, Th. C. 1898 "Kramers Hotel", (Ny) Guldsmedgade 34; 1900 Café "Nørre-
 lyst", Nørregade 1, Nørrebrogade 35. Solgte 1912 til Jens A. Jensen. Ses
 ikke senere.
Krog, Ejnar Carl Gustav (1905-66). Forpagter Hotel "Vestjylland", Vesterport
 4; senere restauratør Café (hotel) "Marstrandsborg", Thorvaldsensgade 1, Mar-
 strandsgade 2; senere "Krogs Café", Graven 28. Th. Adamsen II, 1938, s.
 342.
Kruse, M. N. 1899 Volden 28; 1900 Mindegade 15 ("Mindegades Hotel?");
 1901 Café "Lolland", Sønderallé 29. Død 7/8 1903. Å. St. 10/8 s. å.
Kaae, N. 1903/04 "Vestergades Hotel", Vestergade 60; ses ikke 1906 14;
 1914 "Alpecaféen", Frederiksallé 178 (A). Ses ikke efter 1917.
Kaae, S. M. 1906 Søndergade 43. Ses ikke efter 1910.
Larsen, A. Restauratrice Café "Bocken", Guldsmedgade 1, Tangen 2.
Larsen, C. Bestyrerinde M. Tychsens Café, Store Torv 9.
Larsen, H., Restauratør afholdsrestaurant Frederiksgade 78 A.
Larsen, H. P. Restauratør "Borgportens Vinstue", Volden 5.

- Larsen, H. P. Restauratør "Strøg-Caféen", Søndergade 32.
- Larsen, Hansine. Restauratrice (Bevillingshaverske) "Jernbanecaféen"; Banegårdsgade 24, Orla Lehmanns Allé 1-3.
- Larsen, J. Ejer af "Missionshotellet Norden", Ryesgade 29.
- Larsen, J. K. Ejerske "Centralhotellet", Ryesgade 27.
- Larsen, K. L. Bestyrer "M. Tychsens Restauration", Store Torv 9.
- Larsen, L. 1900 Studsgade 22. Ses ikke efter 1904.
- Larsen, L. C. Bestyrer caféen Orla Lehmanns Allé 1-3, Banegårdsgade 24.
- Larsen, Victor (1887-19). Restauratør (bestyrer) "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27; senere "Sjette Frederiks Kro" (tidl. "Salonen"), Riis Skov. Th. Adamsen II, 1938, s. 352 353.
- Lassen (ikke Larsen), Fenger. 1898 "Fengers Café", Nørrebrogade 10, Knudrisgade 2, 1901 "Fengers Café", Vesterbrogade 68 (gl. nummerering). Ses ikke efter 1902.
- Lassen, S. (identitet usikker). 1900 afholdshotel Ryesgade 5; senere Guldsmedgade 34; senere Café "Guldborg", Vesterbrogade 80 (20); senere Ryesgade 45 ("Ryesgades Hotel"); 1914 Hotel "Phønix", Vestergade 51. Ses ikke efter 1918.
- Lauridsen, M. Restauratør "Lunch-Baren, Bruunsbro.
- Lauritzen, A. M. Ejer Hotel "Hafnia", Frederiksgade 75.
- Laursen, Niels (1862-1942). 1899 Hovedbanegaardens Restaurant. Forblev her til sin død. Forpagtede tillige "Centralhotellet", Ryesgade 34 i dettes 2 sidste år 1926-28. Tidl. ballonskipper. T. A. II, 1938, s. 353.
- Leth, Albert (1892-19). Ejer Riis Skov Badehotel, senere forpagter "Teater-Caféen", senere "Stjernekrøen", Jægergårdsgade 42-44. Th. A. II, s. 595.
- Leth, A. K. C. Restauratrice Café "Lundø", Frederiksgade 15.
- Leth, Anna Andrea Caroline (1882-19). Enke efter N. C. Leth. Restauratrice Café "Lolland", Sønderallé 29. Th. Adamsen II, 1938, s. 342.
- Leth, M. Sørensen. 1898 Mejlgade 4 (kælderbeværtning); 1906 Café "New York", Mindegade 6. Ses ikke efter 1907.
- Leth, N. C. 1906 Café "Phønix", Knudrisgade 4; 1911/12 Café "Lolland", Sønderallé 29. Død 1922 (?).
- Leth, Aage. 1905/06 Gæstgiver "Centralhotellet", Ryssgade 34, Banegaardsgade 55. Ses ikke efter 1911.
- Linnemann, Søren R. 1899 Studsgade 9; 1901 Hotel "Djursland", Mejlgade 70. Død 21/9 1904. Å. St. 23/9 s. å.
- Lopdrup, Mette M. Enke efter gæstgiver P. M. Lopdrup, 1905-06 Café "Sønderborg", Sct. Pauls Kirkeplads 17. P. M. L. døde 17/4 1906 (Dem.), og M. M. fortsatte. G. 1915 Bjarning. Flyttet til Kbh. 1917, og Caféen ophævet.

Lorentzen, Asmus (1844-1932). Café "Bækkelund", Studsgade 35. Ansatte datte-
ren enkefru Anne Dorthea Nielsen som bestyrer 1930, men efter hans død
1932, 88 år gl. ophørte forretningen for stedse.

Lorenzen, Lorenz Andreas (1888-19). Restauratør "Teatercafeen". Th. Adam-
sen II, 1938, s. 353.

Lund, Henrik. Restauratør Café "Skovlyst", Skovvej 23.

Lund, J. Bestyrer "Brammers Café", M. P. Bruunsgade 54.

Lyhne, Christian Bentsen. Restauratør Café "Hjørnet", Frederiksgade 68.
Th. Adamsen II, 1938, s. 384.

Lyngfeldt, S. 1907/08 Hotel "Dannebrog", Aagade 97. Ses ikke efter 1911.

Madsen, A. 1898 Gæstgiver Hotel "Ning Herred", Frederiksgade 69. Ses ikke
efter 1916.

Madsen, C. Forpagter Hotel "Phønix", Vestergade 51.

Madsen, Chr. 1898 "Mejlborg", Kystvej 65; 1900 "Alleenberg", Ny Munkegade 1;

1910 Studsgade 3; 1917 Nørrebrogade 1; 1918 Café "Omnibus", Graven 14. Død
1926.

Madsen, Ewald. Restauratør "Kvindernes Køkken, Frue Kirkeplads 1.

Madsen, J. 1898 Hotel "Dania", Frederiksgade 80. Ses ikke efter 1920 (død?).

Enke P. Madsen fortsætter.

Madsen, M. F. Restauratør "Møllers Café", Vestergade 47.

Madsen, Mads Peter. Ejer Hotel "Vestjylland", Vesterport 4, senere restaura-
tør Café "Granada", Havnegade 18.

Madsen, Marie (1901-). Ejerske Hotel "Phønix", Vestergade 51 (stærk diver-
gens mellem vejviser og Th. A.). Th. Adamsen II, 1938, s. 343).

Madsen, N. 1903 Café "Posthuset", Kannikegade 18. Ses ikke efter 1904

Madsen, Th. 1899 Mejlgade 25, ses ikke efter 1908. Efterfulgt af Fru K. B.

Madsen (enke ?). Ses ikke efter 1915.

Majgaard, A. M. ^(1893-19) Restauratrice "Majgaards Café" (tidl. "Pressejernet", "Sko-
legades ny Café", "Skolegades Café", Skolegade 34.

Mikkelsen, C. Ejer "Park Hotel", Ryesgade 27.

Mikkelsen, H. Vært "Havnens Varmestue", Havnegade 52, senere Mindet 26.

Mikkelsen, H. Restauratør afholdsrestauranten "Lido Bar", Fredens Torv 7.

Mikkelsen, I. Restauratrice Café "Osborne", Guldsmedgade 21.

Mikkelsen, J. P. 1898 Store Torv 8, 1901 Søndergade 32, 1906 Mejlgade 2.
Ses ikke efter 1908.

Mikkelsen, M. S. 1901 Nørregade 22. Død 24/8 1904. (Å. St. 25/8 s. å.).

Mikkelsen, Sofus Marinus ("Mikkel") (1879-1947). Østergade Forsamlingsbygn.;
Arbejdernes Forsamlingsbygn.; "Kasino", "Vennelyst", Østergades Fors. igen.

Th. Adamsen II, 1938, s. 353.

Mikkelsen, Svend A. (1907-). Café "Palæ", Skolebakken 3; senere "Højskole-
hotellet", Klostergade 28-30. Th. Adamsen II, 1938, s. 353-354.

Midtgaard Hansen, K. 1901 Hotel "Dalgas", Banegaardsgade 53; 1910 "American Bar";
Braunsgade 4; 1911 "American Bar", Badstuegade 1, Lille Torv 2. Ses ikke efter 1912.

Mikkelsen, Søren 1900 Afholdshotellet, Ryesgade 5. Død (?) 16/2 1906, 58 år gl. (Å. St.).

Moesgaard, Jeppe Lauridsen (1888-19). Ejer Hotel "Hafnia", Frederiks gade 75. Th. Adamsen II, 1938, s. 384.

Mogensen, M. Restauratør Café "Landbohjemmet", Vestergade 47; senere Hotel "Vestjylland", Vesterport 4; senere "Landmandshotellet", Vestergade 48.

Mogensen, M. Enke efter C. F. M. 1898 "Kystpavillonen", der ophørte 1906.

Ses ikke senere.

Mogensen, R. 1900 Høegh Guldbergsgade 73; 1904 Høegh Guldbergsgade 85, Café "Vennelund". Ses ikke efter 1907.

Mohr, R. H. C. (1893-19). Restauratør Café "Osborne", Guldsmedgade 21. Th. Adamsen I, 1937, s. 366 (tidl. København).

Mols, Duval. Skuespiller, senere restauratør "Molles Kro", Kannikegade 5.

Mortensen, A. Restauratør Café "Westend", Vesterport 4, tidl. Hotel "Vestjylland".

Mortensen, Ejegod (1893-1966). Ejer Hotel "Aarhus", senere Hotel "Prinsen"; Ryesgade 3. Bror til Richard Mortensen.

Mortensen, J. P. 1902 Restauratør Sjællandsgade 95 A. Ses ikke efter 1926, formentlig død. Hans enke fortsatte med bestyrer til 1932.

Mortensen, Karen Marie (1896 19). Restauratrice "Fragtbilcentralens Restaurant", Mindet 16. Th. Adamsen II, 1938, s. 343.

Mortensen, Maggi. Restauratrice Café "Tosca", Søndergade 1 B.¹

Mortensen, Morten Eriksen (1874-19). Restauratør Café "Strandborg", Strandvej 2, Jøgergårdsgade 150, Th. Adamsen II, 1938, s. 343.

Mortensen, Edmund Richard (1895 1967 ("Morten"). Restauratør "Casino", Rosenkrantzgade 21. Th. Adamsen II, 1938, s. 350.

Mortensen, V. R. Restauratør "Central Café", Klostergade 1, Volden 31.

Møller, H. P. Restauratør "Rozzi's Café", Domkirkeplads, nedlagt 20/4 1916; 1917 Restauratør "Koncerthallen", Østergade 31. Ses ikke efter 1923.

Møller, H. P. Restauratør Café "Hold an", Rosenkrantzgade 20.

Møller, J. Restauratør Restaurant "Ungarsk Vinhus", Sct. Clemens Torv 15.

Møller, J. R. 1898 Tangen 6. Afstod 1911 restauranten til svigersønnen

M. A. Mortensen. Død 13/6 1919. Å. St.

Møller, Johannes (1877-19). Ejer Hotel "Dannebrog", Aagade 97, senere Å boulevarden 20. Th. Adamsen II, 1938, s. 345.

Møller, Nina. Ejerske "Privat Hotellet", Fredens Torv 6.

Møller, P. Restauratør "Den ny Vinstue", Søndergade 32.

Møller-Nielsen, R. Ejer Hotel "Marstrandsborg", Marstrandsgade 2, Thorvald-

sensgade 1.

Maardt, Batty. Restauratrice "Passage Vinstuen", Fiskergyde 15. Enke efter Wm. Maardt.

- Maardt, William 1860:1920). 1903 Vestergade 5, "Bræddehytten"; 1904 Skolegade 17; ^{gennemgik faktisk ca 1907} ses ikke herefter før 1913 "Passage Vinstuen", Fiskergade 15. Død 2/9 1920 (Å. St.). Enken Betty fortsatte til 1922. Havde vistnok øgenavnet "Pastor Smadder". (Stub "Ung i Århus", 1964.)
- Nielsen, A., Restauratrice Café "Landbohjemmet", Vestergade 47.
- Nielsen, A. 1898 "Frederiksbjerg Gæstehjem", Frederiksallé 64. Ses ikke efter 1905.
- Nielsen, A. H. Restauratør Café "Centrum", Mejlgade 44.
- Nielsen, Anna. Enkefru (1880-19). Datter af gæstgiver Lorentzen, ^{Skids} ~~Steds~~gade 35, jfr. ovf. ^{leder af} ~~Ejer~~ Hotel "Phønix", Vestergade 51; senere restauratrice Café "Bocken", Guldsmedgade 1. Th. Adamsen II, 1938, s. 342.
- Nielsen, Anton. 1900 Bestyrer Østergades Forsamlingshus! Kælderbevertning; 1903 Ejer Hotel "Bjørnbak", Østergade 3 (B). Kan ikke følges efter 1907.
- Nielsen, Axel Carl (1888-19). Restauratør Café "Trøjborg", Niels Juels ²⁸gade 51, Tordenskjoldsgade 11; flyttede senere caféen til Trøjborgvej 11, Tordenskjoldsgade 1. Th. Adamsen II, 1938, s. 343.
- Nielsen, Bernhard (1895-19). Restauratør "Central-Caféen", Klostergade 1. Th. Adamsen II, 1938, s. 343.
- Nielsen, C. H. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Nielsen, E. Restauratrice "Borgportens Vinstue & Billardsalon".
- Nielsen, E. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Nielsen, F. Bestyrer caféen Dynkarken 7, tidl. "Lysets Kælder".
- Nielsen, Gerda Marie. Ejerske Hotel "Gammelgaard", Vestergade 58; senere ejerske samme Vestergade 41-43, der derefter blev til Hotel & Restaurant "Apollo".
- Nielsen, H. Restauratrice restauranten Hotel "Dannebrog", Aagade 97, senere Åboulevarden 20.
- Nielsen, ¹⁸⁹⁸ H. Café ~~Lyset~~ "Lysets Kælder", Dynkarken 7. Senere "Enkefru Nielsens Restauration" med bestyrer F. Nielsen, jfr. ovf. Ses ikke efter 1932.
- Nielsen, H. Restauratør "Stjernekrøen", Jægergårdsgade 42-44.
- Nielsen, H. M. Restauratør afholdsrestaurant "Up Town", Frederiksgade 74.
- Nielsen, H. P. 1898 Frederiksgade 5, ses ikke efter 1900.
- Nielsen, Hans. Restauratør Café "Landbohjemmet", Vestergade 47.
- Nielsen, J. Café "New York", Mindegade 6. Ses ikke efter 1900.
- Nielsen, J. 1898 "Toldbod Vinhus", Havnegade 42. Ses ikke efter 1903.
- Nielsen, J. C. (nogen usikkerhed om forbogstaverne). 1900 Hotel "Kronprinsen", Banegaardsgade 41-43. Solgte kompletset til Biograf 1917; død 15/2 1921. (Å. St.).
- Nielsen, J. C. Restauratør "Smedens Café", tidl. "Türmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27.

- Nielsen, Jens (1856-1912). 1903 Hotel "Gammelgaard", Vestergade 58. Enken Gerda fortsatte, jfr. ovf.
- Nielsen, Johanne, Enkefru. 1898 ejerske Hotel "Vestjylland", Vestergade 66, efter 1910 Vesterport 4. Drev hotellet ved skiftende forpagtere. Ses ikke efter 1911.
- Nielsen, J. P. 1899 "Skovvejens Café", Skovvej 2 B; 1903 Bruunsgade 1. ses ikke med sikkerhed senere.
- Nielsen, Justa (1880-19). Bestyrerinde "Industri-caféen", Skolegade 5; senere restauratrice Café "Jomsborg", Mindegade 18, Dynkarken 2. Th. Adamsen II, 1938, s. 343.
- Nielsen, N. A. Banegaardsgade 36. Død 25/10 1905. I Å. St. 30/10 s. å. fortælles, at han havde været restauratør i Århus i 40 år.
- Nielsen, N. P. Ejer Hotel "Vestjylland", Vesterport 4. *Frederiksgade 79*
- Nielsen, Niels Carl (18 -19). 1909/10 Ejer "Århus ny Missionshotel", fratruddt 1922, ses ikke senere.
- Nielsen, O. 1898 Badstuegade 6, ses ikke senere.
- Nielsen, O. P. Restauratrice Café "Wonder Bar", Studsgade 46.
- Nielsen, Oscar Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Nielsen, P. Hotel "Phønix", Vestergade 51.
- Nielsen, P. Restauratør kældrestauranten Mejlgade 4 ("Per Nilen"), "Raadhushallen". Tidl. (1910) Gæstgiveriet "Niåen", Skolegade 32. Flyttede til Mejlgade 1912 Ophørt 1922. Ses ikke senere.
- Nielsen, Peter. Restauratør "Onkel Peters Restaurant", Jøgergårdsgade 71.
- Nielsen, S. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Nielsen, S. 1901/02 Bestyrer Århus Afholds Gæstehjem, Søndergade 11. Ses ikke med sikkerhed efter 1906.
- Nielsen, S. P. Forpagter "Varna", derefter restauratør "Kannike-Vinstue", Kannikegade 5. *b. d. 1/2 1931. (A. S.)*
- Nielsen, Stig (1895-19). Ejer Hotel "Ritz", Banegårdsplads 12. Th. Adamsen II, 1938, s. 343 344.
- Nielsen, Th. 1904 Hotel "Carl", Banegaardsgade 3. Ses ikke efter 1905.
- Nielsen, Victor (1900-). Café "Ny Bækkelund", Studsgade 42, senere 46. Th. Adamsen II, 1938, s. 344.
- Nielsen, Vilh. Bestyrer "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27.
- Nissen, H. Restauratør Café "Bropalæ", Sct. Clemenstorv 17; senere "Kannike-Vinstue", Kannikgade 5.
- Nissen, H. Restauratør "Teater-Caféen".
- Nisted, A. 1903 "Gammel Toldbod Vinhus", Grønland 1. Ses ikke efter 1915.
- Nørgaard, C. 1898 Missionshotellet Skolegade 28. Ses ikke efter 1899. *Banegaardsgade 24. senere*
- Offenberg, A. M. Restauratrice *Knudrisgade 4*, senere Vestergade 69.
- Ohlsson, L. Direktør "Århus ny Missionshotel", Frederiksgade 79.

- Olsen, A. Restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Olsen, H. P. (1860-1945). Oprindelig typograf. 1898 "Strandkaféen", Kystvej 33, "Pavillonen"; Riis Skov. 1916-17 "Vennelyst". Overtog 1908 Automatcaféen Guldsmedgade 22. Ses ikke i restaurationslivet efter ca. 1920.
- Olsen, Mette Marie (1881-19). Restauratrice Café "Bristol", Dynkarken 1-3, Toldbodgade 2. Enke efter Oluf Mikael. Th. Adamsen II, 1938, s. 344.
- Olsen, Oluf Mikael (1863-1931). Restauratør Café "Bristol", 1906 Dynkarken 11, 1923 1-3, Toldbodgade 2, tidl. "Kahytten" og "Brinchs Café", tidl. "Linds Provianteringshandel & Café".
- Ostenfeldt, Chr. 1898 Hotel "Danmark", Ryesgade 41. Ses ikke efter 1900.
- Ostenfeldt, Hans. (1851-1932). 1882 Hotel "Dannebrog", Aagade 97; 1900 Hotel "Viktoria", Ryesgade 27. Ophørt her 1919 og afløst af H. Nielsen, der omdøbte til "Park Hotellet". Død som rentier 18/2 1932 (Å. St.).
- Overgaard, C., Erk. 1906 Restauratrice Banegaardsgade 44. Ses ikke efter 1907.
- Overgaard, Søren Hotelejer Randers, 1913 Missionshotel "Ansgar", Banegaardsgade 49; 1924 "Ny Missionshotel", Frederiksgade 79. Th. Adamsen II, 1938, s. 385.
- Petersen, A. K. Bestyrerinde Café "Hvide Hest", Jægergaardsgade 2 A.
- Petersen, Annie (1900-88). Restauratrice "Peters Bar", Rosensgade 22. Th. Adamsen II, 1938, s. 344-345.
- Petersen, Birgitte. 1899 M. P. Bruunsgade 14. Ses ikke efter 1901.
- Petersen, Bodil. ^{Enkefrue} Restauratrice Cafeen Mindegade 17 1898. 1/9 1907 50 års jubilæum, 38 år gl. Ses ikke senere.
- Petersen, C. Larsen (1852-1922) Restauratør Café "Toldbod Vinhus", Havnegade 42. Enken K. K. P. fortsatte.
- Petersen, Carl. Restauratør Rosenkrantzgades Vinstue, Rosenkrantzgade 20.
- Pedersen, Carrie (1876-19). Restauratrice Knudrisgade 4. Th. Adamsen II, 1938, s. 344.
- Petersen, D. Ejerske "Hotel Garni", Ryesgade 32.
- Petersen, E. Restauratrice Café "Rømer", Graven 27. ~~Enke~~ ^{Enke} ~~Efter~~ ^{Efter} J. Petersen
- Pedersen, Elfriede (1897-19). Restauratrice "Torve-Cafeen", Skolegade 7, senere Hotel "Aarhus", Ryesgade 3, tidl. "Elmers Hotel".
- Petersen, Ellen M. Restauratrice "Peters Vinstue", Skolegade 24. Ses ikke efter 1922.
- Petersen, G. Restauratrice Restaurant Skandia", Banegårdsgade 22, Orla Lehmanns Allé 2.
- Petersen, H. Restauratør "Jernbanecaféen", tidl. "Bøggercaféen", senere Café "Randers", Banegårdsgade 24, Orla Lehmanns Allé 1-3.

- Petersen, Holger (1906-). Bestyrer af "Østbanehotellet", Østbanetorv 1, Mejlgade 109. Th. Adamsen II, 1938, s. 385.
- Petersen, J. Restauratør "Rømers Cafe" (Café "Rømer"), Frederiksallé 125, Ole Rømersgade 1; senere Graven 27. Død 1935 (?), enken fortsatte jfr. ovf.
- Petersen, J. Restauratør "Søndergades Café", Søndergade 32.
- Petersen, J. ^{ens} 1902/03 Missionshotellet Rymsgade 3. ~~ses ikke med sikkerhed~~
~~identificeres efter 1907.~~ *1906 Missionshotel "Amisgar", Banegaardsgade 49-51.
 1913 Brahestræde, Bankier Nielsens død 19/2 1945 (Å. St.)*
- Petersen, J. C. Restauratrice Café "Vesterport", Vesterport 10.
- Petersen, J. P. 1899 Café "Sølund", Spanien 45. Ses ikke med sikkerhed efter 1901.
- Pedersen, J. P. Restauratør Café "Jægerhytten", Jægergaardsgade 61. Død omkring 1930.
- Petersen, J. P. Café "Du Nord", Nørregade 18-20; senere med samme navn Hægh Guldbergsgade 97 (tidl. Café "Bellevue"). Ophørt 1929. Ses ikke siden.
- Petersen, J. P. 1900 Badstuegade 6; 1903 Frederiksallé 48; 1905 Café "Gammel Strand", tidligere "British Crown", Dynekarken 2, Mindegade 20. Ses ikke efter 1910, da bygningen blev nedrevet.
- Petersen, Johanne Marie (1877-19). Restauratrice Café "Ny Rosenborg", Skolegade 32. Enke efter Laust J. P., jfr. ndf. Th. A. II, 1938, s. 385.
- Petersen, Julius Frederik (1871-19). Restauratør Caféen Vestergade 47. Th. Adamsen II, 1938, s. 344
- Petersen, Kirstine Kathrine Vilhelmine (1874-19). Enke efter Christen Larsen P. Café "Toldbod Vinhus", Havnegade 42. Th. Adamsen, II, 1938, s. 345.
- Petersen, L. 1899 Forpagter "Centralhotellet", Rymsgade 34, Banegaardsgade 55. Fratrådte 1907. Skulle overtage Hotel "Skandinavien". (Å. St. 1912 1906). Ses ikke senere.
- Petersen, L. D. Ejer Hotel "Terminus", Rymsgade 3 (senere "Elmers Hotel").
- Petersen, L. Hansen. 1905 Café "Alhambra", Mejlgade 47; 1913 "Central-Caféen", Lille Torv 2, Badstuegade 1. Ses ikke efter 1918.
- Petersen, L. J. Restauratør "Central-Café", Klostergade 1.
- Pedersen, Laurids Jørgen Hansen (18 -19). Restauratør Cafe "Terminus", tidl. "Onkel Peters Café", Jægergaardsgade 71. Th. Adamsen II, 1938, s. 345.
- Petersen, Laust Jørgen (18 -1925). Restauratør Café "Ny Rosenborg", Skolegade 32.
- Petersen, M. 1902 Restauratør Café "Bispehus", Skolegade 5. Fradømt sit borgerskab 7/1 1904 (Å. St.).
- Petersen, Marie. Restauratrice Café "Skipperhuset", Havnegade 28. Enke efter Niels A. P. sst.
- Petersen, Niels A. 18 -1940). Restauratør Café "Skipperhuset", sst.

- Petersen, Niels Christian Bjerre (1884-19). Restauratør Café "Vennelund", Høegh Guldbergsgade 85. Th. Adamsen II, 1938, s. 345.
- Petersen, P. Restauratør Café "Fredenshus", Fiskergade 104, Fredenstov 2.
- Petersen, P. Restauratør Café "Skovlyst", Skovvej 23.
- Petersen, P. 1898 "Stjernekrøen", Jægergaardsvej 42, ses ikke efter 1903.
- Petersen, P. C. Restauratør Café "Omnibus", Graven 14.
- Petersen, Peter (1874-1939). 1903 Restauratør Mejlgade 2, 1905 Café "Hvide Hest", Jægergaardsvej 2 (A). Th. Adamsen II, 1938, s. 385.
- Pedersen, Peder (1879-1943). Restauratør Café "Jægerhytten", Jægergaardsgade 61. Th. Adamsen II, 1938, s. 345.
- Petersen, S. P. 1900 Gæstgiver Kælderetagen "Centralhotellet", Ryesgade 34. Ses ikke med sikkerhed efter 1901.
- Pind, Elna Laursen (1902-84). Restauratrice "Pinds Café", Skolegade 11. Th. Adamsen II, 1938, s. 345. AE & ESP, 1996.
- Pløen, F. C. (18 -1915). 1905 Hotel "National", Østergade 2; 1906 Café "Fredensborg", Fredensgade 19, 1908 "Den gamle Kro", Bruunsgade 1; 1913 Café "Cimbria", Mindegade 15. Død 30/12 1915 (Å. St. 31/12 s. å.). Enken Frederikke fortsatte et par år. Derefter ikke caféder mere.
- Post, C. A. Ejer "Østbanehotellet", Østbanetov 1, Mejlgade 109, senere restauratør Café "Heimdal", Frederiksgade 70.
- Post, J. J. 1903 "Stjernekrøen", Jægergaardsvej 42-44; 1904 Nørregade 22; 1909 (?) "Brocaféen", Hallsvej 2, Frederiksalldé 63; 1917 "Brocaféen", Frederiksalldé 61 A. (Efter den tidl. Brocafé's nedbrydning i 1916.); 1925 Café "Lunden", Høegh Guldbergsgade 41. Ses ikke efter 1921.
- Post, Martinus (1882-19). Restauratør Café "Vesterport", Vesterport 10, Nørreallé 89; senere "Voldens Café", Volden 18-20. Th. Adamsen II, 1938, s. 345-346.
- Post, Niels (1873-19). Restauratør Knudrigsgade 4, senere "Post-Caféen", Nørrebrogade 1. Th. Adamsen II, 1938, s. 346.
- Poulsen, Esther. Restauratrice "Esthers Café", Volden 18-20.
- Poulsen, J. Restauratør Café "Palæ", Skolebakken.
- Poulsen, P. Ejer "Østbanehotellet", Østbanetov 1, Mejlgade 109.
- Randa, Søren Christian Johan (1871-19) Restauratør "Ørnereden"; senere "Østergades Forsamlingsbygning", Østergade 12; senere igen "Ørnereden". Th. Adamsen II, 1938, s. 346.
- Ransby, Dagmar, f. Tinning. Bestyrerinde Hotel "Dania", Frederiksgade 80; senere "Industri-caféen", Skolegade 5. Th. Adamsen II, 1938, s. 385-386.
- Ransby, Johannes. G. ovenstående. Fællesdrift.
- Rask, Valdemar. 1899 Hotel "Vestjylland", Vestergade 66. Ses ikke efter 1902

Rasmussen, A. Restauratør Café "Palæ", Skolebakken 3.

Rasmussen, A. Ejer "Grand Hotel", Frederiksgade 76 A.

Rasmussen, Anton. 1898 Badstuegade 1, Lille Torv 2; 1908 Hotel "Paradis", Studsgade 27. Ses ikke efter 1920, da hotel restaurant definitivt op-
hørte.

Rasmussen, Anton (1893-1944). Restauratør "Wienerhallen", Mindegade 6, 1924.
Th. Adamsen II, 1938, s. 346.

Rasmussen, Søren Peter August (Benævnte altid sig selv med sidste fornavn.
f. 1873 (1872?) Odder) (1873-19). 1901 Hotel "Garni", Mindegade 28;
1915 Café "Sct. Thomas", senere "American Bar", senere "August Rasmussens
Vinstue", Mindegade 1-3 (Den gamle nummerering); 1922 Café "Wiener Hallen",
Mindegade 6; 1924 Café "Bernina", Søndergade 30; ses ikke efter 1927.

Rasmussen, Bjørn (18 -19), Søn af restauratør Jens Rasmussen. Restau-
ratør Café "Palæ", Skolebakken 3.

Rasmussen, Carl G. (18 -1937). Restauratør Café "Øresund", Skolegade 26.

Rasmussen, E. M. Restauratrice Café "Monopol", Graven 27.

Rasmussen, E. M. Ejerske Hotel "Phønix", Vestergade 51.

Rasmussen, E. M. (18 -19). Restauratrice "Mølleparkens Vinstue", Vesterga-
de 69 (tidl. "Hammelbanecaféen").

Rasmussen, Gudrun Magdalene (1903-). 15/10¹⁹³¹ Bestyrerinde "Kystcaféen",
Mejlgade 20, Sct. Olufsgade 2. Th. Adamsen II, 1938, s. 386.

Rasmussen, H. A. 1898 Hotel "Phønix", Vestergade 51. Ses ikke efter 1900.

Rasmussen, J. Pedersen. 1898 Staldforpagter Hotel "Jylland", Studsgade

64-66. 1908 Hotelejer sst. Solgte det 1910. Ses ikke senere.

Rasmussen, J. P. 1898 "Frederiksbjerg Spisehus", Søgade 3. Ses ikke efter
1901.

Rasmussen, Jens (1862-1939). 1894-98 Café "Skipperhuset" (det "gamle"),

Havnegade 36; 1898 Café "Pressejernet", Skolegade 34, Aagade 99; 1924

"Industri-Cafeen", Skolegade 5; 1929 "Brammers Café", fratrådte herfra

allerede 1930 p. g. a. sygdom. Th. Adamsen II, 1938, s. 346.

Rasmussen, Johanne (1886-19). Restauratrice Café "Øresund", Skolegade 26.

Enke efter Carl G. R. ovf. Th. Adamsen II, 1938, s. 346.

Rasmussen, M. Restauratrice Café "Palæ", Skolebakken 3.

Rasmussen, R. 1898 Restauratør "Gammel Toldbod Vinhus", Grønlands 1.

Ses ikke efter 1900.

Rasmussen, R. Restauratør Knudrisgade 4.

Rasmussen, R. Restauratør Café "Aarhus", Volden 20.

Rasmussen, R. Direktør Hotel "Regina", Søndergade 53.

Rasmussen, Rasmus. (1872-19). 1911 "Rasmussens Hotel", Banegaardsgade

46, Bruunsgade 2. Nedlagt ca. 1930. Ses ikke senere. Th. Adamsen II,

1938, s. 338.

- Rasmussen, Regner Frode (1885-19). Restauratør ~~K&K~~ "Tychsens Café", Store Torv 9; senere Badstuegade 3, "Frokøststuen". Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Rasmussen, Rudolf Bjørn (1896-19). Restauratør Café "Omnibus", Graven 14; senere "Rutebil-Caféen", Rosensgade 28, senere Sønderallé 58, Bredensgade ? Th. Adamsen II, 1938, s. 346-347.
- Rasmussen, S. C. Restauratør "Arena-Bar", Ny Banegårdsgade 47.
- Rasmussen, S. P. (1856-19). 1899 "Hammelbane-Caféen" (den gamle), Mølle-gade 14 (før 1910), 1908 Hotel "Vestjylland" (efter 1910 Vesterport 4), Vestergade 66. Ses ikke efter 1913.
- Rasmussen, Viggo Rasmus (1890-19). Bestyrer Hotel "Apollo", Vestergade 41-43; senere bestyrer Restaurant "Palæ", Skolebakken 3; senere "Stjerne-kroen", Jægergaardsgade 42-44. Th. Adamsen II, 1938, s. 354-355.
- Raun, A. Konditor "Jarles Konditori", Søndergade 11.
- Riisgaard, J. M. Bestyrer Café "Lundø", Frederiksgade 15; senere Mejlgade 49.
- Rindom, H. Restauratør "Rindoms Café", Mejlgade 49.
- Robrahn, N. P. 1901 Café "Heimdal", Jægergaardsvej 59, 1909 Café "Lunden", Høegh Guldbergsgade 41. Ses ikke efter 1918.
- Røgind, F. Restauratør "Røginds Beværtning", Dynkarken 11. Død 2/7 1900. Enken ophørte 1901.
- Sandbro, A. P. Restauratør Café "Thomas", Volden 28.
- Scheldt, Niels A. Restauratør "Boulevard Cafeen", Åboulevarden 7 (47).
- Schjødt, J. P. Restauratør Vestergade 68 (Vesterport 6); senere Ejer "Vestergades Hotel", Vestergade 60. Død 1912.
- Schjødt, Sine. Enke efter ovenn. "Vestergades Hotel", Vestergade 60. Blev ca. 1930 efterfulgt af A. Schjødt.
- Schmidt, Henrik Hansen (18 -1920). 1904 "Brammers Café", M. P. Bruunsgade 54, død 10/9 1920 (Å. St.).
- Schmidt, Margrethe, f. Christensen, enke efter ovenn., fortsatte til 1925. Derefter Café "Centrum", Mejlgade 44, som hun dog lod drive ved bestyrere.
- Schubert, L. Bestyrer Café "Skipperhuset", Banegårdsplads 2.
- Seest, H. Konditor "Seests Konditori", Banegaardsgade 53
- Sejersen, Karen. Ejerske 1910 "Aarhus Højskolehotel", Banegaardsgade 53 (tidl. Hotel "Carl" og Hotel "Dagmar"). Hotellet nedbrudt 1921. Ses ikke siden.
- Sejersen, P. 1898 Bestyrer Hotel "Vestjylland", Vestergade 66; 1901 gæst-giver "Centralhotellet", Ryesgade 34. 1905 flyttet til Jernbanehotellet Viborg.

- Skjørring, L. Rasmussen. 1899 Montanavej 27; 1900 Dybbølsgade 21, Hallsvej 30. Ses ikke efter 1901.
- Skovgaard, E. S. (1852-1924). 1899 Røsensgade 11; 1902 Café "Lillebelt", Mejlgade 95, Mølsgade 2. Død 10/8 1924. Å. St. 13/8 s. å.
- Skytte, M. N. (18 -1916). 1883 "Skyttes Hotel", Skive (Å. St. 25/4 1915). 1899 "Skyttes Café", Frederiksallé 61 A, hj. A. E. Kriegersvej. Død 30/12 1916. Å. St. Restaurationen blev herefter den nye "Brocafé".
- Skaarup, A. E. Ejer Hotel "Hafnia", Frederiksgade 75.
- Snoghøj, Viggo (1898-19). Ejer Hotel "Viby" og Badehotel "Mols"; ca. 1940 restauratør Restaurant "Nordlys", tidl. "Nørrelyst", Nørregade 1-3. Th. Adamsen II, 1938, s. 542.
- Sparre, P. Nielsen. 1898 Hallsvej 8. Død 1905. Enken førte videre til 1906. Ingen restauration der mere, hvilket også ville være umuligt efter 1916.
- Steen, Eckart. 1905 Ejer af Hotel "Dagmar", Banegaardsgade 53. Ses ikke efter 1908.
- Steengaard, Albert. Restauratør (Forpagter) "Teater-Caféen".
- Stones, J. M. (1843-19). Kom fra Sverige 1860. "Salonen" i Riis Skov"; senere "Polyhymnias Restaurant". Ca. 1898 Studsgade 3; 1900 Hotel (Café) "Trøjborghus", Niels Juelsgade 1 (I vejviseren Skovvej 155. Dronning Margrethesvej først navngivet 1904). 1904 Café "Stones", Nørre Allé 16, Norsgade 1 (Hvor også "Hummels Hotel" lå). Ses ikke efter 1908 som restauratør, men 85 års fødselsdag refereret i Å. St. 25/2 1928.
- Strathe, V. Hotel "Cimbria", Bispegade 4, Rosensgade 5. Annoncerede hotellet til leje 27/5 1903. Ses ikke senere.
- Strøm Andersen, T. Ejer Hotel "Hafnia", Frederiksgade 75; senere "Borgportens Vinstue & Billardsalon".
- Svejstrup, J. A. (usikkerhed om identiteten). 1899 Hotel "Dagmar", Guldsmedgade 1; 1902 "Vennelyst"; 1904 Hotel "Dagmar", Banegaardsgade 53. Ses ikke efter 1908. (18 -1918).
- Svendsen, Ingrid, enke efter gastgiver Just Svendsen, Café "British Crown". 1907 Café "New York", Mindegade 6; 1913 Café "Sailor's Home", Havnegade 38. Død 29/5 1918. Å. St. 3/6 s. å.
- Svendsen, Just (1854-1903). 1891 Café "British Crown", Mindegade 18-20, Dynkarken 2. Død 2/7 1903. Å. St. 3/7 s. å.
- Svendsen, Severin (1873-1933). Bestyrer Hotel "Hafnia", Frederiksgade 75.
- Sørensen, A. Bestyrer Café "Lunden", Høegh Guldbergsgade 41.
- Sørensen, A. Restauratør afholdsrestauranten "Bruunsbro".

- Sørensen, A. P. Husejer og restauratør "Bispehus" 1898. Ses ikke efter 1902.
- Sørensen, Anders Raundahl (1907-). Restauratør Café "Middagssalen", tidl. "Rutebil-Cafeen", Rosengade 28. Th. Adamsen II, 1938, s. 387.
- Sørensen, Anhardt. Restauratør Café "City", tidl. "Premier" og "Trocadero", Mejlgade 14.
- Sørensen, Anna (1867-19). Enke efter Anton S. Restauratrice Kvægtorvets Restaurant, Jøgergaardsgade 154. Th. Adamsen II, 1938, s. 347.
- Sørensen, Anton (1872-1918). 1898 Revet 11; 1902 Hotel "Dannebrog", Aagade 97, 1907 Kvægtorvets Restauration. Død 4/11 1918. (Å. St.).
- Sørensen, Anton Marius Severin (1876-19). Restauratør Café "Havndal", Skolegyde 8. Th. Adamsen II, 1938, s. 387.
- Sørensen, C. (1902-92). Ejer Missionshotel "Ansgar", Ryesgade 29, senere Banegårdsplads 14.
- Sørensen, C. Bestyrer Café "Norge", Revet 9.
- Sørensen, Carl. 1898 Ejer Hotel "Carl", Banegaardsgade 53, flyttet 1901 til Banegaardsgade 3, 1903 restauratør Badstuegade 6. Ses ikke efter 1904.
- Sørensen, Carl Rasmus (1892-19). Restauratør "Den gamle Café", Sønderallé 32; senere "Grand Hotel", Frederiksgade 76 A; senere "Vestergades Café", Vestergade 30. Th. Adamsen II, 1938, s. 387.
- Sørensen, E. Bestyrerinde Café "Clemensbro" (tidl. Å Porta), Fiskergade 26.
- Sørensen, Ejnar Randinus Nicolaj (19). Restauratør "Strøg-Caféen", Søndergade 32. Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Sørensen, Helene Erichsen (1892-19). Bestyrerinde Café "Premier", senere "Trocadero", Mejlgade 14; senere "Kystcaféen", Mejlgade 20; senere Hotel "Dannebrog", Aagade 97, Åboulevarden 20. Th. Adamsen II, 1938, s. 388.
- Sørensen, Jens. 1898 Østergades Forsamlingsbygning sammen med Chr. Jørgensen; 1903 "Landmandshotellet", Vestergade 48. Død 10/4 1908. (Dem. s. dato).
- Sørensen, Jens (1871-19). 1908 ejer Hotel "Nøjsomhed", Vestergade 41-43; 1919 ejer af "Turisthotellet", Fredensgade 48, Rosenkrantzgade 2, solgt 1924, tilbagekøbt 1926, solgt endeligt til Dorthe Økjær 1929. Ses ikke senere.
- Sørensen, K. H. Restauratrice Café Vestergade 69.
- Sørensen, L. Restauratrice "Kannike-Vinstuen", Kannikegade 5.
- Sørensen, L. M. med øgenavnet "Ditter". 1925 restauratør "Brammers Café", M. P. Bruunsgade 54; 1929 "Ditters Café", Graven 14. Ses ikke efter 1933.
- Sørensen, Lilly Keldberg. Restauratrice "Lillys Café", Rosenkrantzgade 20.
- Sørensen, M. P. Restauratør Vestergade 69.
- Sørensen, Niels. Restauratør Café "Djursland", Mejlgade 70, senere ejer "Savoy-Hotel", Banegaardsgade 6-8. (efter James Thompson). Død 22/6 1944.
- Sørensen, Niels Magnus (1891-19). Restauratør Café "Vesterport", Vesterport 10. Th. Adamsen II, 1938, s. 347.
- Sørensen, S. P. Restauratør restauranten mejlgade 38.

- Sørensen, S. P. Restauratør "Café à Porta", senere Café "Clemensbro", Fliskegade 26.
- Sørensen, S. P. Restauratør Café "Volden" (senere Café "Thomas"), Volden 28.
- Sørensen, S. R. 1898 Hotel "Cimbria", Bispegade 4, Rosensgade 5. Ses ikke efter 1902.
- Sørensen, Søren (18 -19). 1929 restauratør "Havnecaféen"; Míndegade 21. Th. Adamsen II, 1938, s. 347.
- Sørensen, Th. ¹⁸⁹⁸ Restauratør Café "Havndal", Skolegyde 8. 1922 afløst af Anton Sørensen.
- Therkildsen, Th. Bestyrer Café "Harmonien", Skolegade 11. (Tidl. Café "Olympia").
- Thislund, Carl Christian (1874-19). 1901 Skolegade 26; 1903 Sjællandsgade 54 Café "Blomsten"; 1904 Revet 9; 1911 Café "Guldborg", Vesterbrogade 80 (20); senere "Landmandshotellet", Vestergade 48; senere Vestergade 69; senere Café "Nøjsomhed", Vestergade 41-43. Th. Adamsen II, 1938, s. 388.
- Tholstrup, Julius (1878-19). Ejer Hotel "Dagmar", Østergade 6. Th. Adamsen II, 1938, s. 348.
- Thomsen, A. (18 -1927)..Ølhandler og restauratør Café "Træfpunkt", Studsgade 3.
- Thomsen, Arthur (1882-19). Restauratør Café "Alléenberg", Ny Munkegade 1, Nørreallé 62; senere Vestergade 41-43. Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Thomsen, Carl. 1898 "Grand Hotel", Ryesgade 9. Ses ikke efter 1900.
- Thomsen, O. Restauratør Café "Træfpunkt", Studsgade 3.
- Thompson, James August (1883-1953). "Bestyrer" Sønderallé 32; senere "Stjerne Kroen", Jægergaardsvej 42-44; senere "Savoy-Hotel", Banegaardsgade 6-8; senere "Park-hotel", Ryesgade 27.
- Thorengaard, N. S. (1852-1908). 1900 Hotel "Jylland", Studsgade 64-66. Død 1/3 1908. Å. St.
- Thorup, Knud (18 -1942). Indehaver Albert Thorups Bodega, Store Torv 3.
- Thürmann, E., konditor. 1898 "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27. Død 1903 KXX.
- Thürmann, F. Chr. ^{søn af ovenn.} Konditor og restauratør "Thürmanns Café", Høegh Guldbergsgade 27. Død 19 , enken Olga Th. fortsatte med vekslende bestyrere.
- Thürmann, Ludvig (1868-1944). Søn af F. Th. 1897 forpagter Restaurant "Salonen", Riis Skov (senere "Sjette Frederiks Kro"); senere men samtidig 1912 15 "Industricaféen", Skolegade 5, ophørt i "Salonen" 1936; 1932-36 Café "Ritz" (senere "Lillys Café"), Rosenkrantzgade 20.
- Tychsen, Mogens Nielsen (1853-19) 1903 "Østbanehotellet", Østbanetorv 1; 1904 "Tychsens Café", Store Torv 9. Død 19 .
- Ulkjær, J. L. (1841-19). 1898 Hotel "Nøjsomhed", Vestergade 41-43. Solgt 1908 til J. Sørensen.

- Ustrup, M. P. 1898 Café (Hotel?) "Paradis", Studsgade 27. Død 20/10 1900. Å. St. 25/10 s. å.
- Wachsmut, Oscar . Bestyrer Café "Helsingborg", Havnegade 18; senere (eller også er det omvendt) Café "Skipperhuset", Havnegade 28; senere Café "City", Mejlgade 14.
- Vang, L. P. Bestyrer Café "Djursland", Mejlgade 70; senere Mejlgade 44.
- Westergaard, Anni. Inspektrice alkoholfri restaurant "Mejlhal", Mejlgade 47, senere bestyrerinde "Mejlhal", Store Torv 16, 1.
- Westergaard, Chr. Restauratør "Den nye Afholdsrestaurations", Frederiksgade 78 A.
- Wilhelmsen, R. Restauratør afholdsrestauranten "Up Town", Frederiksgade 74.
- Willadsen, H. Restauratrice Café "Premier", Mejlgade 14.
- Willer Hansen, Henrik Peter (1891-197). Restauratør "Willers Kro", Vestergade 31 (senere Vesterport 10).
- Wilson, Mary Andrea Ejerske "Banegaardsgades Højskolehjem" (tidl. "Savoy-Hotel"), Banegaards ~~gade~~ 6-8 . Enke efter Peter Just W.
- Wilson, Peter Just (1863-1939) Ejer 1910 Afholdshotellet Banegaardsgade 6; 1932 "Wilson's Hotel", sst; 1935 "Banegaardsgades Højskolehotel". Enken videreførte til 1942. Th. Adamsen II, 1938, s. 338.
- Vind Petersen, Axel (populært benævnt "Bar-Peter"). Restauratør "Børs-Cafeen", Mindebrogade . Th. Adamsen II, 1938, s. 354.
- Winther, Ernst. 1898 Frederiksgade 61. Ses ikke efter 1900.
- Winther, L. (Eriksen) 1898 Gæstgiveriet Frederiksgade 76. Ses ikke efter 1929.
- Virklund, J. (Begyndelsesårstal usikkert) Ryesgade 43. Død 13/3 1908.
- Wissing, Andreas (1866-1915). 1902 Restauratør Mindegade 3; 1903 "Havne-caféen" (den gamle), Havnegade 44; 1905 Café "Nyhavn", senere "American Bar", Dynkarken 5. Død (druknede) 23/5 1915. Enken Kristine fortsatte til 1928. Senere Café "de la Reine".
- Zachariassen, A. N. Restauratør "Borgercaféen", Banegaardsgade 24, Orla Lehmanns Allé 1 3.
- Zacho, P. (1870-19). 1906 "Jernbanekælderen", Banegaardsgade 57, 1910 Hotel "Frederiksbro", Frederiksgade 3.
- Økjar, Anders (18 -1929). Ejer Hotel "Ryesborg", Ryesgade 45.
- Økjar, Dorthe (1892-19). Ejerske "Turisthotellet", Fredensgade 48, Rosentrantzgade 2. Enke efter Anders Ø. Th. Adamsen II, 1938, s. 348.
- Østergaard Andersen, Restauratrice Café "À Porta", Fiskergade 26 (senere Café "Clemensbro") og "Passage-Vinstuen", Fiskergyde 15. Enke efter K. P. Østergaard Andersen.
- Østergaard Andersen, K. P. Restauratør Café "Passage-Vinstuen", Fiskergyde 15.

Øvlisen, A. 1898 Studsgade 9. Ses ikke efter 1904.
Aequist, C., fru og H. C. Aa. sidstnævnte bestyrer for C.
 1907 "City Café", Banegaardsgade 44, senere Hotel "City". Ses ikke efter
 1920. Bygningen blev nedbrudt.

"Allerød", se Frøstede 62, Ny Havnsgade 1.
"Allerød", se Frøstede 62, derefter Vestergade 11.
"Allerød", se Frøstede 179 (A).
"American Bar", se N. P. Brunsgade 4.
"American Bar", se Dybbølsvej 1.
"American Bar", se Lille Nyvej 1.
"American Bar", se Nielsen 1.
 Hotel "Anker", se Banegaardsgade 17 31.
 Hotel "Anker", se Frøstede 29, derefter Banegaardsgade 14.
 Hotel & Restaurant "Anker", se Frøstede 11-13 (i det tidligere aflavede).
Café "Anker", se Fiskergade 16.
"Anker Bar", se Ny Banegaardsgade 17.
 Hotel "Anker", se Banegaardsgade 17.
Anker Restaurant, se Nielsen 1.
"Anker" N. P. Brunsgade, se N. P. Brunsgade 4.
"Anker" Søndergade, se Søndergade 22.
"Automatbar" Søndergade, se Søndergade 11.
Café "Anker", se Søndergade 21.
Hotel "Anker" i Banegaardsgade, se Banegaardsgade 6-8.
"Anker" på Brunsgade, se Brunsgade.
Hotel "Anker" på Frøstede, se Frøstede 10.
Café "Anker", se Frøstede 17.
Hotel "Anker", se Frøstede 14, Skolegade 11 og Volden 13-20.
Café "Anker", se Søndergade 21.
Café "Anker", se Søndergade 30.
"Anker" Café (nævnt ovenfor), se Frøstede 10.
Hotel "Anker", se Frøstede 11.
 Hotel "Anker" se Frøstede 11.
Café "Anker" på Frøstede, se Frøstede 11.
Hotel "Anker", se Frøstede 11.
Café "Anker", se Søndergade 1.
"Anker" på Frøstede, se Frøstede 11.
"Anker" på Frøstede, se Frøstede 11.

Alfabetisk register over naungivne bevarninger.

- Café "Aftenly", se Mejlgade 2.
- Café "Alhambra", se Mejlgade 47.
- Afholdsrestaurant "Alhambra", se Frederiksgade 74.
- Café "Alleenberg", se Norreallé 62, Ny Munkegade 1.
- Café "Alleenberg", se Vestergade 69, derefter Vestergade 43.
- "Alpecaféen", se Frederiksallé 178 (A).
- "American Bar", se M. P. Bruunsgade 4.
- "American Bar", se Dynkarken 5.
- "American Bar", se Lille Torv 2.
- "American Bar", se Mindegade 3.
- Missionshotel "Ansgar", se Banegaardsgade 47 51.
- Missionshotel "Ansgar", se først Ryesgade 29, derefter Banegaardsplads 14.
- Hotel & Restaurant "Apollo", se Vestergade 41-43. (I det tidligere afleverede).
- Café "A Porta", se Fiskergade 26.
- "Arena Bar", se Ny Banegaardsgade 47.
- Hotel "Astoria", se Banegaardsgade 6-8.
- August Rasmussens Vinstue, se mindegade 3.
- "Automatcaféen" M. P. Bruunsgade, se M. P. Bruunsgade 36.
- "Automatcaféen" Guldsmedgade, se Guldsmedgade 22.
- "Automatcaféen" Søndergade, se Søndergade 11.
- Café "Axelhus", se Guldsmedgade 22.
- Afholdshotellet i Banegaardsgade, se Banegaardsgade 6-8.
- "Bazarcaféen" på Bruunsbro, se Bruunsbro.
- Bodega Holger Behrend, se Klostergade 10.
- Café "Bellevue", se Høegh Guldbergsgade 97.
- Bendtsens Spisehus, se Mejlgade 14, Skolegade 11 og Volden 18-20.
- Café "Bernina", se Guldsmedgade 21.
- Café "Bernina", se Søndergade 30.
- "Bernthsens Café" (navnet usikkert), se Paradisgade 10.
- Afholdsrestauranten "Billigheden", se Havnegade 18.
- Hotel "Bjørnbak" se Østergade 3 B.
- Café "Black and White," se Sønderallé 32.
- "Blochs Hotel", se Frederiksgade 86.
- Café "Blomsten", se Sjællandsgade 54.
- Café "Bocken", se Guldsmedgade 1.
- "Boes Café", se Graven 14.
- "Borger-Caféen", se Banegaardsgade 24.

- "Borgportens Café", senere "Borgportens Vinstue og Billardsalon", se efter Volden.
- Café "Boston", se Skolegade 26.
- "Boulevard-Caféen", se Aaboulevarden 7 (47).
- "Boutrups Café", se Studsgade 17 (Paradisgade 2).
- Café "Brage", se Klostergade 28.
- "Brahes Café", se Søndergade 11.
- "Brammers Café", se M. P. Bruunsgade 54.
- "Brinchs Café", se Dynkarken 1-3.
- "Brinchs Vinstue", se Jægergaardsgade 71.
- Café "Bristol", se først Dynkarken 11, senere Dynkarken 1-3, senere Mindet 14.
- Restaurant "British Crown", se Mindegade 18-20.
- Café "Brobjerg", se Frederiksgade 18 B.
- "Brocaféen", se Frederiksallé 61 A.
- "Brocaféen", se Frederiksallé 63 (Hallsvej 2).
- Café "Bropalæ", se St. Clemenstorv 17.
- Café "Bræddehytten", se Bruunsbro.
- Café "Bræddehytten", se Vestergade 5.
- Kafé "Bülow", se Jægergaardsvej 78.
- Café "Bækkelund", se Studsgade 35.
- "Børscaféen", se Skolegade 37. *Mindebrogade 4.*
- Baagøes Missionshotel, se Ryesgade 31.
- Hotel "Carl", se Banegaardsgade 53, senere Banegaardsgade 3.
- "Centralcaféen", se Volden 31 (Klostergade 1).
- "Central-Caféen", se Lille Torv 2.
- "Central-Caféen", se Rosensgade 28.
- "Central-Kaféen", se Skolegade 26.
- "Centralhotellet", se Ryesgade 27.
- "Centralhotellet", se Ryesgade 34 (Banegaardsgade 55).
- Restaurant "Centrum", se Fiskergade 1.
- Café Centrum", se Mejlgade 44.
- "Antiautomatcaféen "Ceres"", se Guldsmedgade 21.
- Café "Ceres", se Søndergade 43.
- Café "Cimbria", se Mindegade 15.
- Hotel "Cimbria", se Bispegade 4 (Rosensgade 5).
- "City-Café" eller Café "City", se Mejlgade 14.
- Hotel "City", se Banegaardsgade 44.
- Restaurant "Clemensborg", se Sct. Clemenstorv 10.

- Café "Clemensbro", se Fiskergade 33 og derefter 26.
- "Coldings Bodega", se først Frederiksgade 68 og derefter Østergade 3.
- Restaurant "Coops", se Søndergade 32.
- Café "Dagmar", se Østergade 3, senere Hotel "Dagmar", se Østergade 6.
- Hotel "Dagmar", se Banegaardsgade 53.
- Hôtel "Dagmar", se Guldsmedgade 1.
- Café "Dalgas", se M. P. Bruunsgade 2.
- Hotel "Dalgas", se Banegaardsgade 53.
- Café "Danas Have", se Vestergade 5.
- Hotel "Dania", se Frederiksgade 80.
- Café "Danmark", se Banegaardsgade 24 (Orla Lehmanns Allé 1-3).
- Hotel "Danmark", se Ryesgade 41.
- Hotel "Dannebrog", se Aagade 97.
- "Dansk Arbejder Loge", se Hjelmensgade 2-4.
- Café "de la Reine", se M. P. Bruunsgade 59.
- Café "de la Reine", se Dynkarken 5, senere Mindet 12.
- Café "de la Reine", se Studsgade 17 (Paradisgade 2).
- "Ditters Café", se Graven 14.
- Hotel "Djursland", se Mejlgade 70.
- "Dok-Kaféen", se Dynkarken 11.
- Café "du Nord", se først Nørregade 20, derefter Høegh Guldbergsgade 97.
- "Elmers Hotel", se Ryesgade 3.
- Restaurant & Hotel "Elvirasminde", se Strandvej (32).
- Café "Elysium", se Klostergade 28.
- Café "Elysium", se Skolegade 26.
- "Emckens Restauration", se først Kannikegade 10, derefter Volden 18, derefter Klostergade 14.
- Restaurant "Enigheden", se Kannikegade 12.
- "Enkefru Nielsens Restaurant", se Dynkarken 7.
- "Eskerods Café", se Skolegade 16.
- "Esthers Café", se Volden 18-20.
- "Fenger Larsens (Læssens) Café", se Nørrebrogade 10. Senere
- "Fengers Café", se Vesterbrogade 68 (gammel nummerering).
- "Folkekøkkenet", se Frederiksgade 45-47.
- "Folkekøkkenet", se Aagade 12, senere 14 A.
- "Fragtcaféen", se Mindet 16.
- "Frandsens Lokaler", se Kannikegade 12.
- Restaurant "Frascati", se Skolebakken 3.
- Café "Fredensborg", se Fredensgade 19.
- Restaurant "Fredenshus", se Fiskergade 104.

- Hotel "Frederik VII", se Sønderallé 32. (gl. nummer).
 "Frederiksbjerg Borgercafé", se M. P. Bruunsgade 54.
 "Frederiksbjerg Gæstehjem", se Frederiksallé 64.
 "Frederiksbjerg Spisehus", se Søgade 3.
 Hotel "Frederiksborg", se Frederiksallé 127.
 Hotel "Frederiksbro",^{se} Frederiksgade 1-3 (Fiskergade 2).
 Afholdscaféen "Frederikshal", se Frederiksgade 76.
 Restaurant "Frederikshallen", se Frederiksallé 48.
 Café "Frederikslyst", se Frederiksgade 57.
 Café "Frokoststuen", se Badstuegade 3.
 Hotel "Frydenlund", se Skolegade 28.
 Café "Frydenlund", se Volden 18-20.
 Etablissementet "Fullings Have", se Frederiksgade 5.
 "Færgeskroen", se Skolegade 32.
 "Den gamle Café", se Sønderallé 32.
 "Den gamle Kro", se M. P. Bruunsgade 1.
 Hotel "Gammelgaard", se Vestergade 58, senere Vestergade 41-43.
 Afholdsrestaurant "Gammel Mejlhal", se Mejlgade 47.
 Café "Gammel Strand", se Mindegade 18-20.
 Café "Gammel Toldbod Vinhus", se Grønland 1.
 Hotel "Garni", se Parkallé 1.
 Hotel "Garni", se Ryesgade 32.
 Café "Granada", se Havnegade 18.
 "Grand Café", se M. P. Bruunsgade 36.
 "Grand Hotel", se Frederiksgade 76 A.
 "Grand Hotel", se Ryesgade 9.
 "Guldbaren", se Kaløgade 1 (tidl. afleverede).
 Hotel "Guldborg", se Guldsmedgade 34.
 Café "Guldborg", se Vesterbrogade 80, senere 20.
 Café "Guldhornet", se Banegaardsplads 10.
 Café "Guldøven", se Høegh Guldbergsgade 81.
 Hotel "Gylfe", se Mejlgade 44.
 Restaurant "Hadsherred", se Mindegade 15.
 Hotel "Hadsherred", se Søndergade 32.
 Café (Hotel) "Hafnia", se Frederiksgade 75-77.
 Hotel "Hafnia", se Sønderallé 11 (Amaliegade 25).
 "Halås Restauration", se Søndergade 32.
 "Hammelbanecaféen" (den gamle), se den "gamle" Møllegade 14 (under Vester-
gade efter nr. 72).

- "Hammelbanecaféen", (den nye), se Vestergade 69.
- "Handels- og Industricaféen" (se også "Industricaféen"), se Skolegade 5.
- Café "Harmonien", se Mindegade 15.
- Restaurant "Harmonien", se Skolegade 11.
- Café "Havndal", se Skolegyde 8.
- "Havnekaféen", den "gamle", se Havnegade 44.
- "Havnecaféen", den "nye", se Mindegade 21.
- "Heibergs Kafé", se Skovvej 57, senere 23.
- Café "Heimdal", se Frederiksgade 70.
- Café "Heimdal", se Jægergaardsvej 59.
- Café "Helsingborg", se Havnegade 18.
- Café "Hjørnet", se Frederiksgade 68.
- Café "Holberg", se Skolegade 34.
- Café "Hold an", se Rosenkrantzgade 20.
- Café "Hos Brandt", se Aaboulevarden 7, senere Frederiksgade 76.
- Café "Hos Holberg", se Mejlgade 14.
- Hovedbanegaardens Restaurant, se ^{adlet} M. P. Bruunsgade 2.
- Kaffesalon "Hos Jørgen", se Søndergade 1 B.
- "Hummels Hotel", se Nørreallé 16 (Norågade 1).
- Café "Hvide Hest", se Jægergaardsgade 2 a.
- Café "Den høje Stue", se Vestergade 38.
- "Højskolehotellet i Banegaardsgade", se Banegaardsgade 6-8.
- "Industricaféen", se Skolegade 5 (identisk med Handels- og I., men navnet veksler tilsyneladende).
- "Jakobs Café og Vinstue", se Mejlgade 47.
- "Jarles Konditori", se Søndergade 11.
- "Jens Dovers Hotel", se M. P. Bruunsgade 2.
- "Jernbanecaféen", se Banegaardsgade 24 (Orla Lehmanns Allé 1-3).
- "Jernbanehotellet", se Banegaardsgade 6-8.
- "Jernbane-Kafé", se M. P. Bruunsgade 2.
- "Jernbane-Kaféen", se Fredensgade 48 (Rosenkrantzgade 2).
- "Jernbanekælderen", se Banegaardsgade 57.
- Café "Jomsborg", se Mindegade 18-20 (Dyngarken 2).
- "Juuls Café", se Sjællandsgade 87.
- Hotel "Jylland", se Studsgade 64.
- Café "Jægerhytten", se Jægergaardsgade 61.
- Café "Kalø", se Mejlgade 75.
- Café "Kalø", se Studsgade 8.

- "Kannike-Vinstuen", se Kannikegade 5 (gl. nummer 19).
Café "Kahytten", se Dynkarken 1 3 (Toldbodgade 2).
Restaurant "Karavellen", se Aaboulevarden 9.
"Kawo-Baren", se Rosensgade 22.
"Kellers Café (Restaurant)", se Skolegade 7, 17, 11.
"Kjærs Hotel", se Vestergade 30.
"Klostercaféen", se Vestergade 24 (Frue Kirkeplads 1).
Café "Klosterhallen", se Klostergade 28.
"Koncert-Hallen", se Østergade 31 (21).
"Koncertpalæet", se Kannikegade 12.
"Kraghs Hotel", se Parkallé 1.
"Kramers Hotel", se Guldsmedgade 34.
"Kroen i Krogen", se Banegaardsplads 4.
Café "Kronborg", se Søndergade 1 B (først åbnet 18/5 1943).
Hotel "Kronborg", se Frederiksgade 86.
Restaurant "Kronjyden", se Mejlgade 49.
Etablissement "Kronprinsen", se Banegaardsgade 41 ff.
Restaurant "Kvindernes Køkken" (senere "Klostercafeen"), se Vestergade 24
(Frue Kirkeplads 1)=
Kvægtorvets Restaurant, se Jægergaardsvej 154.
"Kystcaféen", se Mejlgade 20.
"Kystpavillonen", se Kystvej 21.
Hotel "La Espero", se Ryesgade 23.
"Landbocafeen", se Studsgade 42.
"Landbohjemmet", se Vestergade 47.
"Landbohotellet", se Studsgade 46.
"Landmandshjem", se Dynkarken 39.
"Landmandshotellet", se Vestergade 48.
K. "Larsens Restaurant", se Kannikegade 3.
"Lauritz Hansens Bodega", se "Peter Gift".
"Lido-Bar", se Fredens Torv 7.
Café "Lilleborg", se Lille Torv 4 eller 2.
Café "Lillebælt", se Mejlgade 105 (Molsgade 2).
Den "Lille Cafe", se Skolegade 11.
Café "Lille Meilborg", se Mejlgade 74.
"Lillys Café", se Rosenkrantzgade 20.
"Linds Café" eller "Linds Skibsprovianteringshandel", se Dynkarken 1-3. Toldbod-
gade 2
Restaurant "Lissi", se Aaboulevarden 66.

- Café "Lolland", se Sønderallé 29.
- Café "Lunden", se Høegh Guldbergsgade 41.
- Café "Lundingsborg", se Lundingsgade 8.
- Café "Lundø", se Frederiksgade 15.
- Café "Lysets Kælder", se Dynkarken 7.
- "Mads Jensens Café", se Studsgade 8.
- "Majgaards Café", se Skolegade 34.
- "Manhattan Bar", se Rosenkrantzgade 20.
- Restaurant "Manzana", se Ryesgade 18,1.
- Etablissement "Maritza", se Frederiksgade 76 A.
- "Marmor Caféen", se Søndergade 43.
- Café "Marselisborg", se Jørgergaardsgade 108 (H. N. Clausensgade 1).
- Hotel & Café "Marstrandshøj", se Marstrandsgade 2 (Thorvaldsensgade 1).
- Café "Maxim", se Østergade 31 (efter 1930 21).
- Etablissement "Mejlborg", se mejlgade 92 (Kystvej 65).
- "Mejlgades Hotel", se Mejlgade 44.
- Afholdsrestaurant "Mejlhal", senere Ny M., se mejlgade 47.
- Afholdsrestaurant "Mejlhal", se Store Torv 16,1.
- "Middagssalen", se Rosensgade 28.
- Café "Milano", se Søndergade 11.
- Café (og Hotel) "Mindebro", se mindegade 1 3 (Gl. nr.).
- "Mindegades Hotel", se Mindegade 15.
- "Missionshotellet Ryesgade", se Ryesgade 3.
- "Missionshotellet Skolegade", se Skolegade 28.
- Café & Konditori "Modeco", se Banegaardsplads 10.
- "Molles Kro", se Kannikegade 5. (Hav brugt det gl. nr. 19)
- Café "Monopol", se Revet 11, senere Graven 27.
- Café "Monopol", se Søndergade 30.
- Hotel "Morsø", se Frederiksallé 125.
- "Mølleparkens Vinstue", se Vestergade 69.
- "Møllers Café", se Vestergade 47.
- Café "National", se Mejlgade 61 (senere Nørreport 8).
- Café og Hotel "National", se Frederiksgade 61 (?), senere Østergade 7.
- Café "New York", se Mindegade 6.
- Café "New York", se Revet 11.
- "Nielsens Hotel", se Ryesgade 3.
- Hotel "Niels Juel", se Niels Juelsgade 73.
- Gæstgiveriet "Nilen", se Skolegade 32.
- Hotel "Ning Herred", se Frederiksgade 61.
- Missionshotel "Norden", se Ryesgade 29.

- 256 2
- Restaurant "Nordlys", se Nørregade 1.
- Café "Norge", se Revet 9.
- Café "Ny Bækkelund", se Studsgade 42, senere 46.
- Café "Ny Grand", se Store Torv 16, 1.
- Café "Nyhavn", se Dynkarken 5, efter 1934 Mindet 12.
- "Ny Missionshotel", se Frederiksgade 79.
- Café "Ny Rosenborg", se Skolegade 32.
- Den "Ny Vinstue", se Søndergade 32.
- Hotel "Nøjsomhed", senere Café "Nøjsomhed", se Vestergade 41-43.
- Hotel "Nørrebro", se Nørrebrogade 10.
- Café "Nørrelyst", se Nørregade 1.
- Café "Nørreris", senere Hotel "N". Se Nørregade 44, tidl. Nørreallé 12.
OLe Haagensens Othalle, se Ågade 23
- Café "Olympia", se Niels Juelsgade 73.
- Café "Olympia", se Studsgade 17, Paradisgade 2.
- Café "Olympia", se Skolegade 11.
- Café "Omnibussen", se Graven 14.
- "Onkel Knuds Vinstue", se Guldsmedgade 21.
- "Onkel Peters Restauration", se Jægergaardsgade 11.
- Café "Osborne", se Guldsmedgade 21.
- Restaurant "Palæ", se Skolebakken 3.
- Hotel "Paradis", se Studsgade 27.
- "Paradis-Kroen", se Nørregade 31, se tidl. aflev. (efter 1942).
- Café "Paragrafen", se Studsgade 3.
- "Parkalléens Vinstue", se Sønderallé 3.
- "Parkhotellet", se Ryesgade 27.
- "Parkhotellet", se Sønderallé 3.
- "Passagevinstuen", se Fiskergyde 15.
- Restaurant "Peter Gift" (Laurids Hansens Bodega), se M. P. Bruunsgade 28.
- "Peters Bar", se Rosensgade 22.
- Hotel "Petersborg", se Trøjborgvej 20 (Tordenskjoldsgade 1).
- Café "Peterslyst", se Mejlgade 24.
- "Peters Vinstue", se Skolegade 24.
- Café "Phønix", se Knudrisgade 4.
- Hotel "Phønix", se Vestergade 51.
- "Pinds Café", se Skolegade 11.
- "Polyhymnia", se Kannikegade 14.
- "Post-Caféen", se Nørrebrogade 1.
- "Postcaféen", se Vestergade 69.
- Café "Postgaarden", se Nørrebrogade 1.
- Hotel "Postgaarden", se Skolegade 17.

- Café "Posthuset", se Kannikegade 18.
- Café "Premier", se Mejlgade 14.
- Café "Pressejernet", se Skolegade 34.
- Hotell "Prinsen", se Ryesgade 3.
- "Privathotellet", se Fredens Torv 6.
- "Promenadecaféen", se Kystvej 47.
- Café "Randers", se Banegaardsgade 24 (Orla Lehmanns Allé 1-3).
- "Rasmussens Hotel", se M. P. Bruunsgade 2 (Banegaardsgade 46).
- Etablissement "Regina", se Søndergade 53, Sønderalle 9 (tidl. aflev.).
- Restaurant "Rez", se Nørregade 40.
- "Richards Bar", se Søndergade 30.
- Restaurant "Rico", se Bruunsbro (M. P. Bruunsgade).
- "H. Rindoms Vinstue", se Mejlgade 49.
- Café "Ritz", se Rosenkrantzgade 20.
- Hotel "Ritz", se Banegaardsplads 12.
- Café "Roenborg", se Frederiksgade 15.
- Café "Rosenborg", se Vestergade 38.
- "Rosenkrantzgades Vinstue", se Rosenkrantzgade 20.
- "Rosens-Caféen", se Mejlgade 5.
- "Rozzis Café", se Domkirkeplads 4.
- "Rutebil-Caféen", se Rosensgade 28.
- "Rutebil-Caféen", se Sønderallé 58.
- Hotel "Ryesborg", se Ryesgade 45.
- "Ryesgades Hotel", se Ryesgade 45.
- "Røginds Beværtning", se Dynkarken 11.
- Café "Rømer" (eller "Rømers Café"), se Frederiksallé 125 (Ole Romersgade 1), senere Graven 27.
- "Rømerhus Café", se Sct. Clemensstræde 22.
- Café "Raadhushallen", se Mejlgade 4.
- "Raadhus-Kaféen", se Sønderalle 3.
- Restaurant "Sailor's Home", se Havnegade 38 (tidl. Sømandshjemmet, der flyttede til nr. 20).
- Café "Sandbro", se Volden 28.
- "Savoy-Hotellet", se Banegaardsgade 6-8.
- Hotel "Sct. Clemens", se Søndergade 32.
- Restaurant "Sct. Clemensborg", se Sct. Clemenstorv 10.
- "Sct. Clemens Vinstue", se Sct. Clemensstræde 7.
- "Sct. Clemens Vinstue", se Freriksgade 76.
- "Sct. Jørgens Vinstue", se Ryesgade 31, senere Parkallé 11.
- Missionshotel "Sct. Knud", se Ryesgade 31, senere Parkallé 11.

Café "Sct. Oluf", se Mejlgade 33.

Hotel "Sct. Paul", se M. P. Bruunsgade 1.

Café "Sct. Thomas", se Paradisgade 2, Skibsgade 17.

Café "Sct. Thomas", se Mindegade 1-3.

Restaurant "Seest", se Banegaardsplads 2,1.

"Sevilla Bar", se Aaboulevard 7, senere 47 (sst.).

Café "Silkeborg", se Høegh Guldbergsgade 73.

Restaurant "Skandia", se Banegaardsgade 22.

Hotel "Skandinavien", se Sct. Clemenstorv 6 (tidl. aflev.).

Restaurant "Skansen", Skansepalæet, se Strandvej 34.

"Skibscaféen", se Havnegade 46.

Café "Skipperhuset" (det "gamle"), se Havnegade 36.

Café "Skipperhuset", (det "nye"), se Havnegade 28.

"Skolegades Café & Restaurant", se Skolegade 17.

"Skolegades Café", se Skolegade 34.

"Skolegades Hotel" (før 1899), se Skolegade 24.

"Skolegades ny Café", se Skolegade 34.

Café "Skovlyst", se Skovvej 23 (tidl. 57).

"Skyttes Gæstgiveri" (senere "Brocaféen, den "nye"), se Frederiksballe 61 A.

Café "Slukefter", se Frederiksballe 172.

"Smedens Café", se Høegh Guldbergsgade 27.

Hotel "Spangsberg", se Lille Torv 4.

"Spisesalen", se Graven 14.

Café "Standard", se Havnegade 20.

Café "Standard", se Volden 20.

"Stjernekrøen", se Jægergaardsgade 42, 44.

"Stones's Café", se Nørreallé 16 (Norsgade 1 i "Hummels Hotel").

Café "Strandborg", se Jægergaardsgade 150 (Strandvej 2)

"Strandkafeen", se Kystvej 33 (Tværgade 16-18).

"Strøg-Caféen", se Søndergade 32.

"Studsgades Café", se Studsgade 42.

Café "Størekassen", se Østergade 21.

Café "Svanen", se Fiskergade 33-37.

Café "Sølund", se Spanien 45.

Café "Sønderborg", se Sct. Pauls Kirkeplads 14.

"Søndergades Afholdshotel", se Søndergade 11.

"Søndergades Café & Restaurant, senere Søndergades Café, se Søndergade 32.

"Søndergades Hotel", se Søndergade 9.

"Teater-Caféen", se særligt afsnit til sidst og det tidl. aflev.

Café "Terminus", se Jægergaardsgade 71.

Hotel "Terminus", se Ryesgade 3.

- "Thislunds Café", se Vestergade 69.
 Café "Thomas", se Volden 28.
 "Albert Thorups Vinhandel", se Store Torv 3.
 "Thürmanns Konditori & Restaurant", se Høegh Guldbergsgade 27.
 "Toldbod Vinhus", se Havnegade 42.
 "Torve-Caféen", se Skolegade 7.
 "Salon Tosca", se Søndergade 1 B.
 Café "Tringlen", se Jægergaardsvej 2 a.
 Café "Trocadero", se Mejlgade 14.
 Restaurant "Træfpunkt", se Studsgade 3.
 Café "Trøjborg", se Niels Juelsgade 51 (Tordenskjoldsgade 11).
 Café "Trøjborg" og Hotel "Trøjborghus", se Skovvej 155 (Niels Juelsgade 1).
 Café "Trøjborg", se Trøjborgvej 20 (Tordenskjoldsgade 1).
 "Turist-Caféen" og "Turist-Hotel", se M. P. Bruunsgade 2.
 "Turisthotellet", se Fredensgade 48 (Rosenkrantzgade 2).
 "Tychsens Café", se Store Torv 9.
 "Ungarsk Vinhus", se Sct. Clemens Torv 15.
 Café "Union", se Havnegade 18.
 Afholdscafé "Uptown", se Frederiksgade 74.
 "Valencia", se Frederiksgade 76 A.
 "Valencia", se Østergade 21.
 Café "Vennelund", se Høegh Guldbergsgade 85.
 Café "Westend", se Vestergade 69.
 Restaurant "Westend", se Vesterport 4.
 "Vester Bar", se Vestergade 69.
 Hotel "Vesterbro", se Vestergade 72 (gl. num. senere Vesterport 10).
 Restaurant "Vesterbro", se Vestergade 68 (senere Vesterport 6).
 "Vestergades Café", se Vestergade 30.
 "Vestergades Hotel", se Vestergade 60.
 Café "Vesterport", se Vestergade 72 (Vesterport 10).
 Hotel "Vestjylland", se Vestergade 66, senere Vesterport 4.
 Gæstgiveriet "Viby", se Frederiksallé 122.
 Hotel "Victoria", se Ryesgade 27.
 "Wiener Automat Buffet", se Søndergade 53 (i det tidl. aflev.).
 "Wienercaféen", se Jægergaardsvej 2 a.
 "Wienerhallen", se Mindegade 6.
 Restaurant "Vigenshus", se Vestergade 69.
 "Willers Kro", se Vesterbrogade 31.
 "Wilson's Hotel", se Banegaardsgade 6-8.
 "Virklungs Gæstgiveri", se Ryesgade 43.

Café "Volden", se Volden 28.

"Voldens Café", se Volden 18-20.

"Wonder Bar", se Studsgade 46.

"Zita-Bar", se Mejlgade 44.

Café "Øresund", se Skolegade 26.

"Østbanecaféen", se Mejlgade 109 (Østbanetorv 1).

Østbanegårdens Restaurant, se Østbanegården.

"Østbanehotellet", se Mejlgade 109, Østbanetorv 1.

Café "Aarhuset", se Revet 11.

Café "Aarhus", se Frederiksalldé 38.

Café "Aarhus", se Frederiksgade 70.

Café "Aarhus", se Volden 18-20.

Hotel "Aarhus", se Ryesgade 3.

"Aarhus Afholds Gæstehjem" og "Aarhus Afholdshotel", se Søndergade 11.

"Aarhus Billard Café eller Salon", se Sct. Clemens Torv 8.

"Aarhus Gæstehjem", se Ryesgade 8.

"Aarhus Gæstehjem", se Ryesgade 23.

"Aarhus Højskolehjem", senere "Højskolehotellet", se Klostergade 32.

"Aarhus Højskolehotel", se Banegaardsgade 53.

"Aarhus Kaffe- og Spisehus", se Vestergade 34.

"Aarhus Varieté-Salon" ("Øjet"), se Mindgade 13.

.....

Rettelser og tilføjelser til liste over beværtere.

- S. 1. Andersen, A. Café "City", Mejlgade 14, se Å. St. 13/7 1934.
- s. 2. Bang, M. f. 5/10 1844.
- S. 3. Berg, Anton Peter Obel. Se også Anders Errboe og E. Strange Petersen: "Kig ind Elna Pind", 1995. Portræt. Her er han fejlagtigt gjort til tidligere restauratør Guldsmedgade 73. Skal naturligvis være Høegh Guldberggade.
- " " Boutrup, S. På et senere tidspunkt blev S. B. restauratør af Café "Lolland", Sønder Allé 29. Å. St. 8/9 1945, hvor han blev tiltalt for at have taget overpris for cigarer.
- " Carlsen, Jens. (1882-1945). Død 25/1 1945. Å. St. 26/1 .
- S. 6 Frandsen, Niels (1891-1943). Dødsannonce 18/8 1943 Dem.
- " Friis Jensen, Charles (1892-43). Dødsannonce Å. St. 27/2 1943.
- S. 8. Hansen, Jens Peter (1871-1943). Dødsannonce Å. St. 27/2 1943.
- S. 9. Tilføjelse. Jensen, A. (1856-1916). Restauratør Café "Helsingborg", Havnegade 18.
- " Jensen, Christen. Dødsannonce Å. St. 24/7 1921.
- S. 10. Jensen, H. A. Sandsynligvis Hans Alfred (1889-1945). Død 6/8 1945. Å. St. 7/8.
- S. 11. Jørgensen, Carl Johan (1877-1945). Senere Odd Fellow Ordenen. Død 7/3 1945. Å. St. 8/3.
- S. 12. Keller, Niels Chr. Se også om ham og Keller-familien Anders Errboe og E. Strange Petersen, anf. værk.
- S. 15. Lorenzen, Lorenz Andreas (1888-1945). "Teatercafeen". Nekrolog Å. St. 5/7 1945.
- S. 16. Tilføjelse. Mortensen, M. A., se ndf. Møller, J. R.
- S. 20. Petersen, J. 1902/03 Missionshotellet Ryesgade 3. 1908 Missionshotel "Ansgar", Banegaardsgade 49-51. 1913 fratrukt som rentier. Død Brand 19/2 1945. Å. St.
- S. 22. Rasmussen, Anton (1893-1944). "Wienerhallen". Død if. Å. St. 4/9 1944.
- " Rasmussen, Sp.P. August. 1901 Hotel Garni, ved en fejlskrivning Mindedgade 28. Skal være Skolegade 28.
- S. 23. Rasmussen, Wiggo Rasmus. (1890-1945). Seneest restauratør "Stadion". Død if. Å. St. 11/8 11/8 1945.
- S. 25. Sørensen, Niels Magnus (1891-1945). Død ²⁴ 24/8 1945. Å. St. 26/8.
- S. 27. Indføjelse. Zakariassen, A. N. 1900 Sct. Clemensstræde 22; 1904 Sct. Clemens Torv 10. Ses ikke efter 1906.

Tilføjelse til navngivne bevertninger.

- S. 1. Café "Bispehus", se Skolegade 5.
- S. 4. "Funkis Bar", se Kannikegade 12.

Fortegnelse over offentlige og private virksomheder afmærket på kortet over Aarhus fra 1899, Aarhus Vejvisers Forlag.

1. Hovedbane-gaarden
2. Godsekspedition
3. Østbanegaarden
4. Godsekspeditionen
5. Fattiggaarden
6. Gasværket
7. Hospitalet (d. v. s. alderdomsstiftelsen ved Frue Kirke)
8. Hotel "Royal". Men også på særkort Bedehuset på Christiansbjerg.
9. Hotel "Skandinavien"
10. "Central-Hotellet"
11. "Grand-Hotel".
12. Jydsk Haveselskabs Have (Senere Botanisk Have)
13. Artilleri Kaserne
14. Fodfolks Kaserne
15. Rytteri Kaserne
16. Søndre (gamle) Kirkegaard
17. Nordre (ny) Kirkegaard
18. Sct. Olufs Kirkegaard
19. Mosaisk Kirkegaard
20. Domkirken (ville også kunne markere Kathedralskolen)
21. Frue Kirke
22. Sct. Pauls Kirke
23. Valgmenighedskirken (hvor senere apostolsk kirke kom til at ligge)
24. Missionshuset "Eben Ezer" (flyttede senere fra Dybbølg. til Brammersg.)
25. Romersk Katolsk Kirke
26. Katolsk-Apostolsk Kirke
27. Den biskoppelige Metodistkirke (i Fiskergade)
28. Borgmesterkontoret
29. Byfogedkontoret
30. Politistationen
31. Posthuset
32. Telegraf- og Statstelefon (omtrent ved Borgmesterkontoret)
33. Telefonstationen (ved "Telefonsmøgens" knæk)
34. Toldkammeret (Det nye fra omkring samme år af Hack Kampmann)
35. Muséet
36. Raadhuset
37. Sct. Olufs Badeanstalt (ved siden af Sct. Olufs Kirkegaard)
38. Slagtehuset (og Kvægtorvet)
39. Amtssygehuset

- 40. Epidemihuset (lå hvor senere Samsøgade Skole kom til at ligge)
- 41. Kommunehospitalet
- 42. Det militære Sygehus (Senere Socialkontoret)
- 43. Teatret (det gamle, Kannikegade 14. Aret efter flyttet til Bispetorv)
- 44. Vandkuranstalten (for enden af Valdemarsgade)
- 45. Vandværket
- 46. Teknisk Skole (Hjørnet af Nørre Allé og (Gl.) Munkegade)

.....

7. Hospital (d. v. s. alderdomshjemmet ved Sct. Petrus Kirke)

8. Hotel "Royal". Men også et andet hotel ved Christiansborg.

9. Hotel "Kongens Lyngby"

10. "Central-Hotel"

11. "Grand-Hotel"

12. Lyngby-Kongens Lyngby (Senere Kongens Lyngby)

13. Artilleri Kaserne

14. Politis Kaserne

15. Væbner Kaserne

16. Søværnet (Sct. Olavs Kirkegaard)

17. Nørre (ny) Kirkegaard

18. Sct. Olavs Kirkegaard

19. Kongens Kirkegaard

20. Domkirken (ville også kunne være Kathedralkirken)

21. Sct. Petrus Kirke

22. Sct. Pauls Kirke

23. Valdemarskirken (hvor senere kongelig kirke kom til at ligge)

24. Kirkehuset "Højen Kirke" (flyttede senere fra Højen til Sct. Petrus)

25. Kongens Kirke

26. Kongens Kirke

27. Den katolske Metodistkirke (i Flaksgade)

28. Organistkontoret

29. Byrådskontoret

30. Politistationen

31. Posthuset

32. Teater- og Statsbibliothek (nært ved Kongens Kirke)

33. Telefonstationen (ved "Telefonbygningen" nær)

34. Boldbanen (det nye fra omkring 1880 er på Højen)

35. Mødet

36. Rådhuset

37. Sct. Olavs Badestue (ved siden af Sct. Olavs Kirkegaard)

38. Slæbhuset (og Kvarteret)

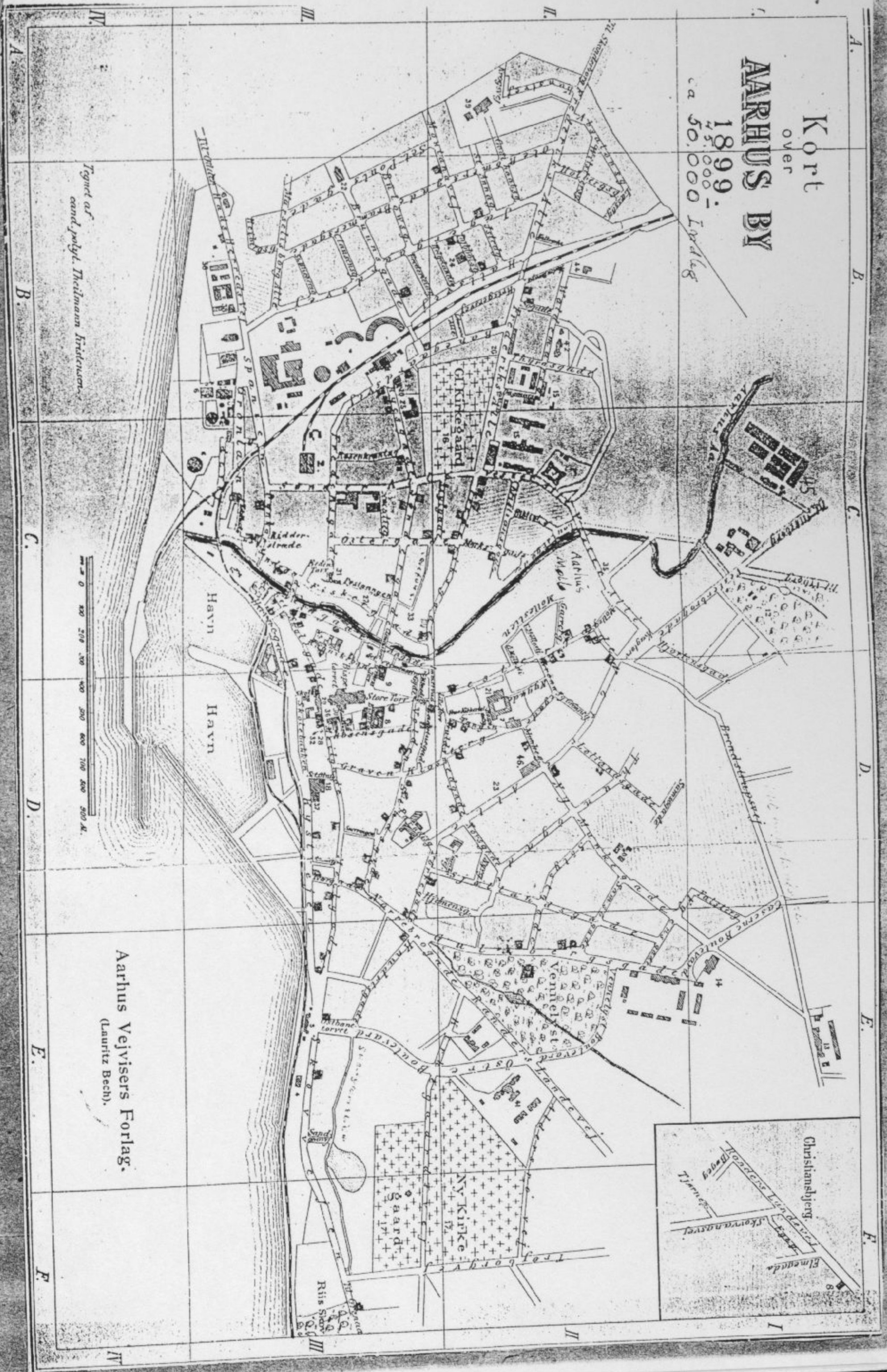
39. Antikvariatet

at ligge)

til Bispetorv)

gade)

- 1. Bispetorv
- 2. Bispetorv
- 3. Bispetorv
- 4. Bispetorv
- 5. Bispetorv
- 6. Bispetorv
- 7. Bispetorv
- 8. Bispetorv
- 9. Bispetorv
- 10. Bispetorv
- 11. Bispetorv
- 12. Bispetorv
- 13. Bispetorv
- 14. Bispetorv
- 15. Bispetorv
- 16. Bispetorv
- 17. Bispetorv
- 18. Bispetorv
- 19. Bispetorv
- 20. Bispetorv
- 21. Bispetorv
- 22. Bispetorv
- 23. Bispetorv
- 24. Bispetorv
- 25. Bispetorv
- 26. Bispetorv
- 27. Bispetorv
- 28. Bispetorv
- 29. Bispetorv
- 30. Bispetorv
- 31. Bispetorv
- 32. Bispetorv
- 33. Bispetorv
- 34. Bispetorv
- 35. Bispetorv
- 36. Bispetorv
- 37. Bispetorv
- 38. Bispetorv
- 39. Bispetorv
- 40. Bispetorv

64.9/9

sta sta stanær læs

64.989

Oldam, John W.

Træk af hotel-, pensionats-
og restaurationslivet i Århus
, Supplement, Bind 3

196-262 side

3848575568

160216